

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота / проект

другий (магістерський)

(рівень вищої освіти)

на тему Проєктування обліку та аудиту
основних засобів на ТОВ «Інвестор»

Виконав: студент 2 курсу, групи 0А-18-1мд
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми Облік і аудит
(код і назва освітньої програми)
спеціалізації _____
(код і назва спеціалізації)

О.О. Курсен
(ініціали та прізвище)

Керівник професор, д.е.н. Мавренко А.П.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент доктор, к.е.н. Федоренко Т.В.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(код та назва)

Освітня програма «Облік і аудит»

(код та назва)

Спеціалізація _____

(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

T.O. Меліхова

«11» _____

2019 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ / ПРОЕКТ СТУДЕНТОВІ (СТУДЕНТЦІ)

Курсон Ользі Олександрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проєкту) Удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

керівник роботи Макаренко Андрій Петрович, д.е.н., професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ЗНУ від «10» вересня 2019 року № 1538 – с

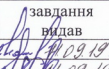
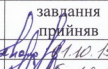
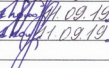
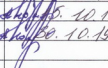
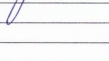
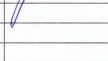
2. Строк подання студентом роботи 08.01.2020 р.

3. Вихідні дані до роботи Заказово-контрактний договір, періодичні видання літератури, інтерв'ю, фінансова звітність підприємства

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Чи магістерській роботі необхідно дослідити складові обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер», зокрема: покриття-матеріальні активи обліку та аудиту основних засобів; провести фінансовий аналіз ТОВ «Шиндлер», провести внутрішній аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер» розробити пропозиції щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Характеристика р.к. 10 «Основні засоби» та р.к. 15 «Витрати на введення в експлуатацію основних засобів аналіз основних засобів ТОВ «Шиндлер» з 2016-2018 рр. та аналіз ефективності діяльності основної економічної діяльності підприємства зокрема використання матеріальних активів»

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Макаренко А.П., професор	 09.10.19	 10.10.19
2	Макаренко А.П., професор	 09.10.19	 10.10.19
3	Макаренко А.П., професор	 09.10.19	 10.10.19

7. Дата видачі завдання

11.09.2019

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень	вересень 2019р.	викон.
2	Огляд літературних джерел, періодичних видань з теми дослідження	вересень 2019р.	викон.
3	Робота над 1 розділом	вересень 2019р.	викон.
4	Робота над 2 розділом	вересень 2019р.	викон.
5	Робота над 3 розділом	жовтень 2019р.	викон.
6	Підготовка звіту з переддипломної практики	жовтень 2019р.	викон.
7	Підготовка до публікації наукової статті, тез доповіді	листопад 2019р.	викон.
8	Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій	листопад 2019р.	викон.
9	Попередній захист роботи	грудень 2019р.	викон.
10	Нормоконтроль	грудень 2019р.	викон.
11	Підготовка остаточного варіанту роботи, автореферату, презентаційного матеріалу, доповіді	грудень 2019р.-січень 2020р.	викон.
12	Захист роботи	січень 2020р.	викон.

Студент

(підпис)
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи (проекту)

(підпис)А.П. Макаренко
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

(підпис)
(ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Курсон О.О. Удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Кваліфікаційна випускна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник А.П. Макаренко. Інженерний інститут ЗНУ. Факультет економіки та менеджменту. Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2020.

В роботі визначено сутність основних засобів; досліджено методологічні засади обліку та аудиту основних засобів; розглянуто загальну характеристику ТОВ «Шиндлер»; визначено особливості обліку основних засобів; виконано аналіз діяльності ТОВ «Шиндлер»; проведено аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер»; розроблено пропозиції щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Ключові слова: ОСНОВНІ ЗАСОБИ, АМОРТИЗАЦІЯ, ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ, ОБЛІК, АУДИТ, ПРОГРАМА АУДИТУ, РОБОЧІ ДОКУМЕНТИ, АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ

ABSTRACT

Kurson O. Improvement of accounting and audit of fixed assets at LLC Schindler.

Qualifying final work for obtaining a master's degree in higher education by specialty 071 – Accounting and taxation, scientific advisor A. Makarenko. Department of Engineering Institute of Zaporizhzhya National University. Faculty of Economics and Management. Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, 2020.

In the essence of fixed assets is defined; the methodological principles of accounting and audit of fixed assets are investigated; the total characteristic of LLC Schindler is considered; features of accounting of fixed assets are defined;

the analysis of activity of LLC Schindler is made; audit of fixed assets on LLC Schindler is booked; sentences concerning improvement of accounting and audit of fixed assets on LLC Schindler are developed.

Key words: FIXED ASSEST, AMORTIZATION, PRIMARY DOCUMENTS, ACCOUNTING, AUDIT, THE AUDIT PROGRAM, WORKING DOCUMENTS, AUDIT EVIDENCE.

АННОТАЦИЯ

Курсон О.А. Усовершенствование учета основных средств на ООО «Шиндлер».

Квалификационная выпускная работа для получения степени высшего образования магистра по специальности 071 – Учет и налогообложение, научный руководитель А.П. Макаренко. Инженерный институт ЗНУ. Факультет экономики и менеджмента. Кафедра учета, анализа, налогообложения и аудита, 2020.

В работе определена сущность основных средств; исследованы методологические основы учета основных средств; рассмотрена общая характеристика ООО «Шиндлер»; определены особенности учета основных средств; выполнен анализ деятельности ООО «Шиндлер»; проведен аудит основных средств на ООО «Шиндлер»; разработаны предложения по усовершенствованию учета основных средств на ООО «Шиндлер».

Ключевые слова: ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА, АМОРТИЗАЦИЯ, ПЕРВИЧНЫЕ ДОКУМЕНТЫ, УЧЁТ, АУДИТ, ПРОГРАММА АУДИТА, РАБОЧИЕ ДОКУМЕНТЫ, АУДИТОРСКИЕ ДОКАЗАТЕЛЬСТВА.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	9
1.1 Нормативно-правове регулювання обліку та аудиту основних засобів	9
1.2 Методологічні підходи до обліку основних засобів	24
1.3 Методика аудиту основних засобів	44
2 ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ТОВ «ШИНДЛЕР»	51
2.1 Загальна характеристика діяльності та структура ТОВ «Шиндлер»	51
2.2 Облік основних засобів на ТОВ «Шиндлер»	60
2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «Шиндлер»	69
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «ШИНДЛЕР»	86
3.1 Аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер»	86
3.2 Пропозиції щодо удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер»	97
3.3 Пропозиції щодо удосконалення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер»	111
ВИСНОВКИ	128
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	131
ДОДАТОК А – ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТОВ «ШИНДЛЕР»	136
ДОДАТОК Б – НАКАЗ ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ ТОВ «ШИНДЛЕР»	137
ДОДАТОК В – Ф №1 «БАЛАНС» ЗА 2016 р.	141
ДОДАТОК Г – Ф №2 «ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ» ЗА 2016 р.	143
ДОДАТОК Д – Ф №1 «БАЛАНС» ЗА 2017 р.	145
ДОДАТОК Е – Ф №2 «ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ» ЗА 2017 р.	147
ДОДАТОК Ж – Ф №1 «БАЛАНС» ЗА 2018 р.	149
ДОДАТОК З – Ф №2 «ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ» ЗА 2018 р.	151
ДОДАТОК К – ЛИСТ-ЗАМОВЛЕННЯ	153
ДОДАТОК Л – ЛИСТ-ЗГОДА АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ	154
ДОДАТОК М – ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ	155

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Основні засоби займають вагоме місце в господарській діяльності підприємства, їх частка дозволяє оцінити рівень забезпеченості необхідними умовами для здійснення фінансової діяльності суб'єктом господарювання. Успішне вирішення завдань управління основними засобами та обґрунтування інвестиційної політики в їх частині вимагає ефективного обліку, аналізу та різнобічного використання інформації, яка надається. Надзвичайної актуальності управління основними засобами набуває у зв'язку з широким розповсюдженням застосування прикладних програм з обліку, аналізу, аудиту, корпоративного управління тощо. Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань у наш час. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

Вагомий внесок у дослідження та розвиток бухгалтерського обліку та аудиту основних засобів зробили: М. Білуха, М. Білик, Ф. Бутинець, В. Гавриленко, С. Голов, Л. Городянська, А. Герасимович, Н. Дорош, В. Казмирчук, Л. Кіндрацька, Д. Костюка, Л. Нападовська, Г. Нашкерська, А. Озеран, О. Петрик, Т. Писаревська, В. Рудницький, Я. Савченко, В. Сопко, Н. Ткаченко, В. Усач, Г. Чумаченко, та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до плану науково-дослідницьких робіт Запорізького національного університету до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством». Автором запропоновано вдосконалення обліку та аудиту основних засобів.

Мета та завдання роботи. Метою роботи є розробка пропозицій щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Реалізація мети роботи зумовила необхідність виявлення і розв'язання наступного комплексу завдань:

- дослідити особливості обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер»;
- узагальнити теоретично-методологічні аспекти обліку та аудиту основних засобів;
- провести фінансовий аналіз ТОВ «Шиндлер»;
- провести внутрішній аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер»;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Об'єктом дослідження є система обліку і аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Предметом дослідження є теоретико-методичні підходи щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, а також дані бухгалтерського обліку і звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Шиндлер».

Наукова новизна одержаних результатів проведеного дослідження полягає в удосконаленні обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер», а саме в розробці тесту внутрішнього контролю основних засобів, програми аудиту основних засобів, а також робочих документів аудитора.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні рекомендацій з удосконалення обліку та аудиту основних засобів на підприємстві, що дасть змогу підприємству вийти на новий рівень функціонування і покращити стан виробництва, технологічного процесу, а також свій фінансовий стан.

Практичні рекомендації щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів використані на ТОВ «Шиндлер» для покращення організації обліково-аналітичної роботи в частині роботи підприємства та здійснення аудиту

основних засобів.

Методи дослідження. Магістерська робота проведена на основі діалектичного підходу до вивчення та удосконалення обліку та аудиту основних засобів. Окрім того, у процесі дослідження використано абстрактно-логічний метод: метод порівняння, групування, абсолютних, середніх відносних величин, балансовий метод: метод деталізації та графічний метод.

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на засіданні круглого столу «Наукові та практичні підходи до проведення економічних, товарознавчих, будівельних експертиз» 24 квітня 2019 р. м. Запоріжжя.

Основні пропозиції автора щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів знайшли відображення у статті:

Курсон О.О. Удосконалення обліку та аудиту основних засобів на підприємстві / О.О. Курсон, А.П. Макаренко // Ефективна економіка №12, грудень 2019 р.

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на 135 сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі 14 рисунків та 43 таблиці. Робота містить 11 додатків. Список використаних джерел складається з 52 найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1 Нормативно-правове регулювання обліку та аудиту основних засобів

Будь-який виробничий процес може здійснюватися лише за допомогою певних машин, обладнання, які розташовуються в певних приміщеннях. Матеріальною основою цього процесу виступають, насамперед, засоби праці, які характеризують технічний та економічний рівень розвитку суспільства й виступають необхідним елементом виробництва, обігу та надання послуг. На підприємствах сукупність застосовуваних засобів праці набуває економічної форми основних засобів. Основні засоби одна з найважливіших частин будь-якої діяльності підприємства (виробництва, торгівлі, надання послуг).

Розглядаючи основні засоби слід зазначити, що вони являють собою частину виробничих фондів у вигляді сукупності засобів праці, які беруть участь у процесі виробництва протягом тривалого періоду, зберігаючи при цьому свою натуральну форму і властивості, а також переносячи свою вартість на вартість готового продукту у виробництві, на витрати у торгівлі та наданні послуг частинами, у міру спрацювання [46, с. 38].

В економічній літературі існує багато пояснень терміну «основні засоби». На думку В.В. Бабича, основні засоби підприємства – це сукупність матеріально-речових цінностей, що діють у натуральній формі протягом тривалого часу як у сфері матеріального виробництва, так і в невиробничій сфері й вартість яких поступово зменшується у зв'язку з фізичним та моральним зносом [17, с. 89].

Хом'як Р.Л. визначає основні засоби як засоби праці, які мають вартість; функціонують у виробництві тривалий час, у своїй незмінній споживчій формі; їх вартість переноситься конкретною працею на вартість продукції, що виробляється (на платні послуги), частинами в міру зношення [46, с. 161].

Перш за все доцільно розглянути підходи до тлумачення поняття «основні засоби», що визначені у нормативно-правових актах та працях вітчизняних науковців з економічної теорії та бухгалтерського обліку (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 – Сутність поняття «основні засоби»

Джерело	Визначення основних засобів
Андрійчук В.Г. [14]	Основні засоби – грошове вираження засобів праці.
Бондар О. [18, с. 24]	Основні засоби – сукупність матеріальних активів в формі засобів праці, які багаторазово беруть участь в процесі виробничо-комерційної діяльності і переносять на продукцію свою вартість частинами.
Бутинець Ф.Ф. [20, с. 125]	Основні засоби – це матеріальні активи, що утримуються з метою використання виробництва або постачання товарів, надання послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року.
Пиріжок Є.С. [39, с. 397]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здачі в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (чи операційного циклу, якщо він перевищує рік).
Яловега Л.В. [52, с. 463]	Основні засоби – сума капіталу, вкладеного в сукупність матеріальноречових об'єктів і цінностей, що використовуються в процесі виробництва для впливу на предмети праці і їх перетворення в придатні до споживання продукти.

Оскільки все більше суб'єктів господарювання бажає перейти на міжнародні стандарти ведення обліку варто також проаналізувати сутність основних засобів і за міжнародним законодавством. Підходи до трактування сутності основних засобів в українському законодавстві та за МСБО 16 «Основні засоби» представлені в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Сутність поняття «основні засоби» згідно нормативно-правових актів

Нормативний документ	Визначення основних засобів
П(С)БО 7 «Основні засоби» [11]	матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).
МСБО 16 «Основні засоби» [7]	матеріальні об'єкти, які утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей та використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного звітного періоду.
Податковий кодекс України [10]	матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 2500 грн., невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 2500 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік.

Згідно з положенням (стандартом) бухгалтерського обліку, надалі П(С)БО 7, Основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких складає понад один рік (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [11, с. 105].

Отже, під терміном «основні засоби» розуміють матеріальні засоби, що використовуються у виробничій, торгівельній діяльності, або у діяльності пов'язаній з наданням платних послуг підприємства впродовж періоду, який перевищує 365 календарних днів від дати їх вводу до експлуатації, і вартість яких поступово зменшується у зв'язку із фізичним або моральним зносом.

Важливим при обліку та аудиту основних засобів та складанні звітності

є дослідження нормативно-правового регулювання. Розглянувши діючі нормативні акти, їх можна згрупувати та представити у вигляді чотирьох рівнів:

I рівень – законодавчий – визначає сутність бухгалтерського обліку та аудиту, його завдання, основні поняття, що використовуються, порядок регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку. Включає Конституцію України, Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

II рівень – нормативний – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», який регулює методологічні засади ведення обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів.

III рівень – методичний – Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій; Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків; Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів; Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку; Інші нормативно-правові акти.

IV рівень – організаційний – Наказ про облікову політику підприємства; Робочий план рахунків для обліку необоротних матеріальних активів; Наказ про проведення інвентаризації; посадові інструкції; графіки документообігу та інвентаризації; регламенти бухгалтерських та інших адміністративних служб та порядок організації та реалізації внутрішнього контролю. Ця група документів формується в рамках системи управління конкретного підприємства.

Важливим законодавчим актом, що регулює облік основних засобів є Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV [3]. Цей закон визначає правові засади організації

ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Згідно даного документу бухгалтерський облік є обов'язковим, ведеться всіма підприємствами, оскільки фінансова, статистична, податкова та інші види звітності, ґрунтуються на даних цієї системи. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві, відповідальність за правильність його ведення несе власник або уповноважений орган, який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Податковим кодексом України [10] визначається поняття амортизації, вартості, що амортизується, первісної, ліквідаційної вартості, класифікація основних засобів у залежності від строку їх корисного використання та об'єкти основних засобів, що підлягають амортизації. Вагома роль відводиться П(С)БО 7 «Основні засоби» [11]. Це положення визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. Зокрема, у даному документі наводяться критерії визнання об'єкта основних засобів активом, прописані методи оцінки, переоцінки та амортизації основних засобів, врегульовано формування інформації про зменшення корисності та вибуття основних засобів, а також порядок розкриття інформації про них у примітках до фінансової звітності.

Завдяки нормативним документам з бухгалтерського обліку інформація по основним засобам достатньо достовірна і вірна. Ці документи мають різний правовий статус, але разом вони складають чотири рівня регулювання бухгалтерського обліку основних засобів. Огляд законодавчих та нормативних актів щодо обліку основних засобів наведений у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Огляд законодавчих та нормативних актів щодо обліку основних засобів

№ з/п	Нормативне джерело	Питання, що розкривається
1	Податковий кодекс України [10]	В частині основних засобів здійснюється розподіл на 16 груп з визначенням мінімального строку їх експлуатації, методи проведення амортизації, формування первісної вартості ОЗ, правил проведення індексації та ін.
2	Господарський кодекс України [1]	Поняття майна підприємства, в тому числі й основних засобів, джерел його формування тощо.
3	Цивільний кодекс України [13]	Порядок придбання та оренди, правила використання транспортних засобів як основних засобів.
4	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [11]	Визначає методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації основних засобів, а також її розкриття у фінансовій звітності.
5	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [4]	Визначаються рахунки, на яких обліковуються основні засоби, а також ті рахунки з якими може кореспондувати рахунок 10 «Основні засоби» та субрахунки, що йому належать.
6	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3]	Визначає порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності.
7	Методичні рекомендації щодо бухгалтерського обліку основних засобів [5]	Розглядає конкретні операції з основними засобами з відповідною кореспонденцією рахунків до них.
8	Державний класифікатор України «Класифікація основних фондів» [2]	Складова частина державної системи класифікації та кодування техніко-економічної і соціальної інформації. Розглядається детальна класифікація основних фондів для покращення організації.

До переліку важливих нормативних документів з обліку основних засобів належать Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, що також наводять класифікацію основних засобів, визначають методологічні особливості обліку надходження, ремонту, поліпшення, переоцінки, вибуття, амортизації основних засобів та облік основних засобів в оренді. У додатку до методичних рекомендацій наводяться типові

кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку операцій з такими активами.

Рахунок 10 «Основні засоби» призначено для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух власних або отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів.

До основних засобів належать матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби визначені в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [11].

За дебетом рахунку 10 «Основні засоби» відображається надходження (придбаних, створених, безоплатно отриманих) основних засобів на баланс підприємства, які обліковуються за первісною вартістю, сума витрат, яка пов'язана з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта; сума дооцінки вартості об'єкта основних засобів, за кредитом – вибуття основних засобів внаслідок продажу, безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом, а також у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів, сума уцінки основних засобів.

Рахунок 10 «Основні засоби» має такі субрахунки: 100 – «Інвестиційна нерухомість»; 101 – «Земельні ділянки»; 102 – «Капітальні витрати на поліпшення земель»; 103 – «Будинки та споруди»; 104 – «Машини та обладнання»; 105 – «Транспортні засоби»; 106 – «Інструменти, прилади та інвентар»; 107 – «Тварини»; 108 – «Багаторічні насадження»; 109 – «Інші основні засоби».

На субрахунку 100 «Інвестиційна нерухомість» ведеться облік наявності та руху об'єктів інвестиційної нерухомості.

На субрахунку 101 «Земельні ділянки» ведеться облік земельних ділянок.

На субрахунку 102 «Капітальні витрати на поліпшення земель» ведеться облік капітальних вкладень у поліпшення земель (меліоративні, осушувальні, іригаційні та інші роботи).

На субрахунку 103 «Будинки та споруди» ведеться облік наявності та руху будинків, споруд, їх структурних компонентів та передавальних пристроїв, а також житлових будівель.

На субрахунках 104 «Машини та обладнання», 105 «Транспортні засоби», 106 «Інструменти, прилади та інвентар», 107 «Тварини», 108 «Багаторічні насадження» здійснюється облік відповідно машин та обладнання, транспортних засобів, інструментів, приладів та інвентарю, робочої і продуктивної худоби, багаторічних насаджень.

На субрахунку 109 «Інші основні засоби» ведеться облік основних засобів, які не включені до інших субрахунків рахунку 10 «Основні засоби».

Аналітичний облік основних засобів ведеться щодо кожного об'єкта окремо.

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [7] застосовується в обліку основних засобів, за винятком випадків, коли інший Стандарт вимагає або дозволяє застосування іншого облікового підходу.

За МСБО 16 собівартість основного засобу – це сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення або, якщо прийнятно, сума, яку розподіляють на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ.

Амортизація – це систематичний розподіл суми активу, що амортизується, протягом строку його корисної експлуатації.

Справедлива вартість – це сума, за якою можна обміняти актив або

погасити заборгованість в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Збиток від зменшення корисності – це сума, на яку балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування.

Основними засобами за МСБО 16 є матеріальні об'єкти, які:

- а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей;
- б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.

Собівартість об'єкта основних засобів слід визнавати активом, тільки якщо:

- а) існує ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до суб'єкта господарювання;
- б) собівартість об'єкта можна достовірно оцінити.

Запасні частини та допоміжне обладнання, як правило, відображаються як запаси та визнаються у прибутку чи збитку в процесі їхнього споживання.

Проте основні запасні частини та резервне обладнання розглядаються як основні засоби, якщо суб'єкт господарювання очікує, що використовуватиме їх протягом більше одного періоду. Так само, якщо запасні частини та допоміжне обладнання можуть використовуватися тільки у зв'язку з об'єктом основних засобів, їх обліковують як основні засоби.

Запасні частини деяких об'єктів основних засобів можуть потребувати заміни через регулярні проміжки часу. Об'єкти основних засобів також можуть бути придбаними з метою здійснення повторної заміни не часто або з метою одноразової заміни.

Собівартість об'єкта основних засобів складається з:

- а) ціни його придбання, включаючи імпортні мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- б) будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до

місця розташування та приведення в стан, необхідний для його експлуатації у спосіб визначений управлінським персоналом;

в) первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими суб'єкт господарювання бере або коли купує, або внаслідок використання об'єкта протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Собівартість об'єкта основних засобів – це грошовий еквівалент ціни на дату визнання.

Собівартість об'єкта основних засобів, утримуваного орендарем за угодою про фінансову оренду, визначається згідно з МСБО 17 «Оренда» [8].

Справедливу вартість землі та будівель, як правило, визначають на основі ринкових свідчень за допомогою експертної оцінки, що її, як правило, здійснюють професійні оцінювачі. Справедливою вартістю об'єктів машин та обладнання є, як правило, їхня ринкова вартість, визначена за допомогою експертної оцінки.

Якщо немає ринкового свідчення щодо справедливої вартості через вузькоспеціалізований характер об'єкта основних засобів, а також через те, що такий об'єкт рідко продається (за винятком випадків, коли він є складовою частиною бізнесу, що триває), тоді суб'єктові господарювання, можливо, буде треба попередньо оцінити справедливу вартість, застосовуючи підхід за доходом або за амортизованою відновлюваною собівартістю [7].

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» пріоритетною при оцінці активів підприємства вважається первісна вартість, проте не виключається можливість використання інших методів оцінки [3]. Так, відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» підприємства можуть оцінювати об'єкт основних засобів також і з використанням методу справедливої вартості [11].

У П(С)БО 7 відсутні інструкції щодо визнання первісної вартості об'єкта основних засобів. Відмінні риси у формуванні первісної вартості основних

засобів за національними та міжнародними стандартами наведена у таблиці 1.4.

Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості переоцінюваних об'єктів основних засобів. Якщо справедлива вартість переоціненого активу суттєво відрізняється від його балансової вартості, слід проводити подальшу переоцінку. Деякі об'єкти основних засобів можуть зазнавати значних і непостійних змін справедливої вартості, потребуючи щорічної переоцінки.

Таблиця 1.4 – Відмінності у формуванні первісної вартості основних засобів за МСБО 16 та П(С)БО 7

Напрямок	МСБО 16 [7]	П(С)БО 7 [11]
1	2	3
Будівництво	Об'єкти, побудовані/споруджені компанією (як і самостійно виготовлені промисловим способом) (п.22), оцінюються за тими самими принципами, що й об'єкти, придбані на стороні.	Об'єкти ОЗ зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю (п.7).
Придбання в кредит	У разі якщо об'єкт надходить за допомогою залучення кредитів (п.22), то облік витрат на виплату відсотків здійснюється відповідно до МСБО 23 «Витрати на позики», залежно від того, чи є цей об'єкт кваліфікованим активом, а також від умов і обставин сплати таких відсотків.	Витрати на виплату відсотків за кредит не включаються до первісної вартості об'єкта (п.8).
Обмін або не грошові операції	Собівартість такого об'єкта основних засобів оцінюється за справедливою вартістю (п.24), якщо операція обміну має комерційну сутність та справедливу вартість отриманого активу або відданого активу можна достовірно оцінити. Якщо придбаний об'єкт не оцінюється за справедливою вартістю, його собівартість оцінюють за балансовою вартістю відданого активу.	Справедлива вартість основних засобів на дату отримання, збільшена (зменшена) на суму коштів, що була передана (отримана) під час обміну (при обміні на неподібний об'єкт) (п.13). Залишкова вартість переданого основного засобу (при обміні на подібний об'єкт), але якщо вона вища за справедливу вартість отриманого об'єкту, визнається справедливою вартістю, а різниця відноситься до витрат звітного періоду (п.12).

1	2	3
Витрати на створення резерву майбутніх витрат	При первісній оцінці об'єктів основних засобів до вартості об'єкта основних засобів може включатися резерв майбутніх витрат на демонтаж, ліквідацію об'єкта і відновлення ділянки після закінчення терміну експлуатації (п.18). Такі резерви нараховуються (визнаються й оцінюються) відповідно до МСБО 37.	—

Такі часті переоцінки не потрібні для об'єктів основних засобів лише з незначною зміною справедливої вартості. У такому разі достатньо оцінювати їх кожні три або п'ять років.

Коли об'єкт основних засобів переоцінюють, будь-яку суму накопиченої амортизації на дату переоцінки розглядають за допомогою одного з таких методів:

а) перераховують пропорційно до зміни валової балансової вартості активу так, що балансова вартість активу після переоцінки дорівнює переоціненій сумі. Цей метод часто застосовують, коли актив переоцінюється за допомогою індексу до його амортизованої відновлюваної собівартості.

б) виключають з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Цей метод використовують для будівель.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта, слід амортизувати окремо.

Амортизаційні відрахування за кожен період слід визнавати у прибутку чи збитку, якщо вони не включені до балансової вартості іншого активу.

Амортизаційні відрахування за період визнаються, як правило, у прибутку чи збитку. Проте іноді майбутні економічні вигоди, втілені в активі, споживаються під час виробництва інших активів. У цьому випадку амортизаційні відрахування становлять частину собівартості іншого активу і включаються до його балансової вартості. Наприклад, амортизацію

виробничого обладнання включають у витрати на переробку запасів. Так само, амортизацію основних засобів, використаних у діяльності з розробки, можна включати в собівартість нематеріального активу, що його визнають за МСБО 38 «Нематеріальні активи».

Суму активу, що амортизується, слід розподіляти на систематичній основі протягом строку його корисної експлуатації.

Ліквідаційну вартість та строк корисної експлуатації активу слід переглядати принаймні на кінець кожного фінансового року та, якщо очікування відрізняються від попередніх оцінок, зміну (зміни) слід відображати як зміну в обліковій оцінці відповідно до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки».

Ліквідаційна вартість активу може збільшитися до суми, що дорівнює або перевищує балансову вартість активу. Якщо так, амортизаційні відрахування активу дорівнюють нулю, поки його ліквідаційна вартість не зменшиться у подальшому до суми, менше балансової вартості активу.

Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений в стан, у якому він придатний до експлуатації, у спосіб визначений управлінським персоналом. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу (або включають до ліквідаційної групи, яку класифікують як утримувану для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Отже, амортизацію не припиняють, коли актив не використовують або він вибуває з активного використання, поки актив не буде амортизований повністю. Проте, згідно з використаними методами амортизації амортизаційні відрахування можуть дорівнювати нулю, якщо немає виробництва.

Під інформаційним забезпеченням аудиту розуміється склад інформації, що використовується при виконанні аудиторських робіт і способів її організації. Інформацію можна поділити на дві групи: нормативно-правова

інформація та інформаційна перевірка суб'єкта господарювання (юридичної особи) і третіх осіб.

У складі нормативно-правової інформації можна виділити кодекси, закони, положення, методичні вказівки, інструкції, листи, та ін. В практиці аудиторської діяльності в Україні необхідно користуватися міжнародними та національними стандартами, нормативними документами з організації та методології бухгалтерського обліку та фінансово-господарського контролю, що використовуються у вітчизняній практиці.

Стандарти аудиту – це загальні керуючі матеріали для допомоги аудиторам у виконанні їхніх обов'язків з аудиту. В них наведено професійні вимоги до якості (компетентність, незалежність, об'єктивність) аудитора та аудиторських висновків і доказів. Метою складання стандартів аудиту є встановлення загальних правил аудиторської діяльності з організації та методики проведення. Аналіз нормативно-правової бази з аудиту основних засобів наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Аналіз нормативно-правової бази з аудиту основних засобів

Назва документа	Ким і коли затверджений (№, дата)	Зміст	Використання в аудиті основних засобів
1	2	3	4
Конституція України [5]	Верховна Рада України. 28.06.96 р. №254к/96-ВР	Визначає права і обов'язки громадян України	Як правова основа суспільних та господарських відносин
Господарський Кодекс України [1]	Верховна Рада України. 16.01.03 р. №436-IV	Встановлює основні засади введення підприємницької діяльності в Україні	Використовується для визначення відповідальності господарських фактів вимог законодавству
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3]	Верховна Рада України від 16.07.99 р. №996-XIV, зі змінами та доповненнями	Визначає загальні засади бухгалтерського обліку в Україні	При дослідженні питань відповідності чинному законодавству порядку ведення обліку господарських операцій

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [2]	Верховна Рада України від 21.12.2017 р. №2258-VIII	Регулює порядок сертифікації аудиторів, організацію роботи аудиторських фірм, здійснення діяльності в Україні	Для організації і проведення аудиту необоротних активів підприємства

Аудиторська палата України з метою регламентування правил та порядку проведення аудиту і виконання аудиторських послуг розробляє національні стандарти аудиту. Вони базуються на законодавстві України про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність та міжнародних нормах аудиту, а також професійній термінології, прийнятій у світовій практиці.

Правові та організаційні основи аудиторської діяльності в Україні регламентуються законодавством, а також нормативними актами про сертифікацію спеціалістів з аудиту та ліцензування їхньої діяльності.

Проводячи аудит основних засобів необхідно користуватися наступними основними нормативними документами, діючими в Україні, і які повинні застосовувати на всіх підприємствах при організації бухгалтерського обліку:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV затверджений Верховною Радою України (зі змінами і доповненнями) – визначаються загальні принципи ведення бухгалтерського обліку.

2. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» № 352 від 29.12.1995 р.

3. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» №879 від 02.09.2014 р.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996р. №116 «Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей».

5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкції про його використання, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.

6. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені відповідними наказами Міністерства фінансів України: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; 7 «Основні засоби»; 14 «Оренда».

Крім вказаних документів, нормативно-правовою базою обліку та аудиту необоротних активів є Податковий кодекс України в якому визначено 16 кваліфікаційних груп основних засобів, методи їх амортизації та інші особливості.

Нормативно-правове регулювання обліку та аудиту основних засобів є важливою складовою функціонування основних засобів як економічної категорії. А правильне розуміння і трактування цієї категорії є обов'язковим для усіх підприємств України.

1.2 Методологічні підходи до обліку основних засобів

Процес формування необхідної облікової інформації взагалі, та основних засобів зокрема, проходить кілька етапів, а саме: первинне спостереження, узагальнення (тобто обробка даних) та представлення звітних даних. Ці етапи формування інформації про основні засоби можна підрозділити на окремі операції, що відбуваються протягом всього життєвого циклу окремого об'єкту:

- оприбуткування основних засобів та оформлення відповідних первинних документів;
- присвоєння об'єктам основних засобів інвентарних номерів;
- складання інвентарних карток;
- збирання і опрацювання даних про участь засобів праці у виробничому процесі та нарахування амортизації;

- переміщення в середині великого підприємства шляхом передачі об'єктів від одної матеріально відповідальної особи іншій;
- здійснення ремонтних робіт основних засобів у вигляді поточного та капітального ремонтів;
- постановка об'єктів на консервацію або передача в оренду;
- документальне оформлення вибуття основних засобів, ліквідація, передача чи реалізація сторонній організації;
- інвентаризація основних засобів.

Бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити:

1. Своєчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку повної інформації про оцінку, переоцінку і надходження основних засобів, їх внутрішнє переміщення (зі складу в цех (відділ, дільницю), з цеху в цех тощо), вибуття (реалізація, ліквідація, безоплатна передача, нестача, псування тощо);
2. Відображення даних про нарахування амортизації основних засобів за звітний період та їх зносу з початку корисного використання;
3. Визначення витрат, пов'язаних з підтриманням основних засобів у робочому стані (технічні огляди, поточне обслуговування), їх ремонтом і поліпшенням;
4. Визначення фінансових результатів від реалізації та іншого вибуття основних засобів;
5. Інформацією для складання звітності про основні засоби і капітальні інвестиції [6].

Найпершим і найважливішим моментом в обліку основних засобів є документальне оформлення операцій з ними. Первинні документи мають містити достатньо інформації, що характеризують об'єкт і мають бути підставою для проведення записів у бухгалтерському обліку. В той же час документи повинні слугувати юридичною підставою щодо доказовості наявності об'єктів та здійснення різного роду операцій з ними.

Надходження, внутрішнє переміщення, списання, ліквідація, реалізація та інші операції з основними засобами оформляють відповідними первинними

документами, перелік яких був затверджений наказом Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку» (табл. 1.6) [9].

Таблиця 1.6 – Типові форми первинної облікової документації з обліку основних засобів

№ з/п	Назва форми	Призначення
1	2	3
1	ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів»	Застосовується для оформлення зарахування до складу основних засобів окремих об'єктів, для обліку вводу їх в експлуатацію, для оформлення внутрішнього переміщення основних засобів із одного підрозділу підприємства в інший, для оформлення передачі основних засобів зі складу (із запасу) в експлуатацію.
2	ОЗ-2 «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів»	Застосовується для оформлення приймання-здачі основних засобів із ремонту, реконструкції та модернізації. До технічного паспорта відповідного об'єкта основних засобів повинні бути внесені необхідні зміни до характеристики об'єкта, пов'язані із капітальним ремонтом, реконструкцією та модернізацією.
3	ОЗ-3 «Акт списання основних засобів»	Застосовується для оформлення вибуття основних засобів (крім автотранспортних засобів) при повному або частковому їх списанні.
4	ОЗ-4 «Акт на списання автотранспортних засобів»	Застосовується для оформлення списання автомобіля вантажного чи легкового, причепа чи напівпричепа при їх ліквідації.
5	ОЗ-5 «Акт N про установку, пуск та демонтаж будівельної машини»	Застосовується в будівельно-монтажних організаціях для оформлення передачі, установки та пуску будівельних машин та наступного їх демонтажу і передачі машинопрокатній базі.
6	ОЗ-6 «Інвентарна картка обліку основних засобів»	Застосовується для обліку всіх видів основних засобів, а також для групового обліку однотипних об'єктів основних засобів, що надійшли в експлуатацію в одному календарному місяці, та таких, що мають одне і те ж виробничо-господарське призначення, технічну характеристику та вартість. Інвентарна картка ведеться в бухгалтерії на кожний об'єкт чи групу об'єктів.
7	ОЗ-7» Опис інвентарних карток по обліку основних засобів»	Застосовується для реєстрації інвентарних карток обліку основних засобів. Опис складається в одному примірнику бухгалтерією в цілях контролю за зберіганням інвентарних карток. Записи ведуться в розрізі класифікаційних груп (видів) основних засобів.

Продовження таблиці 1.6

1	2	3
8	ОЗ-8 «Картка обліку руху основних засобів»	Застосовується для обліку руху основних засобів по класифікаційних групах при ручній обробці облікової документації. Заповнюється на основі даних інвентарних карток відповідних груп (видів) основних засобів та звіряється з даними синтетичного обліку основних засобів. На основі підсумкових даних цих карток заповнюються звітні форми з руху основних засобів.
9	ОЗ-9 «Інвентарний список основних засобів»	Застосовується для пооб'єктного обліку основних засобів за місцем їх знаходження (експлуатації) по матеріально відповідальних особах. Дані пооб'єктного обліку основних засобів за місцями їх знаходження (експлуатації) повинні бути тотожні записам в інвентарних картках обліку основних засобів, що ведуться в бухгалтерії.
10	ОЗ-14 «Розрахунок амортизації основних засобів» (для промислових підприємств) ОЗ-15 «Розрахунок амортизації основних засобів» (для будівельних організацій) ОЗ-16 «Розрахунок амортизації по автотранспорту»	Застосовуються для визначення суми амортизації основних засобів, що належить до нарахування у звітному місяці.

Перевірка на практиці порядку заповнення цих документів свідчить, що в основному на підприємствах його дотримуються, але допускається запізнення у часі.

Облікова політика тієї чи іншої юридичної особи визначається самостійно такою юридичною особою з урахуванням загальнообов'язкових законодавчих вимог. Так, підприємство може обрати ту чи іншу форму здійснення бухгалтерського обліку, що являє собою систему реєстрів за якими і відбувається власне ведення обліку, визначає порядок за яким на підприємстві здійснюватиметься процес узагальнювання інформації, розробляє систему засад проведення внутрішньогосподарського обліку та технології за якими проводитиметься облік аналітичний, тощо.

Як зазначено положеннями Методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, що затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 року №356, облікові регістри за своїм призначенням мають забезпечувати хронологічне, систематичне або комбіноване акумулювання, угруповання та підсумовування інформації про господарські операції, які містяться у прийнятих первинних документах. Такі регістри створюються щомісяця і належать до підпису виконавцями та головним бухгалтером чи іншою особою, яка уповноважена на здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Загалом, у Журналі 4 проводиться облік необоротних активів та фінансових інвестицій. У Журналі 4 обліковуються основні засоби, а також, інші необоротні нематеріальні активи, нематеріальні активи та дані щодо зносу необоротних активів. Формат Розділу I Журналу 4 являє собою одну сторінку формату А4, а відомості до нього вносяться на основі даних, які відображені у первинній та зведеній обліковій документації, такій як акти прийому-передачі, списання основних засобів, розрахунку їх амортизації, тощо.

У рядках 3, 4 та 5 Розділу I вказуються відомості про вибуття основних засобів, про вибуття інших необоротних матеріальних активів у зв'язку з їх продажем, передачею (безоплатною), сума уцінки, інформація щодо неможливого подальшого отримання підприємством економічної вигоди від використання таких основних засобів.

Сума нарахованої амортизації та збільшення зносу необоротних активів відображаються у графі 6 Розділу I Журналу 4. У сьомій графі вказується вартісний показник негативного гудвілу, якщо такий виникає у результаті придбання підприємства, або його об'єднання з іншим підприємством.

Основні засоби є важливою і невід'ємною складовою фінансово господарської діяльності будь-якого підприємства, вони відіграють важливу роль, зокрема, в економічних процесах, саме через це термінологія відіграє значну роль у відображенні основних засобів у синтетичному і аналітичному

обліку та зрештою у звітності.

При надходженні основного засобу на підприємство і додаванні його до бухгалтерського обліку правильно буде одразу присвоїти йому інвентарний номер, з якими він у подальшому буде вводиться в експлуатацію. Цей номер має бути прикріплений до об'єкта основних засобів. Це може бути металевий жетон, фарба, насічка. Інвентарний номер зберігається за основним засобом на весь період його перебування на підприємстві, він також зазначається в усіх первинних документах (реєстрах) бухгалтерського обліку.

Особливості обліку основних засобів будуються із урахуванням таких основних факторів:

1) довготривалого терміну використання об'єктів, протягом якого їх необхідно обліковувати;

2) технічно складної та багатокомпонентної будови, яку необхідно детально відображувати в облікових регістрах;

3) необхідність проведення ремонтів, реконструкції, модернізації основних засобів призводить до зміни їх первісних характеристик, які потрібно своєчасно відображати у регістрах обліку;

4) вартість об'єктів вимагає адекватної організації процесів їх приймання, списання, а також і обліку наявності, які б забезпечували їх цілісність і збереження у робочому стані. Збереження приватної власності, унеможливлення крадіжок майна, руйнування об'єктів є однією із основних проблем, що постійно постають перед суб'єктами господарювання [42, с. 49].

Інвентарний об'єкт – це основний засіб, що є закінченим пристроєм з усіма пристосуваннями і приладдям до нього або окремий конструктивно відокремлений предмет. Він призначений для виконання певних самостійних функцій. Інвентарні номери списаних з бухгалтерського обліку об'єктів основних засобів не привласнюються знову прийнятим до бухгалтерського обліку об'єктам протягом п'яти років по закінченні року списання.

Облік основних засобів повинен бути організований на всіх етапах їх руху. Загальна схема обліку основних засобів наведена на рис. 1.1.

Основними завданнями обліку наявності та руху основних засобів є:

- контроль за використанням та збереженням основних засобів;
- обов'язкове документальне оформлення основних засобів;
- відображення основних засобів в регістрах (об'єктивне, своєчасне, правильне, з дотриманням вимог);
- правильний розрахунок сум амортизації основних засобів, відповідне відображення на рахунках бухгалтерського обліку;
- контроль за понесеними витратами на поліпшення та ремонт ОЗ;
- аналіз ефективності використання основних засобів, розрахунок результатів від їх реалізації або вибуття;
- отримання даних про наявність та рух основних засобів за місцями їх експлуатації, а також в розрізі осіб, відповідальних за їх збереження .

Рисунок 1.1 – Схема обліку основних засобів [20, с. 45]

Правильність обліку та контроль за його веденням на кожному підприємстві забезпечується наказом про облікову політику, який в

обов'язковому порядку повинен містити розділ про облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів (рис. 1.2).

Рисунок 1.2 – Основні положення з обліку основних засобів, що наводяться в наказі про облікову політику [21, с. 33]

Згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби», об'єкт основних засобів визнається активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та вартість його може бути достовірно визначена [11].

Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

Основні засоби, інші необоротні матеріальні активи надходять на підприємство в результаті їх придбання, створення власними силами або безоплатного отримання (рисунок 1.3).

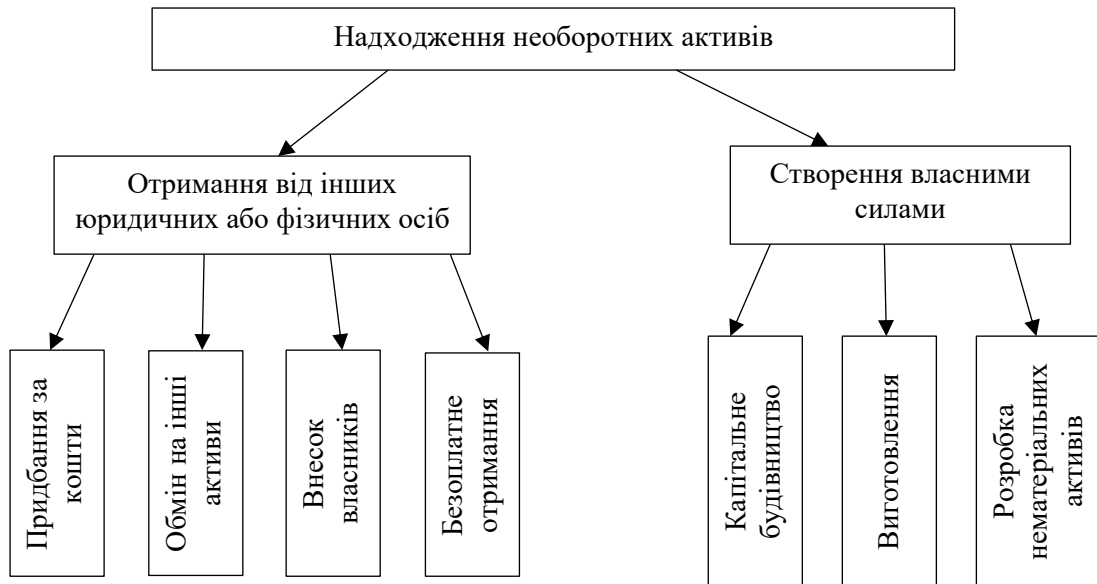

Рисунок 1.3 – Шляхи надходження необоротних активів

Для обліку витрат, пов'язаних із придбанням або створенням різних видів основних засобів, використовуються відповідні субрахунки рахунку 15 «Капітальні інвестиції»:

- субрахунок 151 «Капітальне будівництво» призначений для обліку витрат на будівництво, що здійснюється як господарським, так і підрядним способом для власних потреб підприємства. На цьому рахунку також обліковуються устаткування, що підлягає монтажу в процесі будівництва, та авансові платежі для фінансування вказаного будівництва;
- субрахунок 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» призначений для обліку витрат на придбання або виготовлення власними силами матеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку 10 «Основні засоби» (крім об'єктів будівництва та основного стада);
- субрахунок 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів» призначений для обліку витрат підприємства на придбання або виготовлення власними силами матеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи»;
- субрахунок 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» призначений для відображення витрат на створення НМА до моменту його введення в господарський оборот;

– субрахунок 155 «Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів» призначений для обліку витрат на придбання та формування довгострокових біологічних активів.

За дебетом рахунка 15 «Капітальні інвестиції» відображається збільшення понесених підприємством витрат на придбання або створення основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, а також нематеріальних активів, а за кредитом – їх зменшення у зв'язку з прийняттям в експлуатацію або приведенням у стан використання за призначенням відповідних об'єктів.

Аналітичний облік капітальних інвестицій ведеться за групами необоротних активів, а також за окремими їх об'єктами. Визначена за даними аналітичного обліку первісна вартість об'єкта списується в дебет відповідного рахунка з обліку необоротних активів.

Підставою для списання первісної вартості об'єкта з кредиту рахунку 15 «Капітальні інвестиції» є акт приймання-передачі, складений комісією, що визначена наказом керівника підприємства, і затверджений останнім.

Відповідно до п.33 П(С)БО 7 об'єкт основних засобів вилучається з активів (списується з балансу) у випадку його вибуття внаслідок:

- продажу,
- безоплатної передачі, або
- невідповідності критеріям визнання активом.

Якщо об'єкти основних засобів не відповідають критеріям визнання активом, то вони ліквідуються.

Фінансовий результат від вибуття основних засобів визначається як різниця між доходом від вибуття основних засобів та сумою їх залишкової вартості, непрямих податків і витрат, пов'язаних із вибуттям основних засобів.

Регістри аналітичного обліку основних засобів, що вибули, додаються до документів, якими оформлені факти вибуття основних засобів.

У випадку часткової ліквідації об'єкта основних засобів його первісна (переоцінена) вартість та знос зменшуються відповідно на суму первісної (переоціненої) вартості та зносу ліквідованої частини об'єкта.

Для обліку доходів та витрат, пов'язаних з вибуттям основних засобів, використовуються рахунки, що відображені в таблиці 1.7:

Таблиця 1.7 – Рахунки, що використовуються для обліку доходів та витрат, пов'язаних з вибуттям основних засобів

№ з/п	Види доходів і витрат	Назва рахунку	Стаття Звіту про фінансові результати
1	Собівартість реалізації (продажу) необоротних активів	972 «Втрати від зменшення корисності активів»	«Інші витрати» (рядок 2270)
2	Залишкова вартість та інші затрати по об'єктах основних засобів, що безоплатно передаються або ліквідовуються	976 «Списання необоротних активів»	—
3	Доходи від продажу об'єктів основних засобів	742 «Дохід від відновлення корисності активів»	«Інші доходи» (рядок 2240)
4	Доходи, що виникають при ліквідації основних засобів (при оприбуткуванні матеріальних цінностей, отриманих у результаті ліквідації об'єктів основних засобів)	746 «Інші доходи»	—

При вибутті об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів включається до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням додаткового капіталу.

Бухгалтерські записи за Планом рахунків будуть такими:

Дебет 423 «Накопичені курсові різниці»

Кредит 441 «Прибуток нерозподілений»

Сума дооцінки, що підлягає списанню, визначається на основі записів про зміну (індексацію) балансової вартості основних засобів у картках інвентарного обліку (інших реєстрах аналітичного обліку об'єктів основних засобів).

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Залишкова вартість основних засобів зменшується у зв'язку з частковою ліквідацією об'єкта основних засобів.

Перевищення сум попередніх дооцінок об'єкта основних засобів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів може щомісяця (щокварталу, раз на рік) у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, включатися до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням додаткового капіталу. При цьому до складу нерозподіленого прибутку при вибутті цього об'єкта включається залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, що відображений у складі додаткового капіталу. Відомості про суму перевищення попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок об'єкта, що включені до складу нерозподіленого прибутку, заносяться до реєстрів аналітичного обліку основних засобів.

Форму № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» наведено в додатку 1 до НП(С)БО 1 [8]. У Балансі підприємства наводять інформацію про активи, зобов'язання та власний капітал на звітну дату.

Інакше кажучи, Баланс відображає фінансовий стан підприємства на останній день звітного періоду.

Щоб правильно скласти Баланс, потрібно врахувати такі особливості:

1) активи відображають у Балансі за умови, що їх оцінка може бути достовірно визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з їх використанням;

2) витрати на придбання і створення активу, який не може бути відображений у Балансі, включають до складу витрат звітного періоду;

3) зобов'язання відображають у Балансі, якщо їх оцінка може бути достовірно визначена і існує ймовірність зменшення економічних вигод у

майбутньому внаслідок їх погашення;

4) власний капітал показують у Балансі одночасно з відображенням активів або зобов'язань, що призводять до його зміни;

5) у підрахунку підсумків відповідних розділів Балансу беруть участь рядки, коди яких закінчуються на «0» і «5».

Форма Балансу складається з двох частин – активу, в якому відображають відомості про активи підприємства в розрізі їх видів та пасиву, в якому наводять інформацію про зобов'язання і власний капітал. Підсумок активів Балансу має дорівнювати сумі зобов'язань і власного капіталу. Заповнення форми №1 для необоротних активів наведена у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8 – Заповнення форми № 1 «Баланс»

Найменування статті	Код рядка	Джерело інформації для заповнення	Примітка
1	2	3	4
АКТИВ			
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	Ряд. 1001-1002	Відображають залишкову вартість об'єктів, уключених до складу нематеріальних активів відповідно до П(С)БО 8. Також окремо показують:
первісна вартість	1001	Сальдо за Дт рах. 12	– первісну (переоцінену) вартість нематеріальних активів. Не включають до підсумку Балансу
накопичена амортизація	1002	Сальдо за Кт субрах. 133	– суму накопиченої амортизації нематеріальних активів. Показник наводять у дужках. Не включають до підсумку Балансу
Незавершені капітальні інвестиції	1005	Сальдо за Дт рах. 15	Відображають вартість не завершених на дату балансу капітальних інвестицій у необоротні активи на будівництво, реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість необоротних активів), виготовлення, створення, вирощування, придбання об'єктів необоротних активів – основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових біологічних активів

Продовження таблиці 1.8

1	2	3	4
Основні засоби	1010	Ряд. 1011-1012	Наводять залишкову вартість власних та отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, що включені до складу основних засобів відповідно до П(С)БО 7; вартість основних засобів, отриманих у довірче управління, на праві господарського відання або праві оперативного управління; вартість інших необоротних матеріальних активів. Також окремо показують:
первісна вартість	1011	Сальдо за Дт субрах. 101-109 і рах. 11	— первісну (переоцінену) вартість. Не включають до підсумку Балансу
знос	1012	Сальдо за Кт субрах. 131 і 132	— нараховану в установленому порядку суму зносу. Показник наводять у дужках. Не включають до підсумку Балансу
Інвестиційна нерухомість	1015	Відображають вартість об'єктів, що віднесені до інвестиційної нерухомості відповідно до П(С)БО 32:	
		Сальдо за Дт субрах. 100 (інвестнерухомість, що обліковується за справедливою вартістю)	— справедливу вартість інвестиційної нерухомості (якщо облік ведуть за справедливою вартістю)
		Ряд. 1016-1017	— залишкову вартість інвестиційної нерухомості (якщо облік ведуть за первісною вартістю)
Додатковий рядок (Первісна вартість інвестиційної нерухомості)	1016	Сальдо за Дт субрах. 100 (інвестнерухомість, що обліковується за первісною вартістю)	Відображають первісну вартість інвестиційної нерухомості, яку обліковують за первісною вартістю. Не включають до підсумку Балансу
Додатковий рядок (Знос інвестиційної нерухомості)	1017	Сальдо за Кт субрах. 135	Наводять суму зносу інвестиційної нерухомості, яку обліковують за первісною вартістю. Показник наводять у дужках. Не включають до підсумку Балансу
Довгострокові біологічні активи	1020	Відображають вартість довгострокових біологічних активів, облік яких ведуть відповідно до П(С)БО 30:	
		Сальдо за Дт субрах. 161, 163 і 165	— справедливу вартість (якщо облік ведуть за справедливою вартістю)
		Ряд. 1021-1022	— залишкову вартість (якщо облік ведуть за первісною вартістю)

Продовження таблиці 1.8

1	2	3	4
Додатковий рядок (Первісна вартість довгострокових біологічних активів)	1021	Сальдо за Дт субрах. 162, 164 і 166	Відображають первісну вартість довгострокових біологічних активів (якщо облік ведуть за первісною вартістю). Не включають до підсумку Балансу
Додатковий рядок (Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів)	1022	Сальдо за Кт субрах. 134	Показують суму накопиченої амортизації довгострокових біологічних активів (якщо облік ведуть за первісною вартістю). Показник наводять у дужках. Не включають до підсумку Балансу
У ряд. 1020-1022 не відображають вартість тварин і багаторічних насаджень, не пов'язаних із сільгоспдіяльністю. Облік таких активів ведуть на субрах. 107 «Тварини» і 108 «Багаторічні насадження», а відомості про них наводять у ряд. 1010-1012 форми № 1.			
Довгострокові фінансові інвестиції:	Відображають фінансові інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, що не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент. При цьому окремо виділяють:		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	Сальдо за Дт субрах. 141	— фінансові інвестиції, які відповідно до П(С)БО 12 обліковують за методом участі в капіталі
інші фінансові інвестиції	1035	Сальдо за Дт субрах. 142 і 143	— інші фінансові інвестиції (інвестиції пов'язаним і непов'язаним сторонам)
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	Сальдо за Дт субрах. 181, 182 і 183	Відображають дебіторську заборгованість фізичних і юридичних осіб, що не виникає під час нормального операційного циклу і буде погашена після 12 місяців з дати балансу
Відстрочені податкові активи	1045	Сальдо за Дт рах. 17	Відображають суму податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах у результаті тимчасової податкової різниці, яка виникає між обліковою і податковою базами оцінки
У цьому рядку відображають відстрочені податкові активи, визначені згідно з П(С)БО 17			
Додатковий рядок (Гудвіл)	1050	Сальдо за Дт субрах. 191 і 193	Наводять величину гудвіла, що виник у результаті придбання підприємства і визначений відповідно до П(С)БО 19
Інші необоротні активи	1090	Сальдо за Дт субрах. 184	Відображають вартість необоротних активів, що не можуть бути включені у наведені вище статті розділу I «Необоротні активи» активу Балансу
Усього за розділом I	1095	Ряд. 1000 + ряд. 1005 + ряд. 1010 + ряд. 1015 + ряд. 1020 + ряд. 1030 + ряд. 1035 + ряд. 1040 + ряд. 1045 + ряд. 1050 + ряд. 1090	

Форму № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» затверджено наказом «Про Примітки до річної фінансової звітності» № 302 від 29.11.2000. У ній визначено мінімальний перелік показників, що підлягають розкриттю (розшифровці) у примітках до фінзвітності. Регламентована інформація, що підлягає розкриттю у примітках до річної фінзвітності згідно П.п. 36.1 П(С)БО 7 – вартість основних засобів (первісна або переоцінена), за якою вони відображені в Балансі.

Показники і пояснення, що забезпечують деталізацію та обґрунтованість статей ФЗ, а також інша інформація, розкриття якої передбачено нацстандартами бухгалтерського обліку в державному секторі, наводиться у Примітках до річної фінансової звітності (далі – Примітки). Форма Приміток затверджена наказом № 977. Це єдина форма ФЗ, у якій установи мають право, за потреби, додавати нові рядки. Адже про це прямо говорить п. 6 розд. I Порядку № 307.

Власне призначення цього звіту – деталізувати за потреби показники інших ФЗ. Формою Приміток деталізовано показники здебільшого статей Балансу. Тож даремно в ув'язках Мінфіну багато показників форми приміток зіставляють з рядками Балансу. Порядок заповнення ф. № 5-дс наразі не планують затверджувати, але ув'язки Мінфіну і так надають вичерпну інформацію про заповнення Приміток.

Розділ I «Основні засоби». Цей розділ містить інформацію за кожною групою основних засобів (далі – ОЗ): про залишки на початок та кінець року, проведені переоцінки, надходження і вибуття ОЗ протягом року, зменшення/відновлення корисності, нараховану амортизацію та інші зміни, які відбулися протягом року. Також тут зазначаються діапазони корисного використання кожної групи ОЗ. Виокремлення інформації про ОЗ за групами (рядки 010-170) відповідає класифікації, запропонованій Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженим наказом Мінфіну від 31.12.13 р. № 1203 (далі – План рахунків № 1203) (субрахунки рахунків 10 «Основні засоби» та 11 «Інші необоротні матеріальні активи»).

У графі 12 «Нарахована амортизація за звітний рік» наводять суми амортизації, нарахованої у звітному періоді на ОЗ (за кожною групою) та відображеної на відповідних субрахунках 8014, 8114 «Амортизація». Згідно з Методологічними роз'ясненнями проблемних питань складання та подання фінансової звітності розпорядниками бюджетних коштів відповідно до НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» сума амортизації, нарахована на ОЗ, які передавалися у порядку внутрівідомчої передачі, відображається: установою, що передавала ОЗ, – у графах 8 «Вибуття за рік – накопичена амортизація» та 12; установою, що отримала такі ОЗ, – у графі 10 «Надійшло за рік – знос».

У графах 17 та 18 «Діапазон корисного використання» наводять найменший та найбільший строки корисного використання активів у роках за кожною групою ОЗ. Для заповнення цих граф треба скористатися описом інвентарних карток з обліку ОЗ або інвентарним списком ОЗ (у деяких програмних продуктах автоматизації обліку це так звана інвентарна картотека). Якщо ж технічних можливостей немає, то доведеться аналізувати інформацію Інвентарних карток обліку об'єкта ОЗ, форма яких затверджена наказом Мінфіну від 13.09.16 р. № 818. Потрібно пам'ятати, що спочатку строк корисного використання кожного необоротного активу визначається відповідно до прийнятої в установі облікової політики, яка в частині цих строків розробляється на підставі Типових строків корисного використання ОЗ суб'єктів державного сектору, наведених у додатку 1 до Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.15 р. № 11, та враховує специфічні особливості використання ОЗ в установі.

Рекомендації до складання Приміток до річної фінансової звітності:

1. Рядки 010-180, графа 15 – Первісну (переоцінену) вартість основних засобів (рахунок 10 «Основні засоби» та рахунок 11 «Інші необоротні матеріальні активи» Плану рахунків № 1203) на кінець звітного періоду визначають як різницю між первісною вартістю на початок року та

змінами протягом року внаслідок руху активів. Зміну вартості протягом року фіксують у реєстрах бухобліку

2. Рядки 010-180, графа 16 – Сума накопиченого зносу основних засобів за рахунком 13 «Знос» Плану рахунків № 1203 на кінець звітного року

3. Рядок 010, графи 3 і 4 та графи 15 і 16 – Інвестиційна нерухомість хоча і є складовою основних засобів, але з огляду на те, що вартість її визначають за окремим Національним стандартом 129 «Інвестиційна нерухомість» та в Балансі первісну вартість та знос на початок та кінець звітного періоду відображають окремими статтями, розрахунки у Примітках також проводяться окремо від інших груп

4. Рядок 180, графи 3 і 4 та графи 15 і 16 – За показником «Разом» залишок коштів за основними засобами на початок та на кінець звітного періоду має відповідати сумі залишків за основними засобами та інвестиційною нерухомістю форми № 1-дс

5. Сума рядків 020-170, графи 3 і 15 – Форма № 1-дс, рядок 1001, графи 3 і 4

6. Сума рядків 020-170, графи 4 і 16 – Форма № 1-дс, рядок 1002, графи 3 і 4

7. Рядок 180, графи 3-16 – У додатку до розділу I «Основні засоби» Приміток має бути розшифрована інформація щодо вартості об'єктів, які вибули (графа 7) та надійшли (графа 9) до установи, які залишалися в установі чи були безоплатно отримані (графа 15), тобто деталізовано за окремими підрядками (181, 182 і т.д.)

Основні засоби – розділ, що нагадує колишній Звіт про рух необоротних активів (форма №5), також розкриває інформацію про початкові та кінцеві залишки, переоцінку, надходження та вибуття основних засобів у розрізі груп; крім того, є графа «Діапазон корисного використання», в якій доцільно наводити найменший та найбільший строки корисного використання активів за кожною групою, тобто за кожним субрахунком, виділеним Планом рахунків до рахунків 10 і 11.

Амортизація основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) нараховується із застосуванням таких методів, які наведені в таблиці 1.9. [29]

Таблиця 1.9 – Методи нарахування амортизації основних засобів

Метод нарахування	Сутність методу нарахування амортизації
Прямолінійний	Річна сума амортизації визначається діленням вартості, що амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів.
Метод зменшення залишкової вартості	Річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату, з якої починається нарахування амортизації та річної норми амортизації. Річна норма амортизації обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня ступеня кількості років корисного використання об'єкта у результаті ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість.
Метод прискореного зменшення залишкової вартості	Річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної його вартості на дату, з якої починається нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється залежно від строку корисного використання об'єкта, і подвоюється.
Виробничий	Місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, що амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який банк очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.
Кумулятивний	Річна сума амортизації відзначається як добуток вартості, що амортизується, та кумулятивного коефіцієнта. Кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання.

Але існує ще податковий метод, який підприємство може також обрати, адже він передбачений податковим законодавством. Слід, відзначити, що метод амортизації самостійно обирається підприємством, з урахуванням очікуваного способу отримання економічних вигід від використання цих основних засобів.

Основні засоби підприємств і організацій незалежно від форм власності відображаються у бухгалтерському обліку і звітності за фактичними витратами на їх придбання, перевезення, встановлення, державну реєстрацію,

які становлять їх первісну вартість.

Розглянемо облікові аспекти найпоширеніших видів операцій з ОЗ на прикладах. У таблицях наводяться субрахунки, передбачені Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 [4], які застосовуються підприємствами, що складають фінансову звітність за національними стандартами бухгалтерського обліку.

Бухгалтерські проведення з придбання основного засобу наведені у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Бухгалтерські проведення з придбання ОЗ

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік	
		Д-т	К-т
1	Отримано верстат	152	631
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
3	Отримано транспортні послуги	152	631
4	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
5	Отримано роботи з установки, монтажу і налагодження верстата	152	631
6	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
7	Оплачено постачальникам вартість верстата, послуг і робіт	631	311
8	Відображено заробітну плату з нарахуваннями ЄСВ працівників, зайнятих установкою і монтажем	152	66, 65
9	Відображено вартість матеріалів, використаних при установці	152	20
10	Введено верстат в експлуатацію	104	152

Кореспонденція рахунків з нарахування амортизації основного засобу наведена у таблиці 1.11.

Таблиця 1.11 – Кореспонденція рахунків з нарахування амортизації ОЗ

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік	
		Д-т	К-т
Нараховано амортизацію об'єктів призначення:			
1	Виробничого	23	131
2	загальновиробничого	91	
3	адміністративного	92	
4	збутового	93	
5	культурного	949	

В Україні у бухгалтерському обліку відповідно до П(С)БО 7 «амортизація» характеризує систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом терміну їхнього корисного використання.

Амортизацію на підприємствах нараховують на основі П(С)БО 7 «Основні засоби». Однак цей стандарт не дає змоги повною мірою розкрити механізм точного встановлення терміну корисного використання і методику визначення ліквідаційної вартості, оскільки вибір способу амортизації часто зводиться до найбільш простого у використанні.

1.3 Методика аудиту основних засобів

Аудит – це незалежна перевірка даних бухгалтерського обліку підприємств і організацій уповноваженими на те особами з метою підтвердження її правильності та достовірності [50, с. 202].

Жолнович Т.І. визначає, що аудит основних засобів є невід’ємною частиною загального аудиту суб’єкта господарювання, оскільки основні засоби, як правило, займають питому частку в майні підприємства. Тому аудитор при проведенні аудиторської перевірки витрачає багато часу на отримання інформації про основні засоби. Перед початком проведення аудиту основних засобів необхідно обов’язково сформулювати завдання такої перевірки [27, с. 60].

Л.В. Гуцаленко, А.С. Гловюк, І.В. Ковальчук зазначають, що проведення аудиту основних засобів дозволяє встановити їх наявний та кількісний стан, відображення в обліку, витрати на ремонт і покращення, правильність нарахування амортизації та усунення їхніх недоліків, що дасть змогу досягнути високого рівня якісних характеристик фінансової звітності підприємства. При проведенні аудиту основних засобів, аудитор повинен керуватися у своїй діяльності інформаційними джерелами (документами) та методами, які дають йому змогу отримати інформацію про достовірність

відображення в обліку та звітності операцій з основними засобами на підприємстві [38, с. 743].

Метою аудиту основних засобів є підтвердження інформації щодо повноти відображення початкових даних в регістрах обліку, достовірності даних щодо наявності та руху основних засобів, законності та правильності ведення в обліку цих активів, а також встановлення дотримання підприємством вимог чинного законодавства.

Основними завданнями аудиту основних засобів є:

- 1) Перевірка правильності документального оформлення основних засобів як у паперовому вигляді, так і електронний документообіг;
- 2) Перевірка правильності відображення основних засобів в обліку, контроль за їх надходженням, внутрішнім переміщенням, реалізацією та списанням;
- 3) Перевірка правильності розрахунку та нарахування амортизації (зносу) основних засобів;
- 4) Перевірка доцільності проведення ремонту основних засобів, контроль списання основних засобів, які не підлягають ремонту;
- 5) Перевірка дотримання підприємством чинного законодавства, яке регулює облік операцій з основними засобами;
- 6) Перевірка правильності відображення фінансових результатів з обліку основних засобів у звітності підприємства за обраним періодом.
- 7) Перевірка правильності ведення та заповнення журналів, які були створені підприємством для отримання додаткової інформації про основні засоби.

Джерелами інформації для аудиту основних засобів є:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Облікові регістри основних засобів (Головна книга, Журнал № 4 при журнальній формі обліку);
- Первинні документи з обліку основних засобів: інвентарні картки, акти

приймання-передачі, введення в експлуатацію, ліквідації, відомості індексації балансової вартості основних засобів. [44]

При перевірці операцій по обліку основних засобів аудиторам на основі первинних даних і даних аналітичного і синтетичного обліку основних засобів звертається увага на наступні основні питання:

- своєчасність і правильність документального оформлення і відображення в облікових регістрах надходження, переміщення і вибуття основних засобів;

- правильність розрахунку амортизаційних сум і віднесення їх на собівартість продукції, а також відображення її на рахунках синтетичного обліку;

- своєчасність і правильність списання недоамортизованої частини основних засобів на фінансові результати підприємства;

- правильність і своєчасність нарахування орендної плати за основні засоби і віднесення на собівартість продукції;

- правильність віднесення до основних засобів тих, що знаходяться на балансі підприємства;

- правомірність списання витрат на проведення ремонту основних засобів;

- своєчасність і правильність проведення інвентаризації і відображення результатів на рахунках;

- правомірність реалізації основних засобів, а також їх оцінка при реалізації як підприємством, так і приватною особою.

Щоб реалізувати всі ці задачі необхідно переконатися в правильності організації аналітичного обліку; виявити чи всі основні засоби закріплені за матеріально відповідальними особами; правильність проведення останньої інвентаризації, які її результати і чи відображені вони в обліку; проконтролювати достовірність облікових даних про наявність і рух основних засобів.

Усі складові природи аудиту, її види та труднощі процесу вимагають формування структури процесу аудиту. Тому особливості аудиту включають наступні складові, які схематично наведені на рис. 1.4.

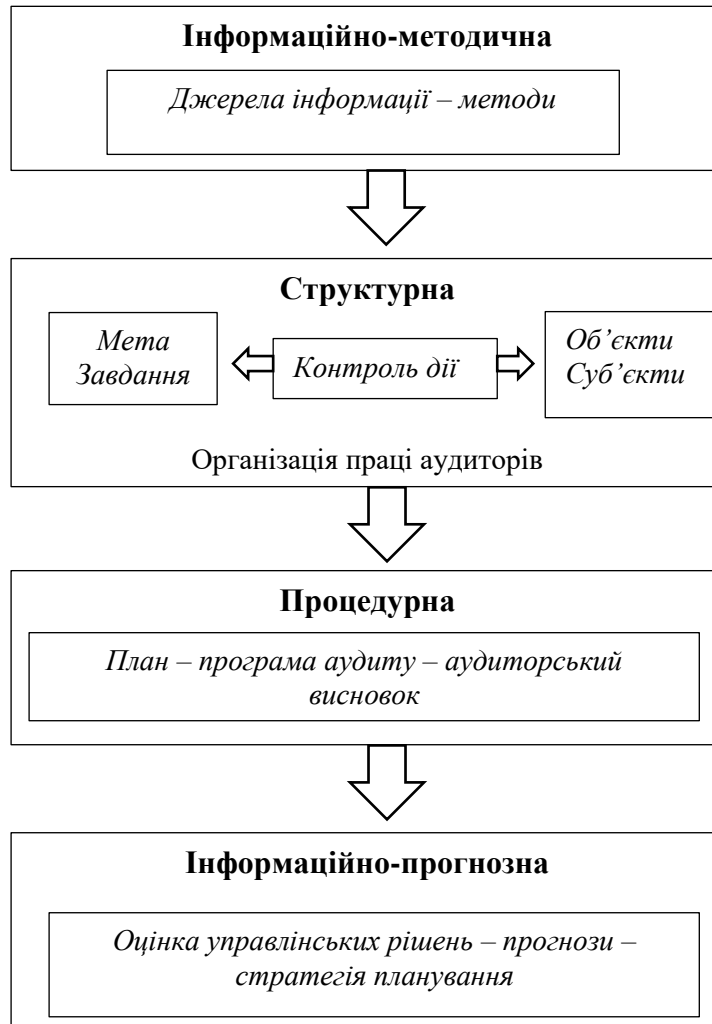

Рисунок 1.4 – Структура аудиторського процесу

Аудитор при перевірці основних засобів може використовувати такі методи, як опитування, порівняння, фізична та документальна перевірка, перерахування, вибіркоче дослідження.

Так як при опитуванні керівництва підприємства-клієнта в аудитора може виникнути необхідність в отриманні інформації про прогнозовані угоди, плани реалізації основних засобів, наявність претензій, застав та судових позовів, він може вдаватися до інших методів та процедур. Для одержання необхідної інформації аудитор повідомляє листом керівництво підприємства-

клієнта про список питань та перелік необхідних документів за звітний період для проведення перевірки. Також після виділення для себе структури аудиторського процесу можна розподілити складові аудиту основних засобів (табл.1.12).

Таблиця 1.12 – Складові аудиту основних засобів

Складові аудиту	В частині основних засобів
Інформаційно-методична	Надання правових та інструктивних матеріалів щодо основних засобів (юридичні документи, наказ про облікову політику, матеріали інвентаризації та ін.). Інформація про оцінку, надходження та рух основних засобів (інструктивні документи та аналітична інформація системи бухгалтерського обліку та внутрішньогосподарського контролю, а також внутрішнього аудиту). Методи: опитування, порівняння, фактична перевірка, документальна перевірка, перерахунок, комплексний аналіз, вибіркове дослідження та ін. Здійснення початкового планування.
Структурна	Із метою перевірки достовірності фінансової звітності в частині основних засобів, законності й повноти відображення операцій із основними засобами у системі бухгалтерського обліку визначається мета, завдання, об'єкт та предмет аудиту відповідно укладеного договору аудиту (формування умов договору аудиту, забезпечення інформаційними даними бухгалтерського обліку, звітності та внутрішнього аудиту, організації праці аудитора).
Процедурна	Визначення чи/або забезпечення організації порядку проведення аудиту основних засобів відповідно розробленої програми (методики) аудиту основних засобів. Доведення результатів проведення аудиту через аудиторський висновок.
Інформаційно-прогнозна	Забезпечення інформацією про оцінку основних засобів, ефективність їх використання та доцільності їх подальшого використання з врахування подальшого розвитку діяльності господарюючого суб'єкта. Використання інформації внутрішнього аудиту.

Під час опитування чи документальної перевірки аудиторіві необхідно вивчити питання облікової політики щодо об'єктів основних засобів, методи нарахування амортизації, які використовуються на підприємстві; чи відбувалися зміни методів нарахування амортизації і чи наявні необхідні пояснення в примітках до річної фінансової звітності. Доцільним також буде виявлення інформації про основні засоби, які отримані чи здані в оренду,

вивчити умови лізингових договорів; проконтролювати правильність визначення орендної плати та її віднесення на відповідні доходи чи витрати.

Аудит основних засобів є доволі трудомістким процесом, який потребує обробки величезної кількості інформації, тому, при прийнятому рівні аудиторського ризику, аудитор може застосовувати вибіркове дослідження основних засобів. Аудитор проводить перевірку обліку основних засобів на підставі плану та програми аудиту, які складає, виходячи з завдань та цілей аудиту. На підсумковому етапі аудиту формується аудиторський висновок, який являється офіційним документом, завіреним печаткою та підписом аудитора, складається у встановленому порядку за підсумками аудиторської перевірки та включає в себе висновок про достовірність та відповідність обліку та звітності чинному законодавству та встановленим нормам чинного законодавства.

Отже, у першому розділі магістерської роботи розглянуто теоретичні аспекти обліку та аудиту основних засобів.

Згідно з положенням (стандартом) бухгалтерського обліку, надалі П(С)БО 7, Основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких складає понад один рік (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Надходження, внутрішнє переміщення, списання, ліквідація, реалізація та інші операції з основними засобами оформляють відповідними первинними документами, перелік яких був затверджений наказом Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку»

Облік основних засобів ведеться на рахунку 10 «Основні засоби», який призначений для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух

власних або отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів.

Основні засоби є важливою і невід'ємною складовою фінансово господарської діяльності будь-якого підприємства, вони відіграють важливу роль, зокрема, в економічних процесах, саме через це термінологія відіграє значну роль у відображенні основних засобів у синтетичному і аналітичному обліку та зрештою у звітності.

Аудит – це незалежна перевірка даних бухгалтерського обліку підприємств і організацій уповноваженими на те особами з метою підтвердження її правильності та достовірності

Аудитор при перевірці основних засобів може використовувати такі методи, як опитування, порівняння, фізична та документальна перевірка, перерахування, вибіркоче дослідження.

Таким чином, у першому розділі була розглянута законодавчо-нормативна база основних засобів та аудиту. Виділені основні законодавчі документи та правові акти. Був зроблений літературний огляд авторів по визначенню основних засобів, розглянута теорія первинних документів та документування в цілому.

2 ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ТОВ «ШИНДЛЕР»

2.1 Загальна характеристика діяльності та структура ТОВ «Шиндлер»

У 2004 році у м. Київ було засновано Товариство з обмеженою відповідальністю «Шиндлер». Продукція та послуги, що здійснює ТОВ «Шиндлер» – оптова торгівля машинами та устаткуванням.

Галузь підйомно-транспортного машинобудування є підгалуззю машинобудівної. Машинобудування – це одна з основних галузей промисловості України, де зосереджено 20% основних засобів та виробництво інноваційної продукції з високим рівнем доданої вартості.

Повна назва: Товариство з обмеженою відповідальністю «Шиндлер».

Юридична адреса: 04114, м. Київ, Оболонський район, вулиця Автозаводська, будинок 54/19, А.

Код ЄДРПОУ: 32852667.

Номер свідоцтва ПДВ – 328526626553.

Директор: Зайченко Михайло Іванович.

Статутний капітал: 21373.44 грн.

Види діяльності:

- 46.69 – оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням;
- 28.22 – виробництво підйомного та вантажно-розвантажувального устаткування;
- 43.29 – інші будівельно-монтажні роботи;
- 71.12 – діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах;
- 72.19 – дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук;
- 41.20 – будівництво житлових і нежитлових будівель.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Шиндлер» створено з

метою одержання прибутку. Товариство з дня одержання державної реєстрації є юридичною особою з правами та обов'язками, передбаченими чинним законодавством, має самостійний баланс, круглі печатки зі своєю фірмовою назвою, штампи з зазначенням ідентифікаційного коду, фірмові бланки, знак для товарів та послуг.

ТОВ «Шиндлер» у встановленому порядку відкриває в Україні та за її межами свої поточні, валютні та інші рахунки, може від власного імені укладати цивільно-правові угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, бути позивачем та відповідачем у суді.

Діяльність підприємства регулюється Господарським Кодексом України, Кодексом законів про працю України та іншими нормативно-правовими актами.

ТОВ «Шиндлер» є власником:

- майна товариства;
- прибутку, одержаного в результаті його фінансово-господарської діяльності;
- обігових коштів;
- амортизаційних відрахувань;
- іншого майна, набутого на підставах, не заборонених законодавством.

Згідно з Статутом Товариство, як власник, має право продавати і передавати на взаємовигідних умовах іншим підприємствам, установам, організаціям, особам, обмінювати, здавати в оренду, давати в тимчасове користування належні йому будівлі, споруди, устаткування, транспортні засоби та інші матеріальні цінності, а також списувати їх з балансу у встановленому для цього порядку.

До власності товариства належать вклад кожного його учасника, розмір якого визначений установчим договором, а також участю кожного в збільшенні власного капіталу товариства після його створення.

Форма власності – приватна. Для виконання підприємством своїх функцій було сформовано штат працівників, функціональний розподіл

повноважень між якими закріплено в лінійно-функціональній організаційній структурі, представлений в додатку А.

Керівництво діяльністю підприємства здійснюється директором. Директор призначається на посаду та звільняється з неї на підставі рішення Зборів учасників Засновника. З директором укладається контракт, в якому визначаються права і обов'язки і відповідальність директора, умови його матеріального забезпечення і звільнення з займаної посади з урахуванням гарантій передбачених законодавством України.

Директор вирішує всі питання діяльності підприємства, крім тих, які складають компетенцію Засновників, здійснює поточне керівництво діяльністю підприємства.

Директор підзвітний зборам учасників, організовує виконання їх рішень і не має права приймати рішення, обов'язкові для учасників підприємства.

Контроль за діяльністю директора здійснюється Засновниками.

Права та обов'язки працівників підприємства визначаються правилами внутрішнього розпорядку підприємства, що затверджуються директором, а також посадовими інструкціями працівників підприємства відповідно положенням діючого законодавства.

Директору підпорядковуються:

- відділ збуту;
- інженерний відділ;
- фінансово-економічний відділ;
- відділ сервісу;
- відділ якості;
- конструкторський відділ;
- монтажна служба;
- менеджер з персоналу;
- інженер з охорони праці;
- помічник керівника.

Облік та контроль за використанням коштів та дотриманням фінансової дисципліни, складання звітів, розрахунки з робітниками здійснює фінансово-економічний відділ. Завдання і функції бухгалтерії, а також інших підрозділів, зайнятих обліком, контролем і аналізом, визначені насамперед у нормативних документах.

Бухгалтерія є самостійною економічною службою Товариства, її структура зображена на рис. 2.1.

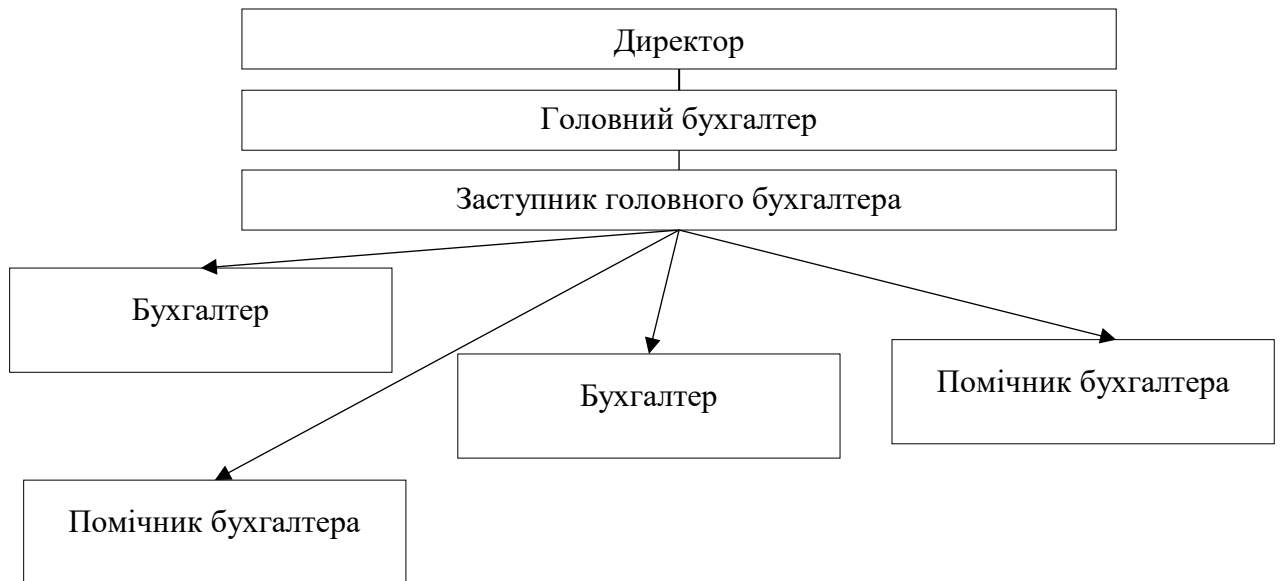

Рисунок 2.1 – Структура бухгалтерії ТОВ «Шиндлер»

Очолює бухгалтерську службу головний бухгалтер, який звітує перед головою правління Товариства, оскільки згідно Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, несе уповноважена особа, яка здійснює керівництво підприємством.

Головний бухгалтер Товариства визначає посадові функції, встановлює обов'язки та права працівників бухгалтерської служби.

На підприємстві застосовується програма «1С 8: Підприємство». При цьому всі зведені документи ведуться в автоматизованому вигляді, а первинна документація на звичайних бланках або бланках суворої звітності.

Керівник ТОВ «Шиндлер» забезпечує необхідні умови для ведення бухгалтерського обліку, неухильного виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, що здійснюють бухгалтерський облік, оформлення та подання до обліку первинних документів.

Згідно п.7 ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» головний бухгалтер – особа, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку підприємства, має право:

- забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання й подання у встановлені строки фінансової звітності;
- організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних із нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжок і псування активів підприємства;
- забезпечує перевірку стану бухгалтерського обліку у філіях, представництвах, відділеннях та інших відокремлених підрозділах підприємства.

Головний бухгалтер ТОВ «Шиндлер» керується посадовою інструкцією головного бухгалтера та постійно діючими наказами.

В товаристві розроблені посадові інструкції працівників, в яких визначені їх обов'язки, права і відповідальність.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві включає самостійне визначення підприємством облікової політики на підставі НП(С)БО й інших нормативно-правових актів із бухобліку за погодженням із власником (власниками) або вповноваженим ним органом (посадовою особою) відповідно до установчих документів (ч. 5 ст. 8 Закону про бухоблік; п. 1.2 Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджених наказом Мінфіну України від 27.06.2013 р. № 635, далі – Методрекомендації).

Отже з п. 1.3 розд. I Методрекомедацій № 635 у розпорядчому документі про облікову політику зазначають принципи, методи та процедури, які використовує підприємство для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності. Традиційно таким розпорядчим документом є наказ про затвердження положення про облікову політику підприємства.

Наказ про облікову політику ТОВ «Шиндлер» наведено в додатку Б.

Отже, для фіксації та якісної характеристики процесів фінансово-виробничої діяльності ТОВ «Шиндлер» в наказі про облікову політику представлено: відповідні способи та прийоми ведення господарської діяльності, які формують метод бухгалтерського обліку. До елементів методу бухгалтерського обліку належать: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, система рахунків, метод подвійного запису, баланс та звітність. Використання кожного з вище наведених елементів регламентується відповідними положеннями, інструкціями, затвердженими Кабінетом Міністрів України, Міністерством фінансів України, Національним банком України і т.д.

Основні засоби є одним з найважливіших факторів, що визначають ефективність будь-якого виробництва. Середній рівень зношення основних засобів у галузі машинобудування складає 68,4%. Це свідчить про повільність вирішення проблем оновлення виробничого потенціалу, неможливість формування раціональної структури товарного виробництва, спрямованої на випуск конкурентоспроможної продукції з високою доданою вартістю.

Аналіз основних засобів підприємства повинен визначити забезпеченість підприємства і його структурних підрозділів основними засобами, рівень їх використання, виробничі потужності підприємства і обладнання і виявити резерви підвищення ефективності використання основних засобів. Аналіз основних засобів проводиться за кількома напрямками.

Аналіз основних засобів ТОВ «Шиндлер» наведено в таблиці 2.1, розрахунки здійснено на основі фінансової звітності (додатки: В, Г, Д, Е, Ж,З).

Таблиця 2.1 – Аналіз основних засобів ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки

№ п/п	Показники	Рік			Зміна 2017-2016		Зміна 2018-2017	
		2016	2017	2018	абс.	відн., %	абс.	відн., %
1	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	2493	4023,5	7204	1530,5	161,39	3180,5	179,0
2	Середньорічна вартість зносу основних засобів, тис. грн.	7384,5	9687	14362,5	2302,5	131,18	4675,5	148,3
3	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	94713	185079	233649	90366	195,41	48570	126,2
4	Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	4202	16983	20414	12781	404,16	3431	120,2
5	Коефіцієнт зносу основних засобів	2,96	2,41	1,99	-0,55	81,28	-0,41	82,8
6	Коефіцієнт придатності	97,04	97,59	98,01	0,55	100,57	0,41	100,4
7	Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,07	0,17	0,17	0,10	242,86	0,00	100,0
8	Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,07	0,00	0,00	-0,07	0,00	0,00	-
9	Фондовіддача	37,99	46,00	32,43	8,01	121,08	-13,57	70,5
10	Фондомісткість	0,03	0,02	0,03	0,00	82,59	0,01	141,8
11	Рентабельність основних засобів	1,69	4,22	2,83	2,54	250,42	-1,39	67,1
12	Середньорічна кількість працюючих, чол.	65	89	102	24	136,92	13	114,6
13	Фондозабезпеченість, тис. грн./особу	38,35	45,21	70,63	6,85	117,87	25,42	156,2

Таблиця 2.1 свідчить, що на ТОВ «Шиндлер» зросла середньорічна вартість основних засобів, адже у 2016 році вони склали 2493 тис. грн., а у 2018 році вже 7204 тис. грн., це позитивна тенденція свідчить про зростання потенціалу підприємства. Проте середньорічна вартість зносу основних засобів також зросла з 7384,5 тис. грн. у 2016 році до 14362,5 тис. грн. у 2018 році, адже основні засоби використовувалися в господарській діяльності та

зношувались. Коефіцієнт зносу основних засобів щороку зменшувався, з 2,96% до 1,99%. Відповідно коефіцієнт придатності зростав щороку.

Проілюструємо отримані дані на рисунку 2.2.

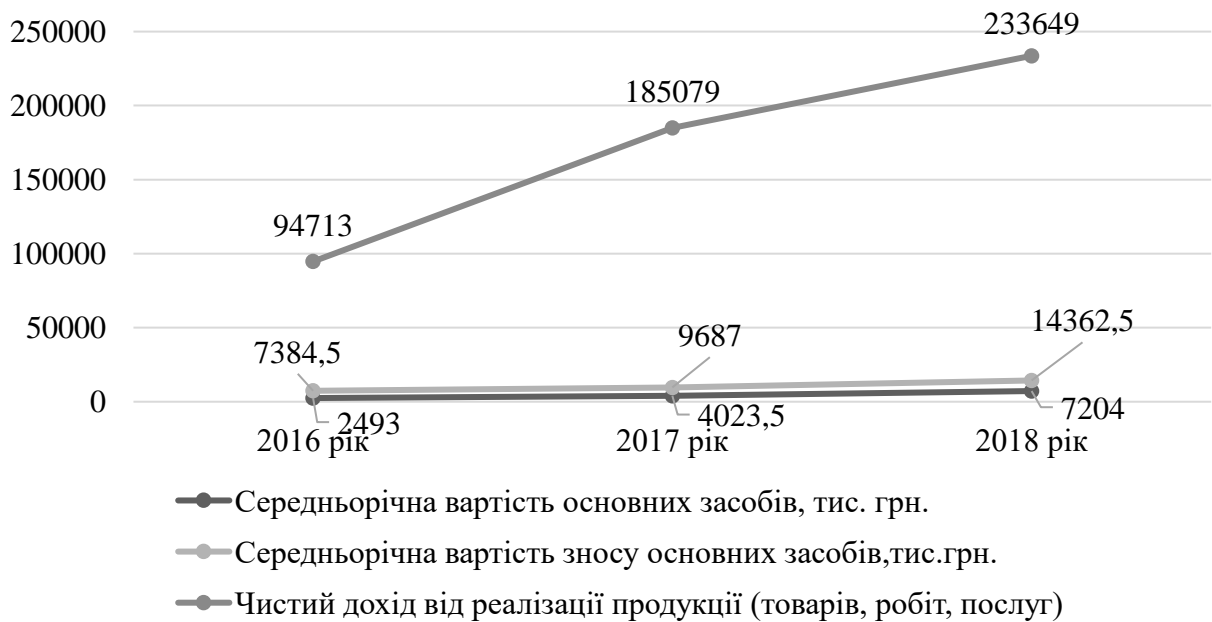

Рисунок 2.2 – Аналіз основних засобів ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки

Рентабельність основних засобів коливалась, найкращий показник був у 2017 році та складав 4,22. У 2018 році зазначений показник був дещо меншим, а саме 2,83, що викликано зростанням вартості основних засобів.

Таким чином, на ТОВ «Шиндлер» основні засоби використовуються ефективно, оновлюються, що дозволяє підприємству збільшувати обсяги своєї діяльності та її прибутковість.

Однією з особливостей машинобудівної галузі, в якій працює ТОВ «Шиндлер» є висока залежність від міжнародної торгівлі. Частка експорту продукції машинобудування в Україні складає біля 30%, а імпорту – 70%.

У структурі імпорту переважають побутова техніка й автомобілі. Серед номенклатури експорту вагома частка належить механічному обладнанню, машинам та механізмам для різних галузей економіки, транспортним засобам, приладам.

Традиційними ринками збуту для українських підприємств машинобудування залишаються країни СНД (на Росію, зокрема, припадає 42%

вітчизняного експорту), а також країни, що активно розвиваються індустріально (Китай, Індія, Іран). Останнім часом Україні вдалося збільшити експорт продукції з високою доданою вартістю в європейські країни.

На сьогодні Україна веде активну торгівлю на міжнародному ринку. Оскільки не використовується власний виробничий потенціал, то доводиться експортувати ліфти та інше підйомно-транспортне обладнання з-за кордону. За умови максимально ефективного використання наявних виробничих потужностей Україна зможе максимально відмовитися від експорту і збільшити імпорт своєї продукції на міжнародний ринок (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Структура ринку ліфтового обладнання станом на 2018 р.

Виробник	Частка ринку, %
ПрАТ «ОТІС» (Україна)	40
ТОВ «Карат-Ліфткомплект» (Україна)	35
«Могильовліфтмаш» (Білорусь)	9,5
Шиндлер (Німеччина, держави Євросоюзу)	4,0
Конє (Фінляндія, Китай)	3,0
Тиссен (Німеччина, держави Євросоюзу)	1,2
Щербінський завод ліфтового обладнання (Росія)	0,5
Заводи ліфтового обладнання Китаю	3,0
Заводи ліфтового обладнання Туреччини	0,5
Інші виробники ліфтового обладнання	3,3
Всього	100

Зараз у світі існує понад п'ять десятків виробників ліфтів та обладнання до них. Лідерами українського ринку продажів є ПРАТ «ОТІС»; за підсумками 2018 року це підприємство продало більше 40% загальної кількості ліфтів. На другому місці за цим показником – 35% – ТОВ «Карат-Ліфткомплект». Третє місце за оцінками фахівців займає білоруський виробник, завод «Могильовліфтмаш» – 9,5% від загального обсягу продажів.

З таблиці 2.2 бачимо, що ТОВ «Шиндлер» займає 4 місце в Україні по виробництву ліфтового обладнання.

Запити ринку країни в новому ліфтовому обладнанні в повному обсязі можуть задовольнятися наявними потужностями вітчизняних виробників. Нинішні заводи-виробники ліфтового обладнання мають потужність близько 4,7 тис. одиниць ліфтового обладнання в рік при попиті близько 1 тис. одиниць (табл. 2.3). Існують всі можливості збільшення цих потужностей до 9 тис. одиниць на рік, що повною мірою забезпечить потреби в заміні 6 тис. ліфтів у житловому фонді і нового будівництва.

Таблиця 2.3 – Середні показники виробництва ліфтів вітчизняними підприємствами за 2018 рік

Назва виробника	Місцезнаходження	Частка ринку, %	Промислова потужність од. /рік	Можливе зростання потужності через 2 роки
ПрАТ «ОТІС»	м. Київ – виробництво, м. Донецьк – модернізація	40	1500	5000
ТОВ «КаратЛіфткомплект»	м. Вишгород Київська обл.	30	1000	2500
ПАТ «УкрЛіфтсервіс»	м. Київ	5	500	1000
ТОВ «Шиндлер»	м. Київ	4-7	500	1100
Завод «Євроформат»	м. Київ	2-3	500	1000
ТОВ «Браво ліфт»	м. Київ	Одиничні поставки	200	500

Більшість вироблених українськими підприємствами ліфтів призначені для новобудов. Будівельна галузь у цьому напрямку характеризується двома показниками: введення в експлуатацію загальної площі житла та кількість збудованих квартир. ТОВ «Шиндлер» також спрямовує свою діяльність на забезпечення новобудов новітніми ліфтами.

2.2 Облік основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Бухгалтерський облік на ТОВ «Шиндлер» ведеться безперервно з дня реєстрації та до його ліквідації.

Бухгалтерський облік на ТОВ «Шиндлер» ведеться у автоматизованій формі із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С Бухгалтерія: версія 8.3. Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку товариства побудовані на повному плані бухгалтерських рахунків та з одночасним використанням реєстрів бухгалтерського обліку у відповідності до методичних рекомендацій №422 [5].

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку й звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 [12].

Відповідно до наказу про облікову політику на ТОВ «Шиндлер» інвентаризацію основних засобів та нематеріальних активів проводять не рідше 1 разу на рік.

Для проведення інвентаризаційної роботи (планових та позапланових інвентаризацій активів та зобов'язань, списання основних засобів, малоцінних, інших матеріальних цінностей тощо) затверджено постійно діючу інвентаризаційну комісію окремим наказом по підприємству.

ТОВ «Шиндлер» застосовує рахунки класу 9 відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291.

Для визначення суттєвості окремих об'єктів обліку, що відносяться до активів, зобов'язань і власного капіталу підприємства, за орієнтовний поріг суттєвості приймається у розмірі 3-х відсотків від підсумку відповідно всіх активів, всіх зобов'язань і власного капіталу.

Для визначення суттєвості окремих видів доходів і витрат орієнтовним порогом суттєвості є величина, що дорівнює 3 відсоткам чистого прибутку (збитку) підприємства.

Для інших господарських операцій та об'єктів обліку поріг суттєвості визначається у межах 0,5 відсотків.

Згідно облікової політики ТОВ «Шиндлер» до інших необоротних активів відносять предмети строком використання більше року та за вартістю нижче встановленої вартісної границі в 6000 грн. Якщо первісна вартість придбаного об'єкту більшою, то такий об'єкт необхідно віднести до рахунку 10 «Основні засоби».

Амортизація на ТОВ «Шиндлер» нараховується прямолінійним методом.

Таблиця 2.4 – Елементи облікової політики стосовно обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

№	Елементи облікової політики	Законодавчі акти
1	строк корисного використання основних засобів – в залежності від предмету від 2 до 20 років	П(С)БО 7 «Основні засоби», Податковий Кодекс
2	метод амортизації – прямолінійний	
3	система аналітичного обліку	
4	система синтетичного обліку	
5	порядок дооцінки, переоцінки	
6	облік витрат по утриманню основних засобів	
7	облік ремонту основних засобів	

Отже, після підписання керівником ТОВ «Шиндлер» наказу про облікову політику, всі структурні підрозділи мусять дотримуватися правил та методів обліку основних засобів, затверджених в наказі.

На ТОВ «Шиндлер» для оформлення зарахування до складу основних засобів окремих об'єктів, для обліку введення їх в експлуатацію, для оформлення внутрішнього переміщення основних засобів, а також для виключення їх з складу основних засобів при передачі іншому підприємству застосовується Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів. При оформленні приймання основних засобів акт складається в одному примірнику на кожний окремий об'єкт

Поряд із надходженням основних засобів на ТОВ «Шиндлер» через: непридатність для подальшої експлуатації внаслідок повного зносу, застарілість, непотрібність, продаж, вимушену ліквідацію і т.ін. проходить їхнє вибуття, яке відображається актами списання основних засобів.

Акт складається у двох примірниках комісією, призначеною керівником підприємства, установи затверджується керівником підприємства або особою, на те уповноваженою. Перший примірник акта передають до бухгалтерії, другий залишається у особи, відповідальної за зберігання основних засобів та є підставою для передачі на склад запчастин, що залишилися в результаті їх списання, а також матеріалів, металобрухту і т.п.

Вибуття основних засобів на ТОВ «Шиндлер» оформляється такими первинними документами:

- акт прийому-передачі (переміщення) основних засобів;
- акт списання основних засобів;
- актом списання автотранспортних засобів.

Акт прийому-передачі основних засобів при безоплатній передачі основних засобів іншому підприємству складається в двох примірниках (обом сторонам). При продажу акт складається в трьох примірниках: перші два - залишаються у продавця, а третій - передається покупцеві.

Акт на списання основних засобів використовується при оформленні вибуття основних засобів, при повному чи частковому їх списанні. Акт складається в двох примірниках (один - в бухгалтерії, інший - матеріально-відповідальній особі). В акті вказуються затрати на списання, а також вартість матеріальних цінностей, отриманих внаслідок ліквідації.

Реєстри аналітичного обліку основних засобів, що вибули, додаються до документів, якими оформлені акти вибуття основних засобів.

В бухгалтерії на кожен об'єкт основних засобів відкривається інвентарна картка обліку основних засобів на підставі акту прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (ф. 03-1), технічної та іншої документації. Аналітичний облік основних засобів та їх зносу ведеться за кожним об'єктом окремо з розподілом на: власні, отримані на умовах фінансової оренди, виробничі, невиробничі.

В інвентарній картці записуються тільки основні якісні та кількісні характеристики основного засобу (назву підприємства, місцезнаходження,

рахунок, субрахунок, код аналітичного обліку, первісну вартість, норму амортизаційних відрахувань, рік випуску, суму зносу, дату введення в експлуатацію, номер техпаспорту тощо). Всі зміни, що відбуваються з основними засобами, обов'язково реєструються в інвентарній картці.

Синтетичний облік основних засобів ТОВ «Шиндлер» ведеться на рахунку 10 «Основні засоби», який призначений для обліку й узагальнення інформації про наявність і рух як власних основних засобів, так і одержаних за умов фінансового лізингу, а також орендованих цілісних майнових комплексів, які належать до складу основних засобів.

Дебет рахунку 10 «Основні засоби» відображає:

- надходження основних засобів (придбаних, створених, безоплатно отриманих), зарахованих на баланс підприємства;
- сума витрат, яка пов'язана з ремонтом або поліпшенням об'єкта;
- сума дооцінки вартості основних засобів.

Кредит рахунку 10 «Основні засоби» відображає:

- вибуття основних засобів внаслідок реалізації, ліквідації, безоплатної передачі іншим підприємствам;
- часткова ліквідація;
- сума уцінки вартості основних засобів.

Безпосередньо на ТОВ «Шиндлер» відповідно до робочого Плану рахунків рахунок 10 має такі субрахунки:

- 103 «Будинки і споруди»;
- 104 «Машини і обладнання»;
- 105 «Транспортні засоби»;
- 106 «Інструменти, прилади та інвентар».

На субрахунку 103 «Будинки та споруди» на підприємстві ведеться облік наявності та руху будівель, споруд, їх структурних компонентів.

На субрахунку 104 «Машини та обладнання» обліковується наявність та рух машин і обладнання.

На субрахунку 105 «Транспортні засоби» ведуть облік транспортних

засобів, призначених для переміщення людей і вантажів.

На субрахунку 106 «Інструменти, прилади та інвентар» обліковують знаряддя праці, включаючи ручні механізовані знаряддя, які працюють за допомогою електроенергії, стисненого повітря тощо, пристрої для здійснення монтажних робіт тощо.

Для формування підприємством первісної вартості основних засобів використовується активний рахунок 15 «Капітальні інвестиції». За дебетом рахунку відображають всі витрати, пов'язані з придбанням, створенням, будівництвом, а за кредитом – їх списання при введенні в дію, прийнятті в експлуатацію. Відповідно до робочого Плану рахунків рахунок 15 «Капітальні інвестиції» має такі субрахунки:

- 151 «Придбання (виготовлення) основних засобів»
- 152 «Капітальне будівництво».

Облік на рахунку 10 «Основні засоби» ведуть у такій послідовності. Дані первинних документів про надходження основних засобів (актів приймання-передачі основних засобів із доданою технічною документацією паспортами, рахунками-фактурами чи товарно-транспортними накладними, накладних – на виготовлений на підприємстві інвентар) записують в інвентаризаційні описи та заносять в інвентарні описи основних засобів за окремими матеріально відповідальними особами, а також відкривають на кожний об'єкт інвентарні картки типової форми, спеціалізовані для кожного виду, їх реєструють в описах інвентарних карток з обліку основних засобів, які відкривають на кожну класифікаційну групу.

Крім того, на кожну таку групу відкривають картку обліку руху основних засобів, де фіксують всі зміни, що відбулись у групі у вартісному вираженні. Підсумки всіх карток обліку руху основних засобів звіряють з даними реєстрів аналітичного обліку. Розглянемо більш детально яким чином на зазначених рахунках відображаються основні операції, пов'язані з рухом основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Об'єкти основних засобів на ТОВ «Шиндлер» найчастіше надходять в разі придбання їх за грошові кошти у постачальників (табл.2.5). Слід зазначити, що придбання можливо двома способами: одержання об'єкту – розрахунок, розрахунок – одержання об'єкту.

Таблиця 2.5 – Відображення в обліку придбання основних засобів за грошові кошти на ТОВ «Шиндлер»

Зміст операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
	Дебет	Кредит	
Відображено вартість основних засобів за договором постачання	151	63	10000,0
Відображено суму ПДВ	641	63	2000,0
Відображено суму витрат, пов'язаних з придбанням основних засобів	151	685	10000,0
Відображено суму ПДВ	641	685	2000,0
Зараховано об'єкт до складу основних засобів	10	151	10000,0
Перераховано передоплату постачальнику	377	311	12000,0
– включено до складу податкового кредиту ПДВ	641	644	2000,0
Одержання об'єкту	151	631	10000,0
Відображено розрахунки за податковим кредитом з ПДВ	644	631	2000,0
Відображено залік суми передоплати	631	377	12000,0
Зараховано об'єкт до складу основних засобів	10	151	10000,0

При безоплатному одержанні об'єктів основних засобів відбувається збільшення додаткового капіталу на суму, яка дорівнює справедливій вартості безоплатно отриманого об'єкта основних засобів, без урахування інших обов'язкових витрат і платежів.

Відображення в обліку безоплатно отриманих основних засобів на ТОВ «Шиндлер» представлено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Відображення в обліку безоплатно отриманих основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Зміст операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
	Дебет	Кредит	
Відображено вартість основних засобів за договором постачання	151	424	10000,0
Зараховано об'єкт до складу основних засобів	10	151	10000,0

Найбільш поширеними шляхами вибуття основних засобів на ТОВ «Шиндлер» є ліквідація та продаж. У випадку продажу основних засобів продажна вартість об'єкту порівнюється з її залишковою вартістю. В результаті може виникнути три ситуації: продажна вартість об'єкта дорівнює, перевищує або ж нижча за його залишкову вартість. При цьому фінансовий результат від вибуття об'єктів основних засобів визначається шляхом вирахування з доходу від вибуття основних засобів їх залишкової вартості. У будь-якому випадку вибуття основних засобів відображається в обліку (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Відображення в обліку ліквідації основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Зміст операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
	Дебет	Кредит	
Списано знос ліквідаційного об'єкта	131	10	55000,0
Списано залишкова вартість об'єкта	976	10	10000,0
Відображено доходи від ліквідації об'єкта (вартість отриманих матеріалів)	20	746	15000,0
Віднесено на фінансовий результат			
Доходи	746	79	5000,00
Витрати	79	976	

Аналітичний облік основних засобів ведеться в ТОВ «Шиндлер» за інвентарними об'єктами. Кожному інвентарному об'єкту присвоюють інвентарний номер, який наносять на об'єкт і вказують в первинних документах і реєстрах з обліку основних засобів. Облік також ведеться по видах основних засобів, місцях їх експлуатації, матеріально відповідальних особах.

Для організації обліку і забезпечення контролю за збереженістю основних засобів кожному інвентарному об'єктові, незалежно від того, знаходиться він в експлуатації або в запасі, привласнюється відповідний інвентарний номер. Цей номер зберігається за об'єктом на час його перебування на підприємстві. Інвентарні номери об'єктів, що вибули (безкоштовно передані, реалізовані, ліквідовані як зношені або з інших

причин), не можуть привласнюватися іншим основним засобам з нових надходжень. Аналітичний пооб'єктний облік основних засобів бухгалтерія ТОВ «Шиндлер» веде в інвентарних картках.

Виведення з експлуатації об'єкта основних засобів у зв'язку з консервацією відображається у бухгалтерському обліку відповідним записом: або шляхом відкриття додаткових субрахунків другого порядку до субрахунків 103-106, або відображенням таких основних засобів на відповідних рівнях аналітичного обліку субрахунків 103-106. У Балансі підприємства вартість таких об'єктів наводиться у статті «Основні засоби» (форма №1, ряд. 1010, 1011, 1012).

А в Примітках до річної фінансової звітності, відповідно до пп. 37.5 П(С)БО 7 «Основні засоби», окремо вказується залишкова вартість (первісна «мінус» знос) ОЗ, що перебувають на консервації. Нарахування амортизації, згідно з п. 23 П(С)БО 7, припиняється на весь період консервації.

Враховуючи той факт, що під час консервації, обслуговування основних засобів у законсервованому стані та їх розконсервації усі роботи спрямовані на забезпечення збереження цих об'єктів, витрати підприємства відповідно до п. 15 П(С)БО 7 «Основні засоби» включають до складу витрат, що здійснюються для підтримання об'єкта основних засобів у робочому стані. Отже, витрати, пов'язані з консервацією основних засобів, повинні обліковуватися згідно з п. 29 і п. 7 (абзац 2) П(С)БО 16 «Витрати» у складі інших витрат.

Згідно з порядком і призначенням рахунків, встановлених Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій №291 [7], для узагальнення інформації про такі витрати слід застосовувати субрахунок 977 «Інші витрати звичайної діяльності» рахунку 97 «Інші витрати».

Відповідно, у фінансовій звітності такі витрати будуть відображені у складі витрат, що виникли у процесі звичайної діяльності, але не пов'язаної з операційною діяльністю, згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової

звітності» (форма №2, рядок 2515), а також в Примітках до річної фінансової звітності.

Тобто при складанні фінансової звітності витрати підприємства повинні бути подані у суворій відповідності до вимог законодавства, щоб власники підприємства та інші користувачі фінансової звітності мали змогу оцінити вплив таких витрат на фінансовий результат діяльності підприємства загалом і, відповідно, приймали рішення про доцільність утримання таких засобів.

Таким чином, інформація про основні засоби є досить важливою для суб'єктів господарювання. Одним з інформаційних ресурсів є фінансова звітність.

Для того, щоб сформулювати правдиву фінансову інформацію про основні засоби, слід досить детально розкривати описову інформацію про такі необоротні активи в примітках до фінансової звітності. Саме порушення цієї вимоги українськими підприємствами призводить до обмеженості інформації для користувачів фінансової звітності.

Користувачі фінансової звітності повинні отримувати повну інформацію як про основні засоби, що використовуються в певний момент часу підприємством, так і про ті, що перебувають у консервації.

2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «Шиндлер»

Виходячи з того, що основною метою діяльності ТОВ «Шиндлер» є одержання прибутку, то важливого значення набуває аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.

Для оцінки загального рівня і динаміки фінансових результатів проаналізуємо основні економічні показники діяльності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки, які представлено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Основні економічні показники діяльності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки

Показник	Од. вим.	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення 2017/2016		Відхилення 2018/2017	
					тис. грн.	ТР, %	тис. грн.	ТР, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн.	94713	185079	233649	90366	195,41	48570	126,24
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн.	75914	147748	185228	71834	194,63	37480	125,37
Валовий прибуток (збиток)	тис. грн.	18799	37331	48421	18532	198,58	11090	129,71
Інші операційні доходи	тис. грн.	3523	2395	2951	-1128	67,98	556	123,22
Адміністративні витрати	тис. грн.	10996	12954	15870	1958	117,81	2916	122,51
Витрати на збут	тис. грн.	3848	4420	6122	572	114,86	1702	138,51
Інші операційні витрати	тис. грн.	2255	1569	4109	-686	69,58	2540	261,89
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	тис. грн.	5223	20783	25271	15560	397,91	4488	121,59
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	тис. грн.	5177	20701	25125	15524	399,86	4424	121,37
Витрати з податку на прибуток	тис. грн.	975	3718	4711	2743	381,33	993	126,71
Чистий прибуток	тис. грн.	4202	16983	20414	12781	404,16	3431	120,20
Фонд оплати праці	тис. грн.	16846	23844	36124	6998	141,54	12280	151,50
Штат персоналу	осіб	65	89	102	24	136,92	13	114,61
Продуктивність праці	тис. грн./ос.	1457,1	2079,54	2290,68	622,42	142,72	211,14	110,15

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Середньорічна заробітна плата	тис. грн./ос.	259,17	267,91	354,16	8,74	103,37	86,25	132,19
Середньорічна вартість майна	тис. грн.	64966	86173	102763,5	21207,5	132,64	16590,5	119,25
Середньорічна вартість власного капіталу	тис. грн.	25104	32776	42326,5	7672,5	130,56	9550,5	129,14
Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	2493	4023,5	7204	1530,5	161,39	3180,5	179,05
Рентабельність активів	%	6,47	19,71	19,87	13,24	304,70	0,16	100,80
Рентабельність власного капіталу	%	16,74	51,82	48,23	35,08	309,55	-3,59	93,08

За даними табл. 2.8 ми бачимо, що виручка від реалізації склала в 2018 році 233649 тис. грн. За останній рік обсяг збуту зріс на 48570 тис. грн. (темп приросту за останній рік склав 26,24%). У 2017 році в порівнянні із показником за 2016 рік, обсяг реалізації зріс на 90366 тис. грн. (темп приросту за 2016-2018 роки становить 121,65%). Зростання виручки від реалізації на ТОВ «Шиндлер» відбулось за рахунок зростання обсягів реалізації, заключення додаткових угод на обслуговування.

Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) також зростала відповідно до зростання виручки від реалізації, а саме на 37480 тис. грн. у 2018 році, на 71834 тис. грн. у 2017 році. Загальний темп приросту собівартості реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2016-2018 роки склав 120%. Позитивна тенденція відзначається в тому, що зростання собівартості продукції, послуг, не перевищило зростання виручки.

Валовий прибуток ТОВ «Шиндлер» також щороку зростав, що є позитивною тенденцією. У 2018 році зазначений показник склав 48421 тис. грн., що на 29,71% більше, ніж у 2017 році. У 2017 році зазначений показник склав 37331 тис. грн., що на 18532 тис. грн. більше, аніж у 2016 році.

Фінансовим результатом від операційної діяльності на ТОВ «Шиндлер» став прибуток у розмірі 5223 тис. грн. у 2016 році, 20783 тис. грн. – у 2017 році, 25271 тис. грн. – у 2018 році. Тобто щороку прибуток від операційної діяльності зростає, що є позитивною тенденцією, яка свідчить про ефективність операційної діяльності досліджуваного підприємства.

Фінансовий результат до оподаткування на ТОВ «Шиндлер» також був прибуток, який дещо менше, ніж прибуток від операційної діяльності, що свідчить про те, що інші види діяльності, такі як інвестиційна, фінансова, неефективні на підприємстві. У 2016 році фінансовий результат до оподаткування на ТОВ «Шиндлер» складав 5177 тис. грн., у 2017 році – 20701 тис. грн., у 2018 році – 25125 тис. грн.

Відповідно до того, що ТОВ «Шиндлер» є платником податку на прибуток на загальних умовах, витрати з податку на прибуток щороку зростали, так у 2016 році було нараховано 975 тис. грн. податку на прибуток, в той час як у 2017 році вже на 2743 тис. грн. більше, а саме 3718 тис. грн. У 2018 році витрати на податок на прибуток склали 4711 тис. грн., що на 26,71% більше, аніж у 2017 році.

Чистий прибуток досліджуваного підприємства також щороку зростає та склав 20414 тис. грн. у 2018 році. Це є позитивна тенденція, адже отримання прибутку, головна мета діяльності ТОВ «Шиндлер».

Проілюструємо дані щодо основних результативних показників діяльності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки на рисунку 2.3.

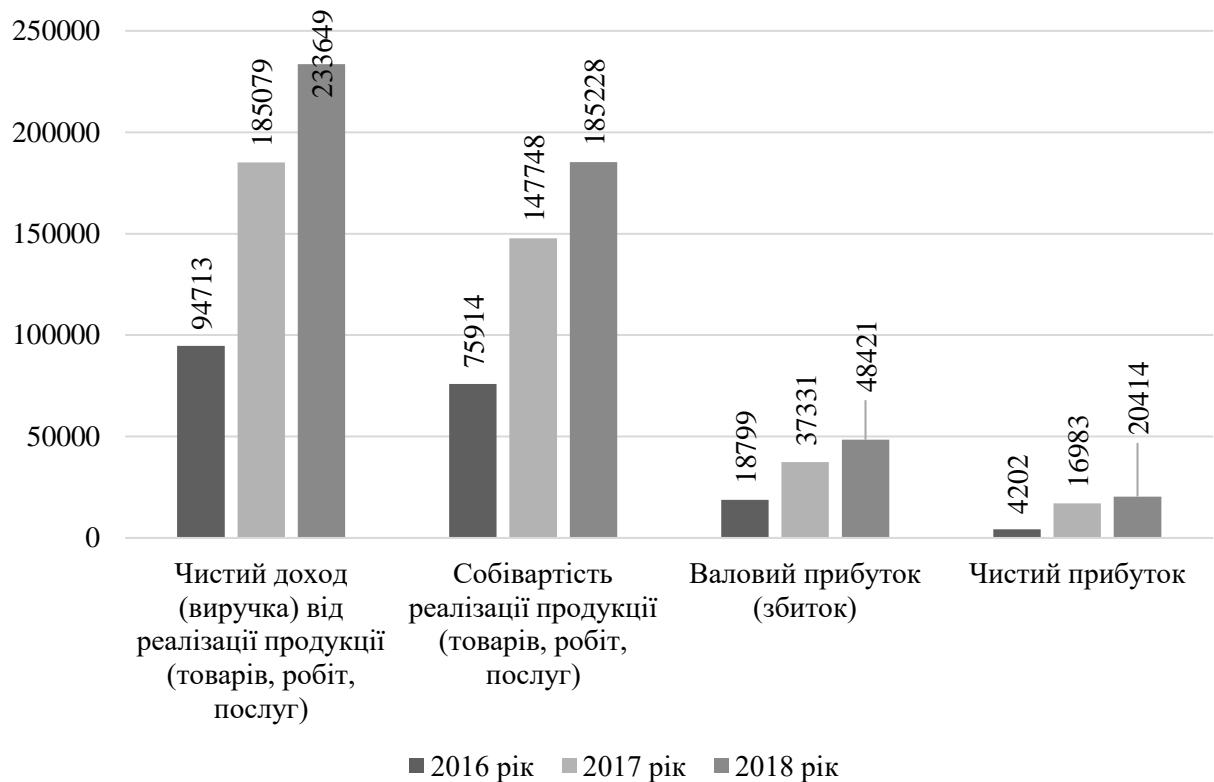

Рисунок 2.3 – Основні економічні показники результативності діяльності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Таким чином, діяльність ТОВ «Шиндлер» щороку ставала більш прибутковою, ефективною. Підприємство щороку нарощувало обсяги реалізації, що є позитивною тенденцією.

Середньорічна вартість активів в 2018 році становить 102763,5 тис. грн. Це на 16590,5 тис. грн. більше минулорічного показника, (темп приросту становить 19,25%), а в порівняння із показником за 2016 рік вартість активів збільшилася на 37798 тис. грн. (темп приросту активів ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки становить 51,89%).

Середньорічна вартість основних засобів (за залишковою оцінкою) становить в 2018 році 7204 тис. грн. За останній рік вартість основних засобів збільшилася на 3180,5 тис. грн. (темп приросту основних засобів за останній рік склав 79,05%). У 2017 році в порівнянні із 2016 роком, вартість основних засобів збільшилася на 1530,5 тис. грн. (темп приросту за 2016-2018 роки становить 140,44%).

Середньорічна вартість власного капіталу склала в 2018 році 42326,5 тис. грн., що на 9550,5 тис. грн. більш ніж у минулому році (темپ приросту за останній рік склав 29,14%). У 2017 році у порівнянні із показником за 2016 рік, власний капітал збільшився на 7672,5 тис. грн. (темп приросту за 2016-2018 роки становить 59,7%).

Проілюструємо дані щодо основних засобів, активів та власного капіталу ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки на рисунку 2.4.

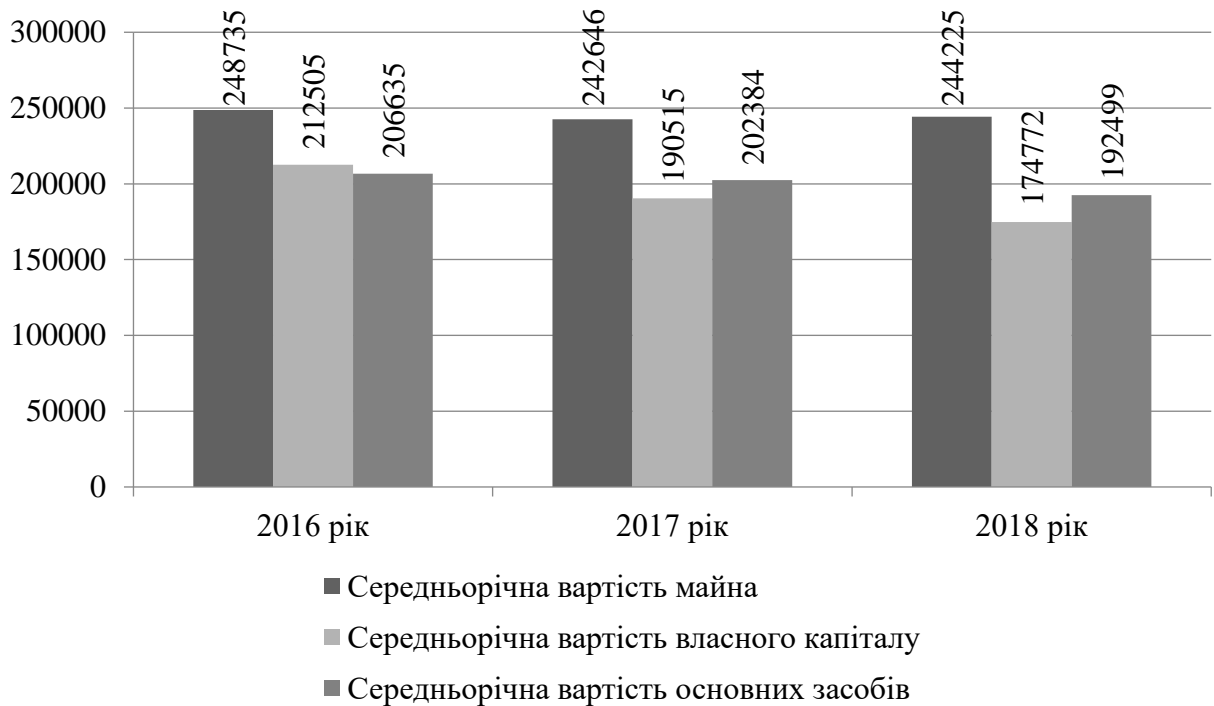

Рисунок 2.4 – Основні дані щодо основних засобів, активів та власного капіталу ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Таким чином, порівнюючи темпи приросту активів, основних засобів, власного капіталу та виручки від реалізації ми бачимо, що найбільший приріст має середньорічна вартість основних засобів (140,44%). За 2016-2018 роки темп приросту власного капіталу менший темпу приросту основних засобів. Це є негативним показником, оскільки ми бачимо, що основні засоби підприємство збільшує за рахунок позичкових коштів. Порівнюючи темп приросту власного капіталу із активами ми бачимо, що темп приросту власного капіталу більший темпу приросту активів, що свідчить про зростання

долі власного капіталу в майні підприємства. Виручка від реалізації зростає більшими темпами, ніж активи підприємства. Це говорить про ефективніше використання ресурсів, проте для того, щоб підприємство не вичерпало свої технічні та матеріальні запаси необхідно нарощувати капітал пропорційно збільшенню оборотності капіталу та матеріалів.

Протягом 2016-2018 років на ТОВ «Шиндлер» зростала кількість працівників, а саме на 24 особи у 2017 році та на 13 осіб у 2018 році. Відповідно відбулось й зростання фонду оплати праці з 16846 тис. грн. у 2016 році до 36124 тис. грн. у 2018 році.

Позитивним моментом, що свідчить про зростання добробуту персоналу, є зростання середньорічної заробітної плати, яка у 2016 році складала 259,17 тис. грн. на особу та 354,16 тис. грн. на особу у 2018 році. Також зростала й продуктивність праці, а саме з 1457,1 тис. грн. у 2016 році, та 2290,68 тис. грн. у 2018 році.

Отже, позитивними змінами в діяльності ТОВ «Шиндлер» є: збільшення середньорічної вартості активів, збільшення середньорічної вартості основних засобів, збільшення середньорічної вартості власного капіталу, збільшення фонду оплати праці, розширення штату працівників, покращення фондоддачі, збільшення прибутку, покращення продуктивності праці, зростання заробітної плати працівників, підвищення рентабельності активів. Проте слід додати, що ТОВ «Шиндлер» необхідно підвищувати власний капітал та зміцнювати свою фінансову незалежність.

Оцінювання фінансової стійкості підприємства має на меті об'єктивний аналіз величини та структури активів і пасивів підприємства та визначення на цій основі ступеня його фінансової стабільності й незалежності, а також відповідності фінансово-господарської діяльності підприємства цілям його статутної діяльності.

Проведемо аналіз показників фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз показників фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Назва показника	01.01. 2016	31.12. 2016	Відх.	31.12. 2017	Відх.	31.12. 2018	Відх.
1. Коефіцієнт автономії	0,48	0,33	-0,15	0,42	0,10	0,40	-0,02
2. Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	0,52	0,67	0,15	0,58	-0,10	0,60	0,02
3. Коефіцієнт співвідношення позикового та власного капіталу	1,10	2,05	0,95	1,35	-0,70	1,49	0,14
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,93	0,87	-0,06	0,86	-0,01	0,77	-0,10
5. Коефіцієнт фінансової залежності	2,10	3,05	0,95	2,35	-0,70	2,49	0,14
6. Коефіцієнт фінансової стабільності	0,91	0,49	-0,42	0,74	0,25	0,67	-0,07
7. Маневреність робочого капіталу	0,32	0,76	0,44	0,24	-0,52	0,40	0,16
8. Коефіцієнт поточних зобов'язань	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00
9. Коефіцієнт забезпечення власними коштами	0,46	0,30	-0,16	0,39	0,09	0,34	-0,05
10. Коефіцієнт забезпечення запасів робочим капіталом	3,10	1,31	-1,79	4,18	2,87	2,49	-1,68
11. Коефіцієнт страхування бізнесу	0,04	0,03	-0,01	0,03	0,00	0,03	0,00
12. Коефіцієнт страхування статутного капіталу	103,76	117,52	13,76	127,52	10,00	167,95	40,43
13. Коефіцієнт страхування власного капіталу	0,09	0,10	0,01	0,07	-0,03	0,08	0,01
14. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів робочим капіталом	0,46	0,30	-0,16	0,39	0,09	0,34	-0,05
15. Величина власних оборотних коштів (робочий, функціонуючий капітал)	22724	22427	-297	34338	11911	34376	38,00
16. Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	0,93	0,69	-0,24	1,36	0,67	1,37	0,01
17. Частка оборотних коштів у активах	0,97	0,96	-0,01	0,94	-0,02	0,91	-0,04
18. Частка запасів у поточних активах	0,15	0,23	0,08	0,09	-0,13	0,14	0,04
19. Частка власних оборотних коштів у покритті запасів	3,10	1,31	-1,79	4,18	2,87	2,49	-1,68

Оскільки нормативне значення коефіцієнта автономії, що показує, яку частину своїх активів компанія здатна профінансувати за рахунок власних

фінансових ресурсів, повинно перевищувати 0,5, можна зробити висновок про недостатню фінансову незалежність ТОВ «Шиндлер» протягом 2016-2018 років, також негативним є падіння даного показника для ТОВ «Шиндлер» протягом 2016-2018 років. Лише на кінець 2017 року показник збільшився на 0,1. На кінець 2018 року даний показник складав 40%.

Відповідно до зменшення фінансової автономії, коефіцієнт концентрації позичкового капіталу протягом 2016-2018 років зростає, що свідчить про збільшення частки позикових коштів в структурі капіталу.

Коефіцієнт співвідношення позикового та власного капіталу також підтверджує зростання фінансової залежності ТОВ «Шиндлер» від позикового капіталу протягом 2016-2018 років, адже значення показника зросло від 1,1 на початок 2016 року до 1,49 на кінець 2018 року.

Коефіцієнт маневрування власних коштів показує частку обігових коштів у власному капіталі. Для цього коефіцієнта нормальне значення повинно перевищувати 0,1. В нашому випадку він протягом всього досліджуваного періоду досягав нормативного значення.

Коефіцієнт фінансової залежності у 2016 році зростає, проте з 2017 року дещо знизився та на кінець 2018 року мав значення 2,49. Що перевищує нормативне значення та свідчить про високу фінансову залежність ТОВ «Шиндлер».

Коефіцієнт фінансової стабільності показує забезпеченість власними коштами. Даний показник становить на кінець 2018 року 0,67, тобто сума позикових коштів перевищує власні кошти підприємства, що свідчить про низьку фінансову стійкість підприємства.

Коефіцієнт поточних зобов'язань складає 1 протягом 2016-2018 років, тобто ТОВ «Шиндлер» віддавало перевагу поточним зобов'язанням та не використовувало довгострокові зобов'язання.

Коефіцієнт забезпечення власними коштами мав протягом досліджуваного періоду позитивне значення, що свідчить про те, що ТОВ «Шиндлер» вистачало власних коштів для забезпечення діяльності.

Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів робочим капіталом мав позитивне значення протягом 2016-2018 років, що свідчило про забезпеченість оборотних активів робочим капіталом, проте відзначилось зменшення даного показника.

Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Шиндлер» відображена на рисунку 2.5.

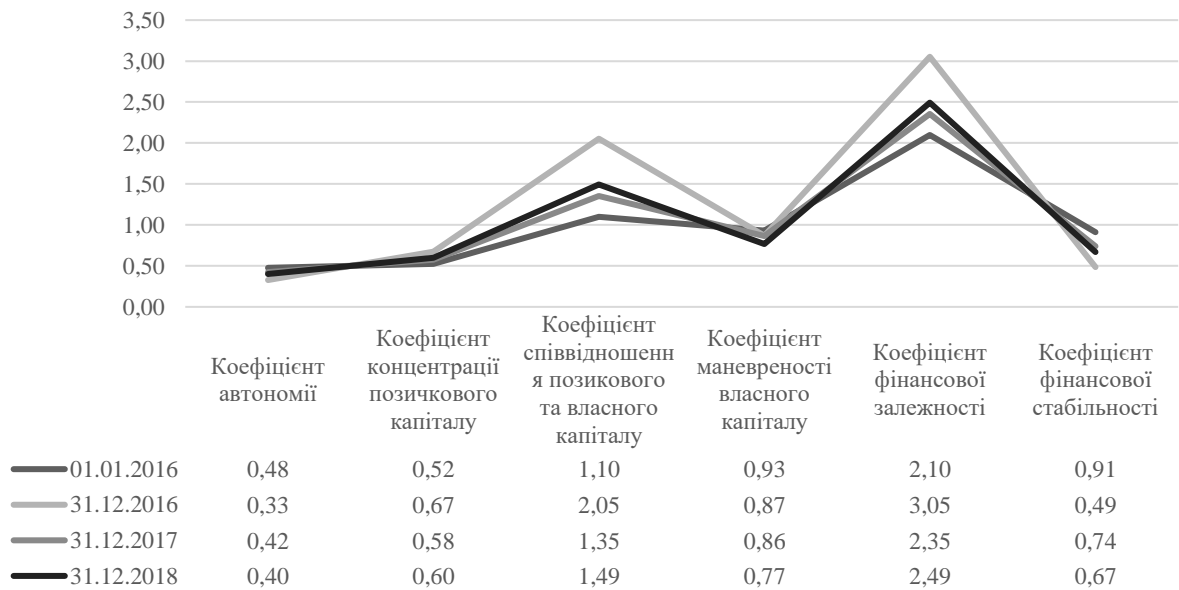

Рисунок 2.5 – Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Шиндлер» протягом 2016-2018 рр.

Таким чином, проаналізувавши показники фінансової стійкості для ТОВ «Шиндлер» протягом 2016-2018 років можна зробити висновок, що досліджуване підприємство фінансово стійке, проте є дуже залежним від зовнішніх кредиторів, фінансова незалежність досліджуваного підприємства постійно зменшувалась.

Ліквідність – це здатність підприємства розраховуватися зі своїми поточними зобов'язаннями перед закордонними контрагентами шляхом перетворення активів на гроші. Ліквідність підприємства свідчить про наявність грошових коштів для термінового виконання фінансових зобов'язань даного періоду.

Ліквідність можна розглядати з двох позицій: як час, необхідний для продажу активу; як суму, одержану від продажу активу.

Проведемо аналіз показників ліквідності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз показників ліквідності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Назва показника	01.01. 2016	31.12. 2016	Відх.	31.12. 2017	Відх.	31.12. 2018	Відх.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,79	0,29	-0,49	0,87	0,57	0,70	-0,17
2. Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності	1,57	1,10	-0,47	1,48	0,38	1,31	-0,18
3. Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності (покриття)	1,85	1,42	-0,42	1,64	0,21	1,51	-0,12

Коефіцієнт поточної ліквідності вимірює загальну ліквідність і показує, якою мірою поточні зобов'язання забезпечуються поточними активами, тобто скільки грошових одиниць поточних активів припадає на одну грошову одиницю поточних зобов'язань. Теоретичне значення цього показника 1,5-2,5.

На ТОВ «Шиндлер» цей показник складав 1,85 на початок 2016 року, що відповідало нормативному значенню, проте вже на кінець 2016 року він був нижче нормативного значення, була негативна тенденція зменшення цього показника у 2016 році, проте на кінець 2018 року показник складав 1,51.

Коефіцієнт швидкої ліквідності допомагає оцінити можливість погашення підприємством короткострокових зобов'язань у випадку його критичного стану. Оптимальне значення цього показника лежить в діапазоні 0,5-1,0 і вище. На ТОВ «Шиндлер» нормативне значення було достатнє з кінця 2017 року.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності є найбільш жорстким критерієм платоспроможності та ліквідності підприємства і показує, яку частину короткострокової заборгованості воно може погасити в поточний момент або найближчим часом. Теоретично достатнім вважається, якщо цей показник не

нижче 0,2. Це означає, що на 20% підприємство може в поточний момент погасити всі свої короткострокові борги і платоспроможність вважається нормальною. В іноземній практиці, в країнах зі стабільною економікою, вважається достатнім, щоб цей коефіцієнт мав будь-яке позитивне значення до 0,01.

На ТОВ «Шиндлер» цей показник складав від 79% на початок 2016 року до 70% на кінець 2018 року. Це вище нормативного значення, та свідчить про те, що підприємство може погасити 70% своїх поточних зобов'язань на кінець 2018 року.

Отже, показники ліквідності ТОВ «Шиндлер» протягом 2016-2018 років мали тенденцію до падіння, проте протягом всього досліджуваного періоду вони досягали нормативного значення та знаходились на високому рівні.

Проведемо аналіз ділової активності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Аналіз показників ділової активності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Назва показника	Рік			Відхилення 2017-2016	Відхилення 2018-2017
	2016	2017	2018		
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності активів	1,46	2,15	2,27	0,69	0,13
Тривалість оборотності активів, в днях	246,93	167,62	158,34	-79,31	-9,28
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	4510,14	8813,29	11126,14	4303,14	2312,86
Тривалість оборотності власного капіталу, в днях	0,08	0,04	0,03	-0,04	-0,01
Коефіцієнт оборотності запасів	27,81	49,47	49,10	21,66	-0,38
Тривалість оборотності запасів, в днях	12,94	7,28	7,33	-5,67	0,06
Коефіцієнт оборотності основних засобів	37,99	46,00	32,43	8,01	-13,57
Тривалість оборотності основних засобів, в днях	9,48	7,83	11,10	-1,65	3,27
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,53	6,26	8,51	2,74	2,25
Тривалість оборотності дебіторської заборгованості, в днях	102,08	57,48	42,31	-44,60	-15,18
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,90	2,77	3,06	0,86	0,30

Продовження табл. 2.11

1	2	3	4	5	6
Тривалість оборотності кредиторської заборгованості в днях	189,03	130,11	117,46	-58,93	-12,64
Коефіцієнт оборотності матеріально-виробничих запасів	6,22	11,67	16,83	5,45	5,17
Тривалість оборотності матеріально-виробничих запасів в днях	57,92	30,85	21,38	-27,07	-9,47
Тривалість операційного циклу в днях	160,00	88,34	63,69	-71,67	-24,64
Тривалість фінансового циклу	-29,03	-41,77	-53,77	-12,74	-12,00

З таблиці 2.11 бачимо, що протягом періоду, що аналізується, ділова активність мала неоднозначну тенденцію.

Проілюструємо отримані дані щодо показників ділової активності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки на рисунку 2.6.

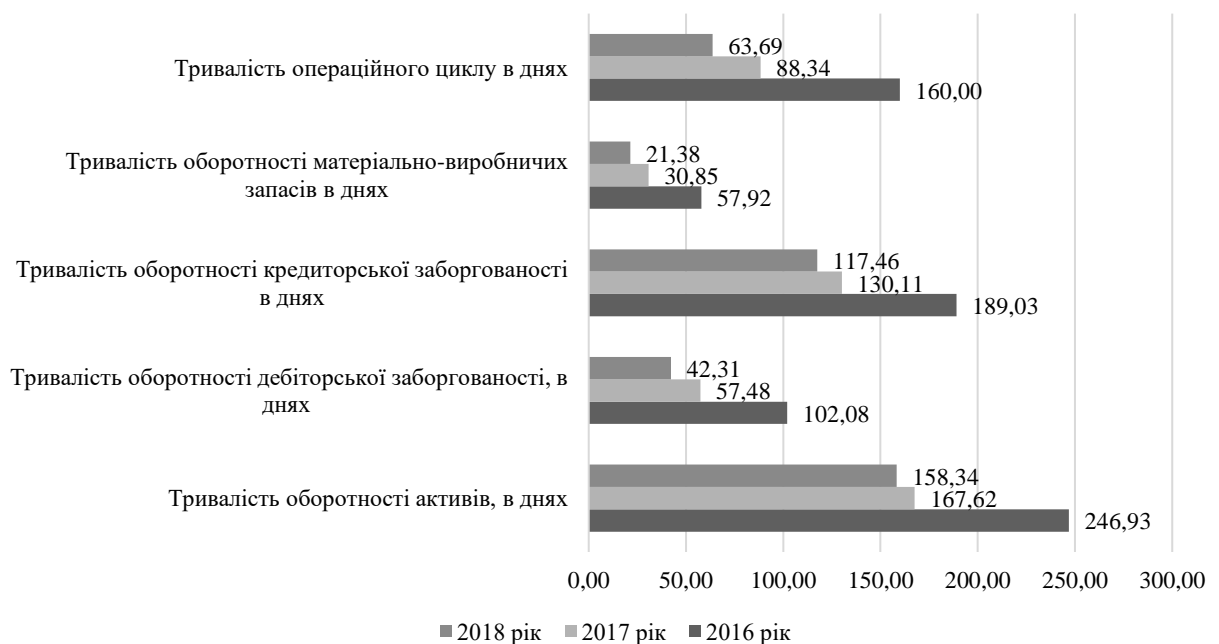

Рисунок 2.6 – Показники ділової активності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Тривалість обороту активів у 2017 році скоротилася на 79,31 доби, у 2017 році та на 9,28 діб у 2018 році. Тобто у 2016 році тривалість обороту активів складала 246,93 діб, а у 2018 році – 158,34 діб, що є позитивною тенденцією адже скорочується термін оборотності активів.

Тривалість обороту власного капіталу за 2016-2018 роки покращилась, якщо у 2016 році коефіцієнт оборотності власного капіталу склав 4510,14, то у 2017 році – 8813,29. У 2016 році власний капітал проходив оборот за 0,08 доби, то у 2017 році за 0,04 доби, а у 2018 році відзначилось також покращення даного показника до рівня 0,03 доби.

Тривалість обороту дебіторської заборгованості покращилась, якщо для погашення дебіторської заборгованості у 2016 році клієнтам ТОВ «Шиндлер» необхідно було 102,08 доби, то у 2017 році – 57,48 доби. У 2018 році значення показника ще покращилось та склало 42,31 доби.

Із тривалістю обороту кредиторської заборгованості відбулась та сама тенденція, адже значення показника щороку покращувалось. Якщо у 2016 році ТОВ «Шиндлер» потребував 189,03 діб для розрахунків з кредиторами, то у 2018 році вже 117,46 діб.

Тривалість обороту матеріально-виробничих запасів мала однозначну тенденцію до зменшення, у 2017 році тривалість обороту зменшилась на 27,07 доби, у 2018 році – на 9,47 діб.

Зазначені зміни призвели до того, що у 2017 році тривалість операційного циклу склала 88,34 доби, що на 71,67 діб менше ніж у 2016 році, та на 24,64 доби більше ніж у 2018 році.

Рентабельність – це відносний показник ефективності роботи підприємства. У загальній формі він обчислюється як відношення прибутку до витрат. Рентабельність має ряд модифікацій. Передусім слід виділити рентабельність застосованих ресурсів (капіталу) і рентабельність продукції (витрат на виробництво). Якщо сума прибутку показує абсолютний ефект від діяльності, то рентабельність характеризує міру цієї ефективності, тобто відносний ступінь прибутковості підприємства або продукції, що виробляється.

Проведемо аналіз рентабельності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки в таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Аналіз показників рентабельності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

Показник	2016 рік	2017 рік	Відх.	2018 рік	Відх.
Валова рентабельність основної діяльності	24,76	25,27	0,50	26,14	0,87
Рентабельність операційної діяльності	5,62	12,47	6,85	11,96	-0,51
Рентабельність всіх видів діяльності	5,56	12,41	6,85	11,88	-0,53
Рентабельність господарської діяльності					
а) для загальної оцінки ефективності діяльності підприємства	5,56	12,41	6,85	11,88	-0,53
б) щодо оцінки ефективності діяльності підприємства для власника	4,52	10,18	5,67	9,65	-0,53
Рентабельність активів					
а) для загальної оцінки ефективності залучення активів у господарську діяльність	7,97	24,02	16,05	24,45	0,43
б) щодо оцінки ефективності залучення активів у господарську діяльність для власника	6,47	19,71	13,24	19,87	0,16
Рентабельність власного капіталу					
а) для загальної оцінки ефективності вкладень у господарську діяльність	20,62	63,16	42,54	59,36	-3,80
б) щодо оцінки привабливості господарювання для власника	16,74	51,82	35,08	48,23	-3,59
Валова рентабельність чистого доходу від основної діяльності	19,85	20,17	0,32	20,72	0,55

Аналіз показників рентабельності ТОВ «Шиндлер» показав, що за період 2016-2018 роки діяльність підприємства була рентабельною та ефективною, оскільки всі показники рентабельності мали позитивні значення. В той же час рівень рентабельності у 2017-2018 роках дещо зменшився, тобто ефективність діяльності дещо знизилась.

Проілюструємо отримані дані на рисунку 2.7.

Рисунок 2.7 – Аналіз показників рентабельності ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 рр.

В цілому за період відбулись дещо негативні зміни. Проте показники рентабельності залишаються на достатньо високому рівня, крім того діяльність ТОВ «Шиндлер» прибуткова та ефективна.

Так валова рентабельність основної діяльності ТОВ «Шиндлер» у 2016 році складала 24,76%, а у 2018 році – 26,14%. Тобто за валовим показником рентабельність діяльності підвищилась.

Рентабельність активів щодо оцінки ефективності залучення активів у господарську діяльність для власника у 2016 році складала 6,47%, а у 2018 році – 19,87%.

Рентабельність власного капіталу щодо оцінки привабливості господарювання для власника у 2016 році складала 16,74%, у 2018 році – 35,08%.

Таким чином, бухгалтерський облік на ТОВ «Шиндлер» ведеться у автоматизованій формі із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С Бухгалтерія: версія 8.3.

Амортизація на ТОВ «Шиндлер» нараховується прямолінійним методом.

Аналітичний облік основних засобів ведеться в ТОВ «Шиндлер» за інвентарними об'єктами. Кожному інвентарному об'єкту присвоюють інвентарний номер, який наносять на об'єкт і вказують в первинних документах і реєстрах з обліку основних засобів. Облік також ведеться по видах основних засобів, місцях їх експлуатації, матеріально відповідальних особах.

Аналіз рентабельності ТОВ «Шиндлер» показав, що діяльність підприємства була прибутковою та ефективною протягом 2016-2018 років, крім того за більшістю показників відзначилась позитивна тенденція до покращення показників рентабельності.

Аналіз фінансового стану ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки показав, що досліджуване підприємство перебуває в задовільному фінансовому стані, який характеризувався ефективним розміщенням ресурсів і ефективним їх використанням, задовільною платоспроможністю підприємства, відсутністю простроченої кредиторської заборгованості, проте недостатньою фінансовою стабільністю. Слід відзначити, що ТОВ «Шиндлер» постійно розвивалось у зв'язку з сприятливими тенденціями розвитку збуту продукції досліджуваного підприємства. В даних умовах підприємство здатне розрахуватися за своїми поточними зобов'язаннями без реалізації основних засобів і запасів, оскільки має джерела поповнення оборотних коштів через позитивну рентабельність основної діяльності, що дозволяє підприємству постійно розвиватися.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «ШИНДЛЕР»

3.1 Аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

З ініціативи керівника ТОВ «Шиндлер» було проведено аудит основних засобів. На підготовчому етапі аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» було направлено лист-замовлення до аудиторської фірми (додаток К). У відповідь на цей лист аудиторська фірма направила лист-згоду (додаток Л). Та між ТОВ «Шиндлер» і аудиторською фірмою було заключено договір на проведення аудиту (додаток М).

Аудиторську перевірку проведено в місті Київ аудитором Кук М.В. (сертифікат № 23586), на підставі договору №1 від 30.08.2019 року.

Аудит початий: 02 вересня 2019 року, закінчений 12 вересня 2019 року.

План аудита основних засобів ТОВ «Шиндлер» наведено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – План аудита основних засобів ТОВ «Шиндлер»

Етап	Мета й завдання аудита основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Виконавець	Строк виконання	Контроль виконання
Підготовчий	Попереднє знайомство з підприємством-клієнтом, оцінка систем контролю й бухгалтерського обліку, визначення аудиторського ризику, планування аудита основних засобів	Опитування й анкетування керівництва підприємства й персоналу, вивчення матеріалів попередньої аудиторської перевірки, документальна перевірка, спостереження	Статут підприємства, накази, звіт про попередню аудиторську перевірку, інвентарні картки. Дані синтетичного й аналітичного обліку основних засобів	Аудитор, асистент аудитора	02.09.19	Менеджер аудитор
Фізичної перевірки	Оцінка результатів проведеної інвентаризації основних засобів	Спостереження за проведенням інвентаризації основних засобів, вибіркова перевірка й результатів	Матеріали інвентаризації, облікові записи по основним засобам	Асистент аудитора, аудитор	04.09.19	Аудитор

Продовження таблиці 3.1

Етап	Мета й завдання аудита основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Виконавець	Строк виконання	Контроль виконання
Основний	Контроль оцінки основних засобів, установлення їх приналежності, перевірка вірогідності облікових записів і залишків у Балансі, перевірка правильності нарахування зносу й визначення видатків на ремонт основних засобів	Зіставлення даних інвентаризації, синтетичного й аналітичного обліку, запит до постачальників, документальна вибіркова перевірка, перевірка арифметичних підрахунків, аналіз	Акти інвентаризації, первинна документація по основним засобам, облікові реєстри синтетичного й аналітичного обліку, відповіді на запит, Баланс	Аудитор	06.09.19	Менеджер
Завершальний	Складання розділу аудиторського звіту про основні засоби підприємства-клієнта	Систематизація й обґрунтування попередньої інформації, аналіз, складання звіту й аудиторського висновку	Робоча документація, складена на попередніх етапах перевірки	Аудитор	11.09.19	Менеджер, партнер

Строк перевірки з 02.09.2019 по 12.09.2019.

Період перевірки з 01.01.16 по 31.12.18 Аудиторська фірма «Надія»

Одним з етапів процесу планування є оцінка системи внутрішнього контролю, основна мета якої – створення основи для планування аудиторської перевірки, а також визначення виду, часу проведення, об'єму аудиторських процедур, які знаходять своє відображення в аудиторській програмі. Тому характер і якість перевірки багато в чому будуть залежати від того, наскільки досконало та достовірно аудитор вивчить систему внутрішнього контролю.

Система внутрішнього контролю може вважатися ефективною, якщо вона своєчасно попереджає про виникнення недостовірної інформації, та виявляє її. Оцінюючи ефективність системи внутрішнього контролю, аудиторська організація повинна зібрати достатню кількість аудиторських доказів.

Перевірка стану аудиту на ТОВ «Шиндлер» була здійснена за допомогою теста внутрішнього контролю (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Тест внутрішнього контролю основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

№ п/п	Перелік питань	Відповідь
1	2	3
1.	Чи назначені матеріально-відповідальні особи за збереження основних засобів?	так
2.	Чи укладені договори про матеріальну відповідальність з особами, які відповідають за збереження основних засобів?	так
3.	Оснащені чи ні приміщення пожежно-охоронною сигналізацією?	так
4.	Чи організований порядок вивозу матеріальних засобів з території організації?	так
5.	Чи проводилася інвентаризація основних засобів?	так
6.	Чи існують посадові інструкції осіб, які займаються обліком основних засобів?	ні
7.	Чи існує графік документообігу при надходженні або вибутті основних засобів?	ні
8.	Чи перевіряються дані щодо купівлі або ліквідації основних засобів головним бухгалтером?	ні

Проаналізувавши результати тестування аудитор, зробив висновок, що на ТОВ «Шиндлер» система аудиту основних засобів практично відсутня, адже дані закупівлі ніким не перевіряються, відсутні посадові інструкції матеріально відповідальних осіб, відсутні графіки документообігу основних засобів.

Аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер» проводився за наступними етапами.

На першому етапі аудитор ознайомився з:

- нормативно-правовими аспектами проведення операцій з основними засобами на підприємстві;
- рішеннями і дозволами власника на проведення операцій з основними засобами;
- організацією бухгалтерського та податкового обліку основних засобів.

На другому етапі здійснив аудит наявності основних засобів, шляхом проведення інвентаризації.

Оскільки у договорі на проведення аудиту зазначено право присутності аудитора при проведенні інвентаризації. На третьому етапі аудитор зробив перевірку господарських операцій з основними засобами.

Мета аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер»:

Перевірка твердження, що основні засоби, відображені у звітності, належать підприємству.

Перевірка відповідності оцінки та класифікації основних засобів діючим Положенням (стандартам) бухгалтерського обліку.

Перевірка відповідності нарахування та відображення зносу основних засобів обраній обліковій політиці.

Перевірка достовірності відображення залишків основних засобів у звітності підприємства.

Програма аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» представлена в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Програма аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

№ п/п	Перелік аудиторських процедур	Виконавець	Термін	Примітки
1	2	3	4	5
1	Звірка даних реєстрів обліку основних засобів з даними головної книги	Кук М.В.	02.09	
2	Перевірка наявності первинної документації з всіма господарськими операціями з основними засобами	Кук М.В.	02.09	
3	Перевірка наявності установчих документів на придбання (виготовлення), продаж (передачу) основних засобів	Кук М.В.	02.09	Ксерокопія документів
4	Перевірка санкціонування операцій з основними засобами	Кук М.В.	02.09	Ксерокопія наказу
5	Перевірка документального оформлення відображення в обліку результатів інвентаризації основних засобів	Кук М.В.	03.09	
6	Перевірка відповідності основних засобів критеріям визнання згідно П(С)БО 7	Кук М.В.	03.09	
7	Перевірка формування первісної вартості основних засобів та своєчасності їх оприбуткування	Кук М.В.	04.09	

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4	5
8	Визначення первісної вартості кожного з об'єктів, які входять до складу комплексу основних засобів	Кук М.В.	04.09	
9	Перевірка обґрунтованості та відображення в обліку витрат на проведення ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшень основних засобів	Кук М.В.	05.09	
10	Перевірка правильності розрахунку індексу переоцінки основних засобів	Кук М.В.	05.09	
11	Перевірка документального оформлення та відображення в обліку результатів переоцінок основних засобів (первісної, наступної)	Кук М.В.	06.09	
12	Перевірка нарахування амортизації основних засобів та її віднесення на відповідні рахунки витрат	Кук М.В.	06.09	
13	Виявлення об'єктів основних засобів, за якими не нараховується амортизація	Кук М.В.	09.09	
14	Виявлення повністю амортизованих об'єктів основних засобів:	Кук М.В.	09.09	
	– які знаходяться в експлуатації, але амортизація по них не нараховується; – які не експлуатуються, але амортизація по них продовжує нараховуватись	Кук М.В.	09.09	
15	Перевірка ліквідації основних засобів у зв'язку з їх повним зносом або пошкодженням	Кук М.В.	10.09	
16	Перевірка своєчасності відображення в обліку вибуття основних засобів	Кук М.В.	10.09	
17	Перевірка правильності відображення в обліку операцій з основними засобами, які мають нульову вартість і можуть принести економічну вигоду	Кук М.В.	11.09	
18	Контроль за відображенням в обліку результатів надзвичайних подій, пов'язаних з основними засобами (пожежа, повінь, розкрадання)	Кук М.В.	11.09	
19	Оформлення окремим документом знайдених порушень при дослідженні документів, операцій і записів	Кук М.В.	12.09	

Перевірка первинних документів, що впливають на визначення фінансового результату підтвердило, що суттєвих помилок немає.

При аудиті основних засобів на ТОВ «Шиндлер» були перевірені такі первинні документи, що пов'язані з основними засобами, а саме:

- акти прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
- акти здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів;
- акти встановлення, пуску та демонтажу будівельної машини.
- акти прийому-передачі основних засобів;
- акти на списання основних засобів;
- акти на списання автотранспортних засобів.

Під час перевірки первинних документів з обліку основних засобів використовувався метод вибіркової перевірки.

За результатами перевірки було отримано наступні результати, що наведені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Робочий документ 1 – Перевірка первинних документів

Документ	Відповідальний	Зауваження
Акти прийому-передачі №56 від 15.12.2016	Коломиєць В.В.	Відсутність підпису Коломиєць В.В.
Акти прийому-передачі №66 від 17.12.2017	Коломиєць В.В.	Відсутність підпису Коломиєць В.В.
Акти прийому-передачі №16 від 05.11.2017	Коломиєць В.В.	Відсутність печатки
Акти прийому-передачі №29 від 15.02.2018	Коломиєць В.В.	Відсутність печатки

Аудит первинних документів показав, що частина документів не оформлена належним чином та не містить всіх обов'язкових реквізитів.

При аудиті основних засобів на ТОВ «Шиндлер» перевірка всіх інвентарних карток підтвердила, що вони оформлені вірно та присутні на кожний об'єкт основних засобів.

За час перевірки було проведено інвентаризацію дані якої співпали з даними бухгалтерського обліку. Аудитором було складено робочий документ №2.

Таблиця 3.5 – Робочий документ №2 – Дані щодо проведеної інвентаризації основних засобів на ТОВ «Шиндлер» у 2016-2018 роках

Показники	Дані обліку	Дані аудиту	Відхилення
2016 рік			
Залишкова вартість основних засобів	3305	3306	1
2017 рік			
Залишкова вартість основних засобів	4742	4742	-
2018 рік			
Залишкова вартість основних засобів	9666	9666	-

Робочий документ №2 свідчить, що проведена інвентаризація підтвердила вартість основних засобів у 2017-2018 роках, проте у 2016 році було виявлено відхилення 1 тис. грн. за рахунок невірної округлення даних в обліку.

Також було перевірено вірність розрахунку амортизації основних засобів (робочий документ №3).

Таблиця 3.6 – Робочий документ №3 – Дані щодо первісної вартості та амортизації основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Показники	Дані обліку	Дані аудиту	Відхилення
2016 рік			
Знос основних засобів	5134	5133	-1
2017 рік			
Знос основних засобів	6193	6193	-
2018 рік			
Знос основних засобів	8124	8124	-

З робочого документа 3 бачимо, що сума зносу амортизації на основні засоби була розрахована вірно у 2017-2018 роках, проте у 2016 році було виявлено відхилення 1 тис. грн. за рахунок невірної округлення даних в обліку.

Аудитором було перевірено вірність ведення синтетичного обліку та складено робочий документ №4.

Таблиця 3.7 – Робочий документ №4 – Перевірка вірності ведення синтетичного обліку

Зміст господарських операцій	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення та виправлення		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн
Відображено вартість основних засобів за договором постачання	151	63	1000	151	63	1000			
Відображено суму ПДВ	641	63	200	641	63	200			
Відображено суму витрат, пов'язаних з придбанням основних засобів	151	685	150	151	685	150			
Відображено суму ПДВ	641	681	30	641	685	30		685	
Зараховано об'єкт до складу основних засобів	10	151	1150	10	151	1150			

Дані таблиці 3.7 свідчать, що синтетичний облік ведеться вірно, відповідно до вимог чинного законодавства України. Проте було виявлено, що витрати, понесені для транспортування основних засобів, ведуться за кредитом субрахунку 681 «Розрахунок за авансами одержаними» рахунку 68 «Розрахунки за іншими операціями», вважаємо, що правильно використовувати субрахунок 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» рахунку 68 «Розрахунки за іншими операціями».

На наступному етапі аудитор перевіряв вірність віднесення основних засобів на субрахунки, було отримано наступні дані.

Таблиця 3.8 – Дані щодо субрахунків основних засобів на ТОВ «Шиндлер» на 31.12.2018 в податковому та бухгалтерському обліку

Субрах.	Облік	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	БО	9980449,95		6719869,99	1071778,22	15628541,72	
	ПО	9659842,32		6719569,99	972102,50	15407309,81	
103	БО	51666,66				51666,66	
	ПО	51666,66				51666,66	
104	БО	924234,74		1356894,83	66882,46	2214247,11	
	ПО	920063,28		1356594,83	61876,99	2214781,12	
105	БО	7354721,28		4190550,01	756251,93	10789019,36	
	ПО	7476213,19		4190550,01	748384,53	10918378,67	
106	БО	1642013,12		1172425,15	248643,83	2565794,44	
	ПО	1207775,06		1172425,15	161840,98	2218359,23	
109	БО	7814,15				7814,15	
	ПО	4124,13				4124,13	
1091	БО	7814,15				7814,15	
	ПО	4124,13				4124,13	
Ноутбук НР	БО	7814,15				7814,15	
	ПО	4124,13				4124,13	
Разом	БО	9980449,95		6719869,99	1071778,22	15628541,72	
	ПО	9659842,32		6719569,99	972102,50	15407309,81	

Дані таблиці 3.8 та проведений аналіз віднесення основних засобів на субрахунки свідчать, що синтетичний облік ведеться вірно. Крім того, було проаналізовано співвідношення бухгалтерського обліку та податкового, існують певні відмінності, відповідно до законодавства.

В ході аудиту було перевірено баланс ТОВ «Шиндлер» щодо відповідності даних фінансової звітності фактичним даним.

Таблиця 3.9 – Робочий документ №5 – Дані щодо проведеної інвентаризації основних засобів на ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки

Показники	Дані обліку	Дані аудиту	Відхилення
1	2	3	4
2016 рік			
Залишкова вартість основних засобів	3305	3306	1
Первісна вартість основних засобів	8439	8439	-
Знос основних засобів	5134	5133	-1
2017 рік			
Залишкова вартість основних засобів	4742	4742	-
Первісна вартість основних засобів	10935	10935	-
Знос основних засобів	6193	6193	-

Продовження таблиці 3.9

1	2	3	4
2018 рік			
Залишкова вартість основних засобів	9666	9666	-
Первісна вартість основних засобів	17790	17790	-
Знос основних засобів	8124	8124	-

Виявлено що дані інвентаризації відповідають даним, що представлені в балансі. Відповідальність за складання цієї звітності несе керівництво підприємства.

Після проведення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки станом на 31.12.2018 року, аудитором було надано наступний умовно-позитивний аудиторський висновок.

Аудиторський висновок

Про аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки станом на 31.12.2018 року. 12 вересня 2019 року м. Запоріжжя

Ми провели перевірку обліку основних засобів відповідно до чинних вимог законодавства, які вимагають, щоб ми спланували і провели аудиторську перевірку з метою збору достатньої інформації про стан основних засобів, підтвердили, що звіти не містять у собі суттєвих помилок, і сформулювати на цій підставі висновок про реальний фінансовий стан.

В ході аудиту було перевірено всі первинні документи з обліку основних засобів, аудитор виявив, що у 2016-2018 році на кінець 2018 року не було проведено інвентаризацію, це свідчить про те, що дані в балансі щодо основних засобів не підтверджені інвентаризацією. У двох актах приймання-передачі основних засобів була відсутня печатка ТОВ «Шиндлер», також в двох актах був відсутній підпис відповідальної особи.

Отже, аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер» підтвердив, що облік надходження та вибуття основних засобів ведеться вірно, відповідає вимогам чинного законодавства. Але слід зауважити, що система контролю основних засобів на ТОВ «Шиндлер» необхідно підвищити, адже ніхто не контролює закупівлю основних засобів, відповідність ціни закупівлі середнім цінам, та відсутності завищення вартості основних засобів.

Аудитор рекомендує керівництву ТОВ «Шиндлер» підвищити систему контролю за основними засобами, розробити посадові інструкції із зазначенням поетапного прибуткування та вибуття, із закріпленням відповідальних осіб.

Аудитор приступив до перевірки з достатнім рівнем упевненості в тому, що фінансова звітність підприємства не містить істотних відхилень. При цьому відповідальність за повноту й вірогідність наданої інформації несе керівництво підприємства, як це передбачено п. 3 статті 8 Закону «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16.07.1999 року.

Аудиторський висновок надається для використання керівництву підприємства.

Облік основних засобів ТОВ «Шиндлер» відповідає встановленим нормам бухгалтерського обліку, положенням (стандартам) бухгалтерського обліку в Україні.

Облікова політика на 2017-2018 роки визначена наказом керівника підприємства, що складений відповідно вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік у фінансовій звітності в Україні» №996-XIV від 16.07.1999 року, і дотримувалася протягом 2017 року без змін.

Проведеною аудиторською перевіркою підтверджується, що надана інформація дає дійсну й повну уяву про реальний склад основних засобів ТОВ «Шиндлер».

Звітність складена на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку, вона вірогідно й повно відображає по всіх істотних аспектах фактичний фінансовий стан відповідно до нормативних вимог до бухгалтерського обліку й звітності в Україні, і прийнятій обліковій політиці підприємства.

Таким чином, проведений аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер» показав, що підприємство вірно веде реєстрації всіх господарських операцій з основними засобами, виявлені порушення є незначними, тому аудитор надав умовно-позитивний аудиторський висновок.

3.2 Пропозиції щодо удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Основні засоби відіграють одну з головних ролей у виробничо-господарській діяльності підприємства. Саме тому на ТОВ «Шиндлер» мають постійно впроваджуватися заходи з вдосконалення обліку основних засобів.

Удосконалення бухгалтерського обліку на ТОВ «Шиндлер» сприятиме: формуванню повної і достовірної інформації про господарські процеси і результати діяльності підприємства, забезпеченню контролю за наявністю, рухом і раціональним використанням основних засобів відповідно до затверджених норм, нормативів і кошторисів, своєчасному попередженню негативних явищ фінансово-господарської діяльності, виявленню всередині виробничих резервів, їх мобілізації і ефективному використанню з метою отримання прибутку, оцінці фактичного використання виявлених резервів на підприємстві.

Основними завданнями бухгалтерського обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» має стати: правильне документальне оформлення і своєчасне віддзеркалення в облікових регістрах надходження основних засобів, їх внутрішнього переміщення і вибуття; правильне обчислення і відображення в обліку суми зносу; точне визначення результатів при ліквідації; облік витрат на ремонт; контроль за збереженням і ефективністю використання.

Система обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» повинна бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації.

Раціональність та оптимальність бухгалтерського обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» як складна, багаторівнева система має забезпечувати не окремі операції або процедури, а включати системний підхід до організації як кожного облікового етапу, так і облікового процесу у цілому.

Системне сприйняття, реєстрацію та узагальнення облікової інформації основних засобів на досліджуваному підприємстві дозволить отримати високу ефективність облікового процесу. Тому важливого значення щодо основних засобів на ТОВ «Шиндлер», являє собою процес цілеспрямованого вибору та безперервного упорядкування способів і прийомів збирання, обробки та видачі достовірної та своєчасної вихідної інформації про наявність, рух, збереження та використання основних засобів із метою прийняття управлінських рішень.

Таким чином, удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» повинно бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації щодо основних засобів.

ТОВ «Шиндлер» в своїй діяльності стикаються з низкою проблем, які негативно впливають на процес управління діяльністю підприємства, знижуючи ефективність використання основних засобів (рис. 3.1).

Рисунок 3.1 – Проблеми в обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Основними шляхами удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» є:

- вибір оптимальної за складом та обсягом облікової інформації, яка забезпечить реалізацію завдань, поставлених перед обліком основних засобів;
- розробка та запровадження удосконалених форм носіїв облікової

інформації, найбільш адаптованих до структури, змісту та характеру інформації;

– розробка та запровадження раціональних схем документообігу, що дозволять із найменшими затратами трудових, матеріальних та фінансових ресурсів забезпечити своєчасне виконання поставлених завдань;

– розробка та запровадження раціональної технології вирішення облікових завдань, що забезпечить злагоджене функціонування облікового механізму;

– впровадження нових документів, які дозволять більш раціонально вести облік основних засобів.

Інформаційною основою усіх облікових, аналітичних і контрольних процедур на ТОВ «Шиндлер» є облікова інформація. Виходячи з цього, першочерговим завданням удосконалення обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві є формування складу та визначення змісту показників, які доцільно відображувати, обробляти та узагальнювати у системі обліку.

Критерієм вибору оптимального обсягу та складу інформації, яка формується у системі обліку, повинний стати економічний ефект, який отримано від використання цієї інформації, тобто її важливість, цінність, корисність для процесу управління. Тому документування операцій з руху основних засобів, облікову реєстрацію та складання звітності необхідно організувати як системну послідовність логічно взаємопов'язаних між собою операцій облікового процесу, підпорядкованих потребам управління, забезпечивши при цьому єдність підходів при формуванні показників документів, облікових реєстрів і форм звітності, їх послідовність і наступність.

Удосконалення обліку руху основних засобів на ТОВ «Шиндлер», починаючи із їх введення в експлуатацію, приймання після проведених ремонтів і закінчуючи їх ліквідацією, потрібно будувати із урахуванням їх специфічних особливостей, забезпечуючи одночасне проведення контрольних

та аналітичних процедур. Для якісного, відповідального виконання робіт з приймання та списання об'єктів доцільно розробити положення, у якому потрібно чітко визначити перелік робіт і порядок їх здійснення, функції та завдання кожного члена комісії, а також їх відповідальність.

Посадова інструкція бухгалтера з обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» має визначати основні моменти з обліку основних засобів та стимулювати працівника до більш відповідальної та сумлінної праці.

Бухгалтер з обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» зобов'язаний:

- своєчасно опрацьовувати отриману облікову інформацію щодо всіх основних засобів підприємства;
- по закріплених рахунках підводити підсумки по днях, місяцях і поквартальні з початку року, складати оборотні відомості, а результати звіряти з оборотним балансом;
- в кінці звітної періоду виводити та уточнювати залишки по всіх закріплених розрахунках;
- організовувати та проводити маркування одержуваних основних засобів;
- організовувати та проводити інвентаризацію і обробляти її результати;
- брати участь у роботі комісії по списанню основних засобів;
- в установлені строки надавати головному бухгалтеру дані про рух та залишки основних засобів;
- вчасно та в повному обсязі реєструвати всі операції з основними засобами у первинних документах та в базі 1С;
- проводити контроль за правильним оформленням документів;
- виписувати довіреності згідно з інструкцією про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей.

Крім того, бухгалтер з обліку основних засобів має систематично підвищувати свою кваліфікацію і приймати участь у впровадженні передових форм і методів бухгалтерського обліку.

Важливо, щоб отримана винагорода бухгалтера за результатами праці,

стимулювала працівника підвищувати свій професійний рівень, рівень теоретичних та практичних знань, удосконалювати облік основних засобів та підвищувати ефективність їх використання на підприємстві.

На ТОВ «Шиндлер» доцільно розробити графік документообігу з обліку основних засобів, у якому зазначити кількість примірників кожного документа, які необхідні для оформлення тієї чи іншої господарської операції; осіб, відповідальних за кожний вид робіт та терміни їх виконання. Графіки, розроблені для кожного документа, та графіки роботи бухгалтера з обліку основних засобів деталізують, конкретизують графік і разом з ним визначають оптимальний склад виконавців і підрозділів, задіяних у створенні кожного документа. Такий підхід до організації документообігу сприятиме зростанню ефективності облікової роботи.

Для нарахування амортизації досить важливим є визначення адекватного терміну корисного використання об'єкта, який би не впливав на викривлення інформації про основні засоби у фінансовій звітності. Тому згідно п.п.138.3.3 Податкового кодексу України мінімальними строками корисного використання основними засобами на ТОВ «Шиндлер» для основних засобів є такими:

- субрахунок 104 «Машини та обладнання» – 5 років;
- субрахунок 105 «Транспортні засоби» – 5 років;
- субрахунок 106 «Інструменти, прилади та інвентар» – 4 роки.

Це зробить неможливим заниження терміну використання основних засобів підприємствами.

На ТОВ «Шиндлер» рекомендуємо наступний розроблений графік документообігу з обліку основних засобів (табл. 3.10).

Таблиця 3.10 – Розроблений графік документообігу з обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Назва документу	Складання і передача документа		Оперативна служба, яка використовує або обробляє документ		Надходження документу до бухгалтерської служби, його обробка та узагальнення даних		
	відповідальний за своєчасне та якісне складання і передачу документу	строки передачі первинного документу, на обробку і використання даних	служба, що прийняла документ	кому і коли передається документ	час приймання документу	обробка документу і узагальнення його даних	кому і в які строки передається документ
1	2	3	4	5	6	7	8
Рахунок постачальника на оплату за основні засоби	Зав. відділом матеріального постачання	В день отримання	Відділ матеріально-технічного постачання	Бух. службі	Щодня до 16.00	Оплата або підготовка відмови від оплати	На другий день після отримання матеріалів завідуючому складом
ОЗ-1 «Акт приймання-передачі основних засобів»	Комірник на час надходження основних засобів	В день отримання	Відділ матеріально-технічного постачання	Бух. службі кожного 5-го, 9-го, 13-го числа	Щодня до 17.00	Контроль за змістом, визначенням цін	Бухгалтеру по обліку основних засобів не пізніше другого дня після отримання
ОЗ-1 «Акт внутрішнього переміщення основних засобів», Вимога на відпуск, внутрішнє переміщення основних засобів	Комірник при передачі основних засобів матеріально-відповідальній особі	В день отримання	Відділ матеріально-технічного постачання	Бух. службі не пізніше другого дня після отримання	Щодня до 17.00	Запис до облікових регістрів	Поточний архів кожного 6-го числа

Отже, за результатами дослідження можна поради́ти наступні шляхи удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер»:

1) Вдосконалення плану рахунків. Управлінські потреби ТОВ «Шиндлер» вимагають від обліку основних засобів розподіл інформації за наступними структурними одиницями: відділ збуту, адміністрація, виробництво.

Таким чином, на ТОВ «Шиндлер» рекомендуємо використовувати наступний план рахунків, представлений в таблиці 3.11.

Таблиця 3.11 – Вдосконалений робочий план рахунків основних засобів ТОВ «Шиндлер»

Фактично на ТОВ «Шиндлер»		Рекомендовано		
Назва рахунку	Назва субрахунку	Назва рахунку	Назва субрахунку	Назва субрахунку
1	2	3	4	5
10 «Основні засоби»	100 Інвестиційна нерухомість	10 «Основні засоби»	100 Інвестиційна нерухомість	100 Інвестиційна нерухомість
	101 Земельні ділянки		101 Земельні ділянки	1011 Земельні ділянки закріплені за адміністрацією
				1012 Земельні ділянки закріплені за відділом збуту
				1013 Земельні ділянки закріплені за виробництвом
	102 Капітальні витрати на поліпшення земель		102 Капітальні витрати на поліпшення земель	1021 Капітальні витрати на поліпшення земель закріплених за адміністрацією
				1022 Капітальні витрати на поліпшення земель закріплених за відділом збуту
				1023 Капітальні витрати на поліпшення земель закріплених за виробництвом
	103 Будинки та споруди		103 Будинки та споруди	1031 Будинки та споруди закріплені за адміністрацією
				1032 Будинки та споруди закріплені за відділом збуту
				1033 Будинки та споруди закріплені за виробництвом
104 Машини та обладнання	104 Машини та обладнання	1041 Машини та обладнання закріплені за адміністрацією		

Продовження таблиці 3.11

1	2	3	4	5
				1042 Машини та обладнання закріплені за відділом збуту
				1043 Машини та обладнання закріплені за виробництвом
	105 Транспортні засоби		105 Транспортні засоби	1051 Транспортні засоби закріплені за адміністрацією
				1052 Транспортні засоби закріплені за відділом збуту
				1053 Транспортні засоби закріплені за виробництвом
	106 Інструменти, прилади та інвентар		106 Інструменти, прилади та інвентар	1061 Інструменти, прилади та інвентар закріплені за адміністрацією
				1062 Інструменти, прилади та інвентар закріплені за відділом збуту
				1063 Інструменти, прилади та інвентар закріплені за виробництвом
	109 Інші основні засоби		109 Інші основні засоби	1091 Інші основні засоби закріплені за адміністрацією
				1092 Інші основні засоби закріплені за відділом збуту
				1093 Інші основні засоби закріплені за виробництвом

Впровадження запропонованого плану рахунків дозволить ТОВ «Шиндлер» отримувати необхідну інформацію та підвищить аналітичність обліку.

2) Розробка та запровадження раціональних схем документообігу, що дозволяти би своєчасно виконувати поставлені завдання при мінімальних витратах трудових, матеріальних та фінансових ресурсів.

3) Удосконалення змісту та складу носіїв інформації з обліку основних засобів.

Об'єкти основних засобів можуть надходити до ТОВ «Шиндлер» різними шляхами. Залежно від цього дещо різним буде склад витрат, за якими формується в обліку початкова вартість об'єкта основних засобів. Усі витрати, пов'язані з надходженням об'єкта, підтверджуються відповідними

первинними документами, які свідчать про їх здійснення. Проте остаточна сума первісної вартості об'єкта, яка відображається в акті приймання-передачі й інвентарній картці і складається з цих витрат, фактично не підтверджена документом з її розрахунком, що призводить до помилок у бухгалтерському обліку.

Для усунення вказаного недоліку пропонуємо на ТОВ «Шиндлер» ввести форму «Розрахунок первісної вартості основного засобу», як додаток до акту приймання-передачі основних засобів (табл. 3.12).

Таблиця 3.12 – Форма «Розрахунок первісної вартості основного засобу» рекомендована ТОВ «Шиндлер»

№	Дата	Назва витрат	Первинний документ, №, дата	Сума, грн.	Примітки
Витрати на закупівлю сировини та матеріалів					
1					
2					
Витрати на транспортування					
1					
2					
Інші витрати					
1					
2					
Загальна сума витрат без ПДВ					
Синтетичний рахунок основного засобу					
Відповідальна особа за основний засіб					
Інвентарний номер					
Підпис особи, що здійснила розрахунок					
Дата					

Введення такого документу на ТОВ «Шиндлер» дасть змогу поліпшити інформативність первинного обліку основних засобів, проводити докладний аналіз складових первинної вартості і контролювати правильність її визначення.

Крім того, удосконалення потребує і Інвентарна картка обліку основних засобів. В існуючій формі даного первинного документа містяться графи для

відображення збільшення первісної вартості даних активів у результаті модернізації, реконструкції та дообладнання. На законодавчому рівні передбачено, що переоцінка даних активів може відбуватися шляхом індексації або приведення залишкової вартості до справедливої. Тому аналогічно до Акту приймання-передачі основних засобів пропонується внести додаток «Довідка про результати переоцінки основних засобів».

Реалізація вказаних пропозицій дасть змогу ТОВ «Шиндлер» спростити процедуру проведення розрахунку первісної вартості, а також значно підвищити інформативність типових первинних бухгалтерських документів, посилити контрольну-економічну та аналітичну функцію обліку на досліджуваному підприємстві.

Крім того з документів, якими оформлюється рух основних засобів та реєстрів обліку необхідно вилучити: графи, у яких зазначали балансову вартість, код норми амортизаційних відрахувань, норму амортизаційних відрахувань на повне відновлення та капітальний ремонт, дату початку сплати за основні засоби, поправочний коефіцієнт.

Натомість додати наступні:

- вартість основних засобів, передбачивши можливість зазначати усі можливі види оцінок;
- група основних засобів;
- строк корисного використання (експлуатації);
- метод амортизації, що застосовується для кожного об'єкта; джерело капітальних інвестицій із детальною розшифровкою;
- показники, що характеризують переоцінку як первісної вартості основних засобів, так і їх зносу.

Вилучення непотрібних показників зменшить обсяги зайвої роботи облікового апарату та дозволить зосередитись на результативній інформації, що безпосередньо впливає на прийняття управлінських рішень щодо наявності основних засобів та режиму їх використання.

4) Повна комп'ютеризація обліку основних засобів. Викликано це необхідністю оперативного одержання відомостей про рух основних засобів, своєчасного та правильного розрахунку сум амортизації, визначення зносу у відповідності до встановлених норм тощо.

Однією із найпоширеніших програм є «1С: Бухгалтерія», якою і користується ТОВ «Шиндлер». Ця програма постійно оновлюється, тому підприємство повинно своєчасно оновлювати нові версії бази.

5) Удосконалення методики нарахування амортизації. Це проблемне питання можна вирішити наступними шляхами:

- по-перше, необхідно визначити адекватний термін корисного використання об'єкта, який би не впливав на викривлення інформації про основні засоби у фінансовій звітності;

- по-друге, встановити необхідність нарахування амортизації після місяця, в якому об'єкт основних засобів було введено в експлуатацію.

6) Удосконалення й відображення переоцінки основних засобів в обліку. Вважається недоцільним результати переоцінки основних засобів відображати як витрати або доходи звітного періоду, бо суть цієї операції полягає не у зміні результатів господарської діяльності підприємства, а у визначенні реальної вартості об'єкта. Це обумовлює доцільність відображення дооцінки та уцінки основних засобів як зміну сальдо рахунків додаткового капіталу. При операціях обміну варто оцінювати об'єкти основних засобів за справедливою вартістю, а не виходити з їх поділу на подібні чи неподібні об'єкти, що є досить абстрактним положенням.

7) Для забезпечення збереження основних засобів, унеможливлення їх розбирання, псування та передчасного виведення з ладу, на ТОВ «Шиндлер» необхідно організувати:

- присвоєння кожному об'єкту основних засобів інвентарного номера, який за ним зберігається протягом усього терміну використання, забезпечуючи однозначну ідентифікацію і унеможливаючи заміну на об'єкти, непридатні для експлуатації;

- ведення інвентарних карток обліку основних засобів та їх зберігання у систематизованій картотеці;
- реєстрацію інвентарних карток в описі, що забезпечує їх збереження;
- закріплення об'єктів за матеріально відповідальними особами;
- облік основних засобів за місцями їх експлуатації в інвентарних списках, що дозволяє оперативно контролювати наявність, стан і використання об'єктів.

8) Крім того, вдосконалення потребує нормативно-правове регулювання обліку основних засобів. Саме тому потребують коригування нормативні акти, що регулюють облік основних засобів. Кожний етап облікових процедур, починаючи з приймання в експлуатацію, передачі, продажу, ліквідації основних засобів необхідно розробити із урахуванням їх специфічних ознак, адаптувавши до вимог чинних нормативних документів, зокрема П(С)БО 7 «Основні засоби».

Вважаємо, що удосконалення обліку основних засобів потрібно починати із урахуванням таких основних факторів:

- довготривалого терміну використання об'єктів, протягом якого їх необхідно обліковувати;
- технічно складної та багатокомпонентної будови, яку необхідно детально відображувати в облікових регістрах;
- необхідність проведення ремонтів, реконструкції, модернізації основних засобів призводить до зміни їх первісних характеристик, які потрібно своєчасно відображувати у регістрах обліку;
- коштовність об'єктів, що вимагає адекватної організації процесів їх приймання, списання, а також обліку наявності, які б забезпечували їх цілісність і збереження у робочому стані.

Стратегія застосування міжнародних стандартів передбачає реформування системи бухгалтерського обліку та впровадження методології поширення інформації з економічних питань згідно з міжнародними стандартами для забезпечення відкритості, прозорості та зіставлення

показників фінансової звітності суб'єктів господарювання. Тому досить важливим етапом удосконалення обліку основних засобів є гармонізація П(С)БО 7 з М(С)БО 16 «Основні засоби», зокрема у частині:

- у П(С)БО 7 потрібно визначити необхідність проводити переоцінку основних засобів лише в тому разі, якщо їх справедливую вартість можна достовірно визначити;

- варто запровадити способи можливого визначення справедливої вартості об'єкта основних засобів, яка повинна бути документально засвідчена;

- при операціях обміну варто оцінювати об'єкт основних засобів за справедливою вартістю, а не виходити з їх поділу на подібні чи неподібні об'єкти, що є досить абстрактним положенням;

- у П(С)БО 7 доцільно дати посилання на П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» щодо встановлення порядку зменшення корисності активів;

9) Важливою ділянкою облікової роботи є формування облікової політики основних засобів. Облікова політика підприємства в частині основних засобів полягає у виборі і реалізації оптимального варіанту терміну їх корисного використання, оцінки та методу нарахування амортизації. В наказі про облікову політику ТОВ «Шиндлер» необхідно деталізовано прописати всі основні аспекти щодо обліку основних засобів.

10) Стратегією управління обліком основних засобів є забезпечення максимально ефективного використання за мінімальних витрат на їх утримання та обслуговування. Механізм управління становить елементи, які впливають на управлінські відносини або інформацію як предмет управлінської діяльності. На ТОВ «Шиндлер» необхідно впровадити, модернізований під особливості діяльності досліджуваного підприємства, оптимізаційний механізм управління обліком основних засобів, розроблений автором на основі даних М. В. Кравченко та Ю. А. Дроздової (рис. 3.2). [30, с. 166]

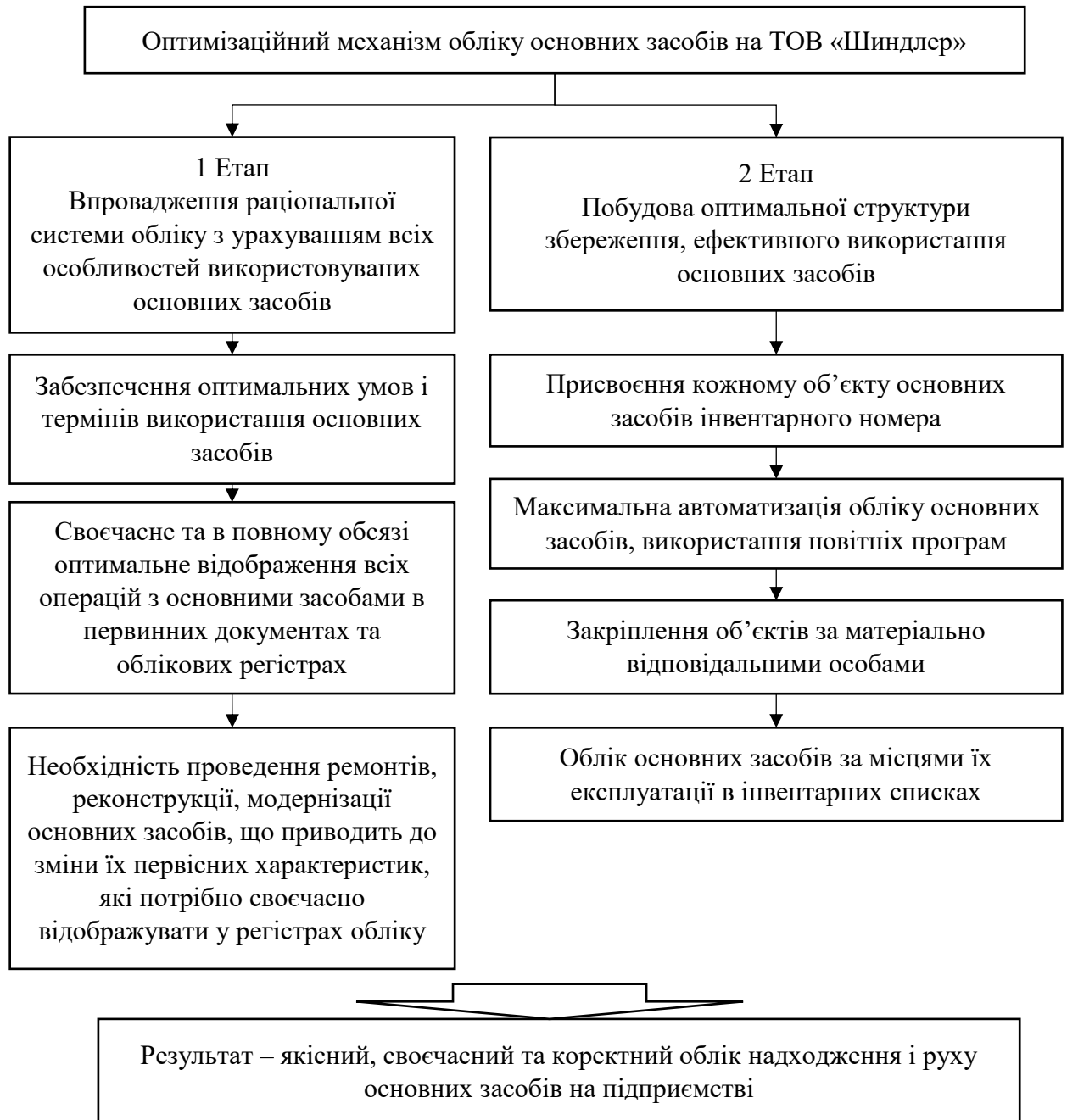

Рисунок 3.2 – Модернізований оптимізаційний механізм управління обліком основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Впровадження модернізованого оптимізаційного механізму управління обліком основних засобів на ТОВ «Шиндлер» позитивно вплине на збільшення підтримки цілісного функціонування системи обліку основних засобів як передумови його удосконалення через використання низки санаційних напрямів.

Таким чином, впровадження рекомендованих заходів з удосконалення

обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» дозволить підприємству сформувавши раціональну та оптимальну систему обліку, яка сприятиме максимальному використанню основних засобів.

3.3 Пропозиції щодо удосконалення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Основні засоби являються важливим елементом ресурсного потенціалу будь-якого підприємства, тому питання ефективного обліку та аудиту основних засобів є необхідною складовою господарської діяльності. Тож для виявлення існуючих недоліків в обліку основних засобів і підвищення ефективності їх використання в подальшому на ТОВ «Шиндлер» необхідно проводити аудит основних засобів.

Аудиторську перевірку на ТОВ «Шиндлер» треба проводити поставивши наступні завдання:

- перевірка стану обліку, наявності зберігання ефективності використання основних засобів;
- встановлення обґрунтованості правильності оформлення надходження і вибуття основних засобів;
- перевірка правильного нарахування зносу і віднесення витрат на ремонт основних засобів;
- перевірка правомірності реалізації основних засобів, а також їх оцінка при реалізації;
- перевірка своєчасності і правомірності віднесення результатів від ліквідації на фінансово-господарську діяльність підприємства;
- перевірка достовірності віднесення суми переоцінок на рахунки бухгалтерського обліку.

Аудитор зобов'язаний вести документацію справ, які стосуються прийнятих рішень за результатами проведеної аудиторської перевірки і які, у свою чергу, буде покладено в основу аудиторського висновку. Записи і

висновки аудитора за кожним розділом аудиторської програми фіксуються в робочій документації і є тим фактичним матеріалом, котрий використовує аудитор у процесі підготовки й обґрунтування аудиторського звіту керівництву клієнта.

Документальне оформлення аудиторської перевірки регламентує Міжнародний стандарт № 230 «Документація». У цьому нормативі викладено приблизний зміст і порядок оформлення та зберігання робочої документації аудитора. Робочі документи – це записи, за допомогою яких аудитор фіксує проведені процедури перевірки, тести, отриману інформацію і відповідні висновки, які здійснюються під час проведення аудиторської перевірки. У робочу документацію включається інформація, яка, на думку аудитора, є важливою для того, щоб правильно виконати аудиторську перевірку, і яка має підтвердити висновки та пропозиції в аудиторському висновку.

Робочу документацію може бути оформлено як стандартні форми і таблиці на папері чи зафіксовано на електронних носіях інформації або на кіно- чи відеоплівку.

Велику проблему становить саме документація аудитора, оскільки вона може бути неоднозначно зрозумілою для різних спеціалістів-аудиторів. Саме тому, в рамках вдосконалення аудиту, аудитор має взяти за орієнтир те, що робочою документацією буде користуватися, наприклад, інший аудитор, котрий має інший досвід роботи в галузі аудиту. Переглянувши цю документацію, інший аудитор зміг би зрозуміти основний зміст проведеної перевірки та прийнятих рішень з результатів перевірки без визначення окремих деталей процедур перевірки. Тобто робоча аудиторська документація повинна бути зрозумілою для інших користувачів цього виду документів. Багато проблем аудиту операцій з основними засобами підприємства виникають передусім по причині недосконалості їх системи обліку.

В результаті впровадження внутрішнього стандарту аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» можна уникнути типових помилок, які допускають в процесі господарської діяльності (рис. 3.3):

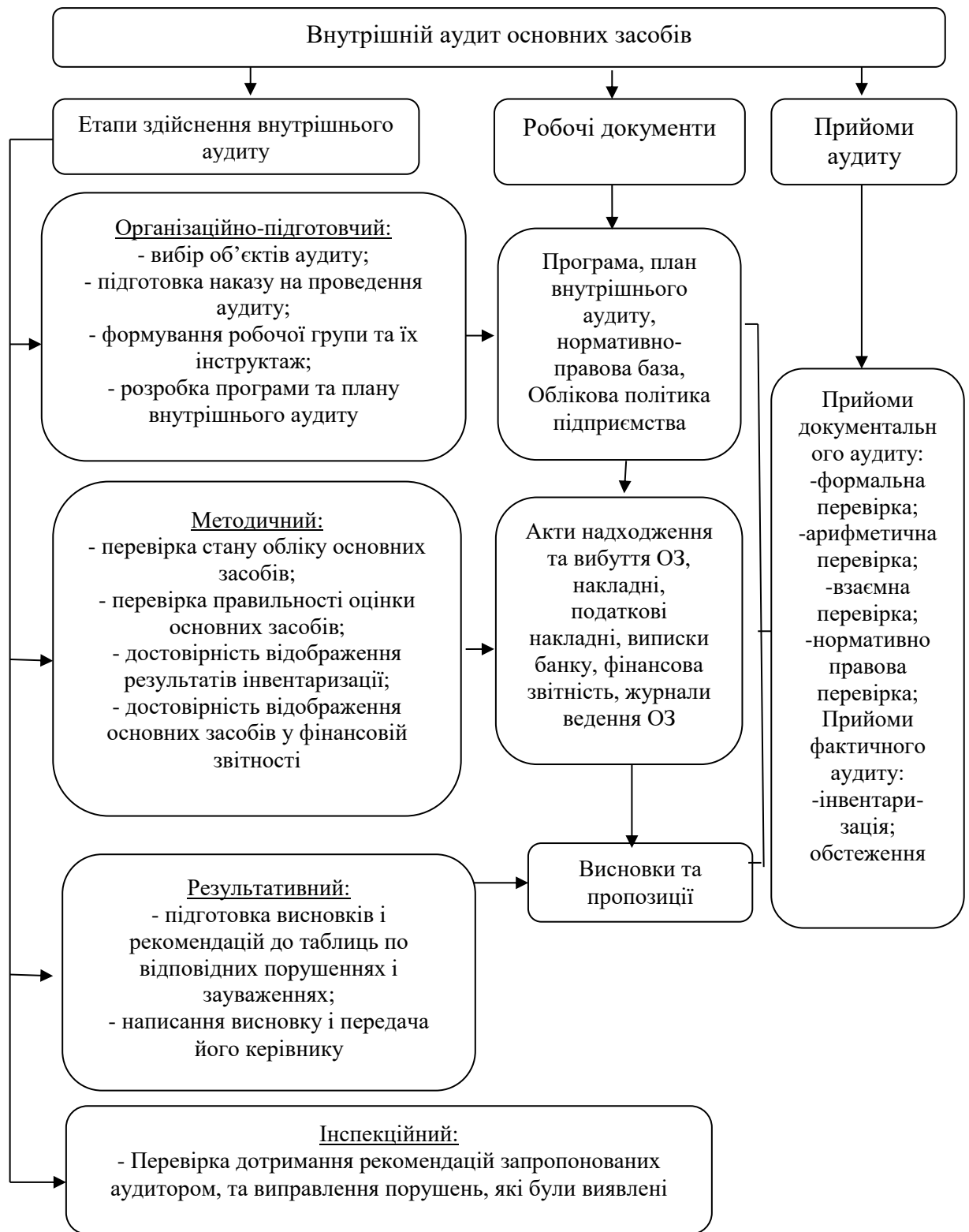

Рисунок 3.3 – Етапи проведення внутрішнього аудиту основних засобів

Впровадження внутрішнього стандарту та його використання в практичній діяльності внутрішньогосподарського аудиту дозволить отримати первинну інформацію про облік основних засобів на ТОВ «Шиндлер»,

прискорить процедури виявлення та встановлення порушень (чи їхню відсутність) та сприятиме зростанню загальної ефективності контрольної діяльності, яка має враховуватися при визначенні етапів, програми, процедур проведення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Також для удосконалення аудиту основних засобів можна використовувати наступний тест внутрішнього контролю основних засобів, який наведений у таблиці (табл.3.13).

Таблиця 3.13 – Тест внутрішнього контролю основних засобів на підприємстві ТОВ «Шиндлер»

№	Зміст тесту	Варіант відповіді			Повна відповідь аудитора
		Так	Ні	Дані відсутні	
1	2	3	4	5	6
1	Підприємство веде звичайну діяльність?				
2	Чи використовується для автоматизації бухгалтерського обліку основних засобів комп'ютерна програма?				
3	Чи є на підприємстві відповідальний за ведення обліку основних засобів?				
4	Чи за кожним працівником закріплені основні засоби?				
5	Наявність та склад на підприємстві інвентаризаційної комісії?				
6	Чи проводилась аудиторська перевірка у цьому році?				
7	Чи були виявлені аудиторами порушення?				
8	Чи правильно і своєчасно відображається інформація про первісну вартість об'єкта основних засобів?				
9	Чи правильно формуються амортизаційні групи?				
10	Яким методом підприємство нараховує амортизацію основних засобів на підприємстві?				
11	Чи правильно застосовуються методи нарахування амортизації?				

Продовження таблиці 3.13

1	2	3	4	5	6
12	Чи правильно розраховані суми амортизації?				
13	Чи вірно суми амортизації відображені в обліку?				
14	Чи правильно застосовуються форми первинної облікової документації для відображення: — ремонтних робіт; — модернізації, реконструкції основних засобів				
15	Чи своєчасно проводиться інвентаризація основних засобів?				
16	Чи проводиться на підприємстві переоцінка основних засобів?				
17	Чи ліквідуються основні засоби на підприємстві? Яка періодичність їх списання?				
18	Чи правильно в обліку відображена інформація про списання основних засобів?				

Впровадження даного тесту внутрішнього контролю дозволить отримати первинну інформацію про облік основних засобів на підприємстві, яка має враховуватися при визначенні етапів, програми, процедур проведення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Тому можна рекомендувати використовувати такий план аудиту основних засобів, представлений в таблиці 3.14.

Таблиця 3.14 – Удосконалений план аудиту основних засобів ТОВ «Шиндлер»

№	Найменування робіт	Термін виконання	Виконавець	Тривалість днів	Процедури	Дані для аудиту
1	2	3	4	5	6	7
1	Підготовчий етап				Ознайомлення, дослідження, вивчення документів	Ксерокопії основних документів (накладні, Ф №ОЗ-1, акти вибуття)
2	Основний етап				Вибіркова перевірка	Ксерокопії основних документів (накладні, Ф №ОЗ-1, акти вибуття)

Продовження таблиці 3.14

1	2	3	4	5	6	7
3	Заключний етап				Формування висновків	Аудиторський висновок, звіт (за замовленням), рекомендації

Удосконалення методики проведення аудиту основних засобів на підприємствах відіграє важливу роль у функціонуванні підприємств та формуванні звітності для внутрішніх і зовнішніх користувачів. Це в подальшому викликає необхідність у дослідженні функціонування системи аудиту на підприємствах відповідно до міжнародних стандартів. Надання оцінки функціонування системи аудиту дасть змогу визначитися в доцільності впровадження такої служби.

На ТОВ «Шиндлер» рекомендуємо розроблену удосконалену програму аудиту основних засобів, яка наведена в таблиці 3.15, вона значно заощадить час аудиторів та покращить перевірку підприємств.

Таблиця 3.15 – Удосконалена програма аудиту основних засобів

№	Перелік процедур	Період	Виконавець	Назва робочих документів аудитора	Висновок	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
1	Вивчення: – облікової політики; – сфер діяльності підприємства; – структура управління, склад бухгалтерії, наявність бухгалтера з обліку основних засобів			Наказ про облікову політику, графік документообігу щодо обліку основних засобів, посадові інструкції, інше	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
2	Перевірка документального оформлення операцій з основними засобами			Всі первинні документи з обліку основних засобів (видаткова накладна, акт приймання-передачі основних засобів (форма №ОЗ-1), акт на списання основних засобів (форма №ОЗ-3))	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів

Продовження таблиці 3.15

1	2	3	4	5	6	7
3	Перевірка правильності надходження основних засобів (робочий док. наведений в табл.3.18)			Всі первинні документи з обліку основних засобів, договори з матеріально відповідальними особами	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
4	Перевірка правильності оцінки та переоцінки основних засобів			Регістри аналітичного обліку основних засобів (інвентарна картка обліку основних засобів)	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
5	Перевірка правильності відображення основних засобів в обліку			Всі первинні документи з обліку основних засобів	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
6	Перевірка фактичної наявності основних засобів (робочий док. наведений в табл.3.16)			Інвентарний список основних засобів, дані останньої інвентаризації	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
7	Перевірка правильності відображення й оформлення операцій з: — руху основних засобів; — ремонту основних засобів; — модернізації основних засобів; — реконструкції основних засобів			Інвентарна картка обліку, акт приймання-передачі відремонтованих основних засобів, договори, акт виконаних робіт	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
8	Аудит правильності відображення вибуття основних засобів (робочий док. наведений в табл.3.18)			Наказ, акт списання, картка обліку руху основних засобів	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
9	Перевірка нарахування та списання амортизаційних відрахувань основних засобів (робочий док. наведений в табл.3.17 та 3.19)			Оборотно-сальдова відомість по рах. 13, відомість нарахування амортизації, розрахунки бухгалтерії	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів

Продовження таблиці 3.15

1	2	3	4	5	6	7
10	Інвентаризація основних засобів, перевірка наказу про інвентаризаційну комісію, договорів з відповідальними особами			Акт про інвентаризацію, наказ про інвентаризаційну комісію, інші первинні документи	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
11	Перевірка даних синтетичного та аналітичного обліку основних засобів			Дані ІС щодо основних засобів	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
12	Групування результатів аудиту та формування аудиторського висновку			Всі робочі документи аудитора, зібрані дані	Наявність або відсутність порушень	Ксерокопії основних документів
13	Надання рекомендацій з покращення обліку					

Для вирішення завдань аудиту на основному етапі перевірки основних засобів аудитор має здійснювати:

- контроль дотримання чинного законодавства за операціями з основними засобами;
- перевірку правильності перенесення початкових залишків за основними засобами;
- перевірку правильності документального оформлення оприбуткування і ліквідації основних засобів;
- контроль зіставлення даних аналітичного, синтетичного обліку, Головної книги і балансу;
- перевірку правильності списання недоамортизованої частини основних засобів при їх ліквідації;
- перевірку правильності переоцінки основних засобів;
- перевірку правильності кореспонденції рахунків за операціями з основними засобами;
- контроль розрахунку амортизаційних відрахувань за основними засобами;

- перевірку оцінки фінансових результатів від реалізації основних засобів фізичним або юридичним особам;
- контроль відображення в обліку результатів, пов'язаних з основними засобами (пожежа, повінь, розкрадання тощо);
- перевірку операцій з орендованими і переданими в оренду основними засобами;
- встановлення джерел фінансування придбання основних засобів;
- встановлення ефективності використання основних засобів.

Спочатку аудитор перевіряє правильність віднесення активів суб'єкта господарювання до основних засобів. Тут встановлюються критерії, за якими активи відносяться до основних засобів.

Далі проводиться фактична перевірка, при якій аудитор повинен оцінити достовірність наданих підприємством-клієнтом результатів проведеної інвентаризації основних засобів. Із цією метою аудитор або його асистент повинні спостерігати за ходом проведення інвентаризації, оцінити правильність її методики, документальне оформлення. Крім того, аудитору слід зробити вибіркочу перевірку записів в інвентаризаційних відомостях (описах) шляхом самостійного підрахунку окремих видів основних засобів. Аудитор при необхідності проводить вибіркочу інвентаризацію основних засобів.

При перевірці відповідності даних синтетичного і аналітичного обліку слід використовувати таку схему аудиту:

- перевіряють відповідність даних аналітичного і синтетичного обліку за залишками на певну дату, які характеризують вартість основних засобів, що є на балансі на початок і на кінець періоду, що перевіряється;
- перевіряють відповідність даних реєстрів обліку за дебетом рахунка 10 «Основні засоби»;
- перевіряють відповідність підсумків у реєстрах обліку за кредитом рахунка 10 оборотам за дебетом кореспондуючих рахунків.

З метою удосконалення наявної методики аудиту основних засобів на

ТОВ «Шиндлер» також пропонується алгоритм перевірки основних засобів, який налічує такі етапи проведення аудиту основних засобів. Дотримання цих етапів створює алгоритм роботи аудитора на підприємстві під час проведення аудиту основних засобів.

Перший етап полягає у вивченні нормативно-правових аспектів проведення операцій з основними засобами, вивчаються принципи бухгалтерського та податкового обліку основних засобів. Перш за все аудитор повинен ознайомитися з Податковим кодексом України, П(С)БО № 7 «Основні засоби», інструкцією про інвентаризацію основних засобів, наказами та розпорядженнями на підприємстві щодо обліку основних засобів. Оскільки документування в бухгалтерському обліку відіграє важливу роль, аудитор повинен перевірити актуальність кожного нормативно-правового документа, який регулює облік на підприємстві. Також аудитору слід встановити, чи ведеться облік на підприємстві із застосуванням типових форм, тому що підприємства можуть використовувати самостійно розроблені форми первинних документів.

Отримана таким чином інформація на початку перевірки дасть змогу аудитору отримати загальне уявлення про облік основних засобів на даному підприємстві і допоможе визначити питання, яким необхідно буде приділяти особливу увагу.

На другому етапі аудитору слід вивчити інформацію з попередньої інвентаризації основних засобів. Оскільки інвентаризацію проводять суцільним методом, аудитор може використати вибіркочну перевірку основних засобів, також здійснюється перевірка активів, які обліковуються на позабалансових рахунках. Проведена інвентаризація дасть змогу визначити фактичну наявність основних засобів на підприємстві, встановити лишки або нестачі основних засобів, перевірити експлуатацію та консервацію основних засобів, визначити реальну балансову вартість основних засобів. Доцільно під час вивчення цього етапу аудитору застосувати аудиторську процедуру, таку як спостереження. Вона надасть аудиторіві впевненості в діях персоналу

підприємства. Отримання такої можливості в подальшому впливає на формування аудиторської думки. Інвентаризація допомагає виявити об'єкти, які не відображаються в обліку, також встановити, чи є відомості щодо технічного стану таких об'єктів.

Третій етап включає в себе перевірку документального забезпечення операцій з основними засобами, які відображаються у документальному оформленні надходження, наявності, вибутті, передачі основних засобів з одного підприємства на інше. Потрібно здійснити аналіз основних засобів, які належать підприємству, знаходяться в оренді, а також встановити, які основні засоби виступають балансовими, переміщеними та переприйнятими. Цей етап перевірки ускладнюється тим, що підприємства можуть застосовувати самостійно розроблені форми первинних документів. Тому аудитору слід перевірити наявність в таких документах обов'язкових реквізитів, відсутність яких в подальшому впливає на перекручення інформації в обліку. Також аудитору слід дослідити процес вибуття основних засобів та подальшу їх ліквідацію.

Аудитор може встановити втрачені вигоди від ліквідації не до кінця з амортизованих основних засобів. Цей етап дуже складний та відповідальний, оскільки саме на ньому слід сконцентрувати більше уваги та приділити більше часу задля ретельного вивчення кожного документа по кожному процесу. Науковці визначають, що більшість проблем в обліку викликає переоцінка основних засобів. Оскільки вона здебільшого ґрунтується на суб'єктивній думці аудитора, а повинна ґрунтуватися на логічно-математичних розрахунках.

Перевірка правильності документообігу залежить від компетентності головного бухгалтера підприємства, оскільки він встановлює документообіг, якого дотримуються усі працівники підприємства. Чим коротше та швидше організовано процес документообігу, тим швидше можна прийняти управлінські рішення.

Четвертий етап полягає у визначенні цілі використання основних засобів під час проведення основної діяльності підприємства. Визначення цілі використання дає змогу здійснити аналіз використання основних засобів та визначити ефективність функціонування основних засобів на підприємствах. Оскільки кількість основних засобів не завжди гарантує ефективність. До того ж аудиторі слід встановити доцільність використання кожного основного об'єкта та використання основних засобів за призначенням.

П'ятий етап починається з аналізу первинних документів, на підставі яких внутрішній аудитор зможе проаналізувати використання основних засобів на підприємстві, визначити технічний стан основних засобів, рівень забезпеченості, раціональну структуру основних засобів, встановити залежність між використаним часом роботи основних засобів виробничого призначення та обсягом продукції, що в подальшому дасть змогу визначити ефективність використання основних засобів за допомогою таких показників, як, зокрема, фондоозброєність, фондомісткість, власна частка основних засобів, коефіцієнти зносу, придатності, вибуття. Процедури аудиту повноти даних дають аудиторі розуміння того, що всі дані щодо господарської діяльності підприємства віднесені до певних регістрів бухгалтерського обліку та прийняті до обробки. Під час ведення бухгалтерського обліку на підприємстві у спеціалізованих програмах під час перевірки повноти даних перевіряють усі дані з первинних документів, які мають знайти своє відображення в аналітичних та синтетичних регістрах.

Шостий етап заключний, під час якого відбувається формування аудиторського висновку. У висновку розкривається результат перевірки основних засобів та визначаються заходи щодо виявлених порушень, недоліків, а також надаються рекомендації для покращення обліку. Висновки з аудиторської перевірки.

Для перевірки фактичної наявності основних засобів на ТОВ «Шиндлер» рекомендуємо наступний розроблений робочий документ (табл. 3.16).

Таблиця 3.16 – Робочий документ аудитора з перевірки фактичної наявності основних засобів на ТОВ «Шиндлер»

Назва основного засобу	Дані обліку підприємства			Дані аудиту			Відхилення	
	Місце зберігання	Інвентарний номер	Залишкова вартість	Фактична наявність/ відсутність, +/-	Відповідальна особа	Залишкова вартість	Дані п-ва	Дані аудиту
Разом:								
Дані фінансової звітності								

Використання запропонованого робочого документу дозволить аудитору отримувати максимальний обсяг інформації щодо фактичної наявності основних засобів, відповідальних осіб, за якими вони закріплені.

Перевірку амортизаційних відрахувань повинен проводити кожен аудитор незалежно від методу нарахування амортизації на підприємстві. Тому робочий документ повинен містити усю інформацію для необхідної перевірки амортизації основних засобів. (табл. 3.17)

Таблиця 3.17 – Робочий документ аудитора з перевірки нарахування амортизації основного засобу

№	Назва ОЗ	Первісна вартість на дату надходження	Застосований метод нарахування амортизації	Відображення в обліку			За даними аудиту			Відхилення		
				Дт	Кт	Сума	Дт	Кт	Сума	Дт	Кт	Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Завдяки цьому робочому документу аудитор зможе зрозуміти правильно на підприємстві нараховується амортизація чи є деякі погрішності, які потрібно виправляти.

Найчастіше основний засіб оприбутковується через видаткові накладні. Проте введення в експлуатацію може відбутися і цією ж датою і набагато

Проаналізувавши цей робочий документ аудитор швидко знайде невідповідності між розрахунком амортизації у бухгалтерському обліку та аудиторською перевіркою. Відхилення, які пов'язані з невірним встановленням строків експлуатації можуть призвести до викривлення результатів операційної діяльності підприємства, тому вони є суттєвими.

Отже, здійснюючи перевірку обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер», аудитор повинен:

- впевнитися у наявності документації, що підтверджує право власності на об'єкти, та технічної документації;
- ознайомитися з обліковою політикою підприємства в частині обліку основних засобів у звітному періоді, що перевіряється, її змінами в порівнянні з попереднім;
- виявити дату проведення останньої інвентаризації основних засобів, її результати;
- перевірити наявність наказів (розпоряджень) про створення на підприємстві постійно діючої інвентаризаційної комісії, про осіб, відповідальних за збереження основних засобів у місцях експлуатації, а також виявити, чи укладені з ними договори про повну матеріальну відповідальність;
- ознайомитися із договорами на оренду основних засобів;
- впевнитися, що бухгалтерія веде картотеку основних засобів (картки форми ОЗ-6 і ОЗ-8) та інвентарні списки форми ОЗ-9 за конкретними матеріально відповідальними особами в комп'ютерному чи ручному варіанті;
- упевнитися у правильності ведення аналітичного обліку та звернути увагу на наявність інвентарних номерів;
- встановити, якою мірою бухгалтерія суб'єкта господарювання забезпечена чинними нормативними документами, які визначають правила ведення обліку основних засобів, зразками форм уніфікованої первинної документації з обліку основних засобів.

Таким чином, основними завданнями бухгалтерського обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» має стати: правильне документальне оформлення

і своєчасне віддзеркалення в облікових регістрах надходження основних засобів, їх внутрішнього переміщення і вибуття; правильне обчислення і відображення в обліку суми зносу; точне визначення результатів при ліквідації; облік витрат на ремонт; контроль за збереженням і ефективністю використання.

Удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» повинно бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації щодо основних засобів.

Бухгалтер з обліку основних засобів має систематично підвищувати свою кваліфікацію і приймати участь у впровадженні передових форм і методів бухгалтерського обліку.

Введення розрахунка первісної вартості основного засобу на ТОВ «Шиндлер» дасть змогу поліпшити інформативність первинного обліку основних засобів, проводити докладний аналіз складових первинної вартості і контролювати правильність її визначення.

Таким чином, впровадження рекомендованих заходів з удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» дозволить підприємству сформувати раціональну та оптимальну систему обліку, яка сприятиме максимальному використанню основних засобів.

Можна зробити висновок, що проведений аудит основних засобів на ТОВ «Шиндлер» підтвердив, що облік основних засобів ведеться вірно, відповідає вимогам чинного законодавства. Але слід зауважити, що систему контролю основних засобів на ТОВ «Шиндлер» необхідно підвищити, адже ніхто не контролює закупівлю основних засобів, відповідність ціни закупівлі середнім цінам, та відсутності завищення вартості основних засобів.

В результаті впровадження внутрішнього стандарту аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» можна уникнути типових помилок, які допускають

в процесі господарської діяльності.

Удосконалення методики проведення аудиту основних засобів на підприємствах відіграє важливу роль у функціонуванні підприємств та формуванні звітності для внутрішніх і зовнішніх користувачів. Це в подальшому викликає необхідність у дослідженні функціонування системи аудиту на підприємствах відповідно до міжнародних стандартів. Надання оцінки функціонування системи аудиту дасть змогу визначитися в доцільності впровадження такої служби.

Таким чином, запропоновані нововведення із удосконалення аудиту на ТОВ «Шиндлер» повинні призвести до поліпшення перевірки основних засобів і роботи бухгалтерії в цілому.

ВИСНОВКИ

В ході написання магістерської роботи була досягнута мета, а саме розроблені пропозиції щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

1. Було досліджено особливості обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Згідно з положенням (стандартом) бухгалтерського обліку, надалі П(С)БО 7, Основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких складає понад один рік (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Облік основних засобів ведеться на рахунку 10 «Основні засоби», який призначений для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух власних або отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів.

Основні засоби є важливою і невід'ємною складовою фінансово господарської діяльності будь-якого підприємства, вони відіграють важливу роль, зокрема, в економічних процесах, саме через це термінологія відіграє значну роль у відображенні основних засобів у синтетичному і аналітичному обліку та зрештою у звітності.

2. Було досліджено особливості аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Аудит – це незалежна перевірка даних бухгалтерського обліку підприємств і організацій уповноваженими на те особами з метою підтвердження її правильності та достовірності.

Метою аудиту основних засобів є підтвердження інформації щодо повноти відображення початкових даних в регістрах обліку, достовірності

даних щодо наявності та руху основних засобів, законності та правильності ведення в обліку цих активів, а також встановлення дотримання підприємством вимог чинного законодавства.

Аудитор при перевірці основних засобів може використовувати такі методи, як опитування, порівняння, фізична та документальна перевірка, перерахування, вибіркоче дослідження.

3. Проведено фінансовий аналіз ТОВ «Шиндлер».

Виручка від реалізації склала в 2018 році 233649 тис. грн. За останній рік обсяг збуту зріс на 48570 тис. грн. (темپ приросту за останній рік склав 26,24%). У 2017 році в порівнянні із показником за 2016 рік, обсяг реалізації зріс на 90366 тис. грн. (темپ приросту за 2016-2018 роки становить 121,65%). Зростання виручки від реалізації на ТОВ «Шиндлер» відбулось за рахунок зростання обсягів реалізації, заключення додаткових угод на обслуговування.

Фінансовим результатом від операційної діяльності на ТОВ «Шиндлер» став прибуток у розмірі 5223 тис. грн. у 2016 році, 20783 тис. грн. – у 2017 році, 25271 тис. грн. – у 2018 році. Тобто щороку прибуток від операційної діяльності зростав, що є позитивною тенденцією, яка свідчить про ефективність операційної діяльності досліджуваного підприємства.

Аналіз фінансового стану ТОВ «Шиндлер» за 2016-2018 роки показав, що досліджуване підприємство перебуває в задовільному фінансовому стані, який характеризувався ефективним розміщенням ресурсів і ефективним їх використанням, задовільною платоспроможністю підприємства, відсутністю простроченої кредиторської заборгованості, проте недостатньою фінансовою стабільністю. Слід відзначити, що ТОВ «Шиндлер» постійно розвивалось у зв'язку з сприятливими тенденціями розвитку збуту продукції досліджуваного підприємства. В даних умовах підприємство здатне розраховатися за своїми поточними зобов'язаннями без реалізації основних засобів і запасів, оскільки має джерела поповнення оборотних коштів через позитивну рентабельність основної діяльності, що дозволяє підприємству постійно розвиватися.

4. Розроблені пропозиції щодо вдосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Шиндлер» повинно бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації щодо основних засобів.

Бухгалтер з обліку основних засобів має систематично підвищувати свою кваліфікацію і приймати участь у впровадженні передових форм і методів бухгалтерського обліку.

5. Розроблені пропозиції щодо вдосконалення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер».

Удосконалення методики проведення аудиту основних засобів на підприємствах відіграє важливу роль у функціонуванні підприємств та формуванні звітності для внутрішніх і зовнішніх користувачів. Це в подальшому викликає необхідність у дослідженні функціонування системи аудиту на підприємствах відповідно до міжнародних стандартів. Надання оцінки функціонування системи аудиту дасть змогу визначитися в доцільності впровадження такої служби.

В результаті впровадження внутрішнього стандарту аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» можна уникнути типових помилок, які допускають в процесі господарської діяльності.

Таким чином, запропоновані нововведення із вдосконалення аудиту на ТОВ «Шиндлер» повинні призвести до поліпшення перевірки основних засобів і роботи бухгалтерії в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
2. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. №2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. №196 – XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
5. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254к/96-вр>
6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 2003 р. № 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03>
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби»: IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
8. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
9. Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95>
10. Податковий кодекс України: від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.02.2002 р. (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 18 травня 2002 р. за № 288/4509). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

12. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджений Наказом Мінфіну України від 02.09.2014 № 879 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

13. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 40-44. 356 с.

14. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. 2-е вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2002. 624 с.

15. Аренс А., Лоббек Дж. Аудит / Пер. с англ. Я.В.Соколов – М.: Финансы и статистика, 2001. 560 с.

16. Бабаєв Ю. А. Теорія бухгалтерського обліку – К.: Вища школа, 2009. 692 с.

17. Бабич В.В. Свидерский Е.И. Бухгалтерский учёт на предприятиях малого бизнеса в Украине: 2-е изд., испр. и доп. – К.: ОНПІ Либра, Укр. ИНТЗИ, 1992. 158 с.

18. Бондар О. Проблеми визнання основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку: Бухгалтерський облік і аудит. 2004. № 3. С. 23–27.

19. Бразілій Н. М. Тимошенко М. М. Організація та методика аудиту основних засобів та шляхи його вдосконалення: Збірник наукових праць Чернівецького державного технічного Університету. Серія: Економічні науки. 2013. № 24. С. 104–109.

20. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. Вид. 3-є, перероб. і доп. Житомир: ЖІТІ, 2001. 672 с.

21. Власюк Г.В. Зиміна О.І. Шляхи вдосконалення обліку основних засобів: Держава та регіони. 2008. №4. С. 32–36.

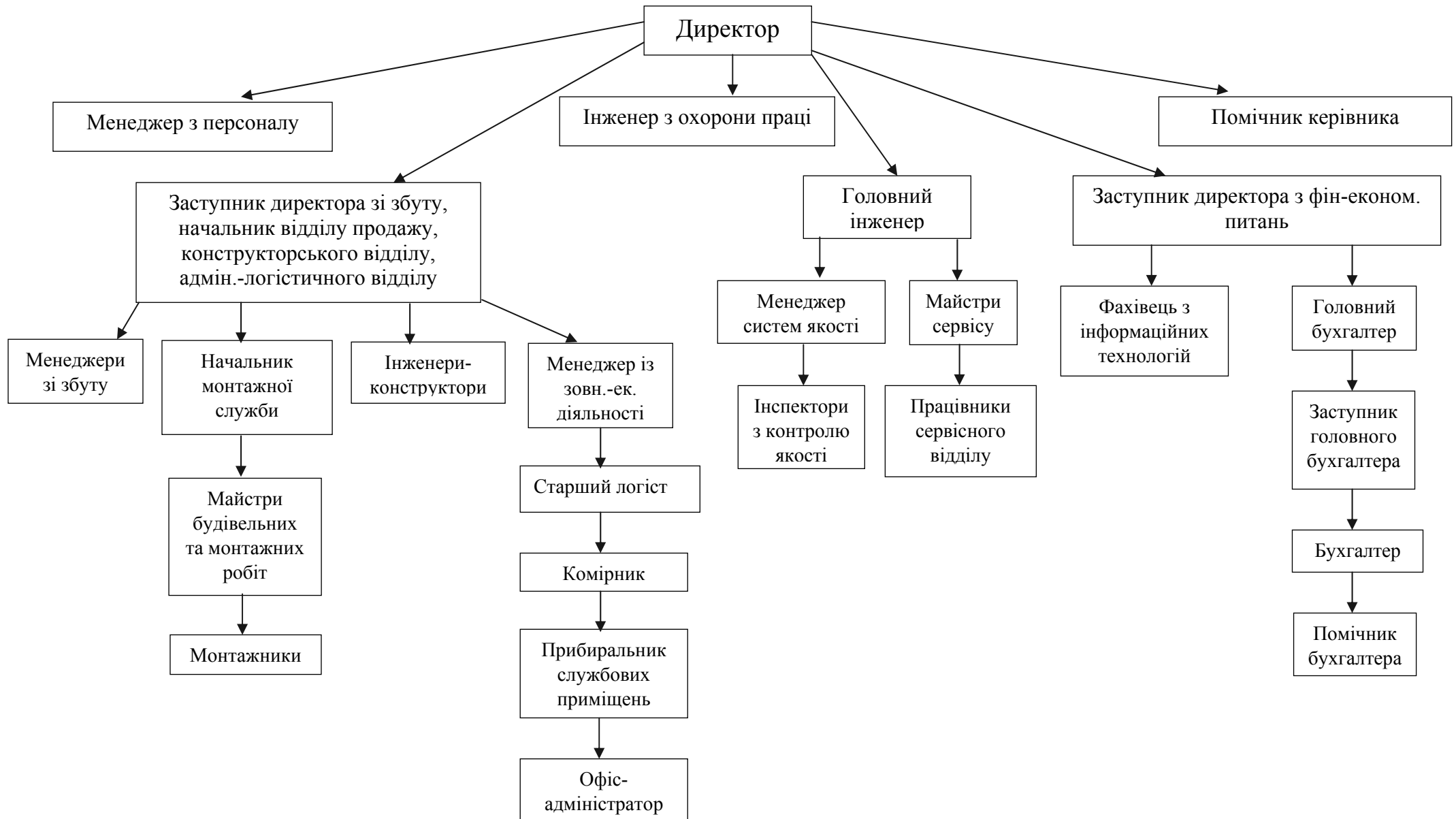
22. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007. 180 с.
23. Гамова О.В., Козачок І.А., Майна А.В. Пропозиції щодо вдосконалення аудиту основних засобів на промисловому підприємстві: Економічна наука. 2019. № 2. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2019/14.pdf
24. Гамова О. В., Козачок І. А., Марченко О. С. Формування системи обліку та аудит стану та руху основних засобів на підприємстві: Ефективна економіка. 2018. № 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6058>
25. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, Центр навчальної літератури, 2006. 488 с.
26. Гуля В.С. Особливості здійснення внутрішнього контролю використання основних засобів на підприємстві: Вісник студентського наукового товариства «Ватра». 2015. Вип. 22. С. 91–102.
27. Жолнович Т.І. Особливості проведення аудиту основних засобів: Електронний архів наукових публікацій. 2012. № 30. С. 59–61.
28. Замлинський В.А. Облік основних засобів: переосмислення принципів та завдань: Облік і фінанси АПК. 2010. № 1. С. 18–23.
29. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] К.: Центр учбової літератури, 2009. С. 261–267
30. Кравченко М. В., Дроздова Ю.А. Складові управління процесом обліку основних засобів: Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. 14(1). С. 164–167.
31. Кузьмінський А.М. та ін. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: Вища школа, 2013. 126 с.
32. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. посібник: Каравела, 2004. 584 с

33. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Каравела, 2012. 504 с.
34. Курсон О.О., Меліхова Т.О. Особливості обліку та аудиту основних засобів для забезпечення економічної безпеки підприємства. Матеріали Круглого столу «Наукові та практичні підходи до проведення економічних, товарознавчих, будівельних експертиз». Запорізький національний університет. – Запоріжжя: ЗНУ, 2019. – С. 122.
35. Курсон О.О., Макаренко А.П. Удосконалення обліку та аудиту основних засобів на підприємстві. Ефективна економіка. 2019 р. №12
36. Манухіна М. Ю. Особливості аудиту операцій з основними засобами на підприємстві: Інноваційна економіка. 2013. № 10. С. 128–132.
37. Назарбаєва Р., Назарбаєва І. Основні засоби: бухгалтерський та податковий облік: Центр юридичного та бухгалтерського сервісу «Аверс». Дніпропетровськ: Вид. Буд. «Баланс-Клуб», 2011. 120 с.
38. Організація обліку та аудиту основних засобів. Л.В. Гуцаленко, А.С. Гловюк, Ковальчук І.В. Економіка і суспільство. 2017. №8. С.741–747.
39. Пиріжок Є.С., Кулікова Н.Т. Поняття «основні засоби» та канали їх вибуття на підприємстві: Міжнародний збірник наукових праць «Проблеми теорій та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу». 2011. Випуск 2 (20). С. 397–405.
40. Подолянчук О.А., Химич Г.М. Методика і аналіз аудиту обліку основних засобів: Економічні науки. 2012. Вип. 4(70). – С. 76–80
41. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. Київський національний економічний ун-т.: КНЕУ, 2010. 578 с.
42. Стригуль Л.С., Тімонова А.С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві: Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХПІ». 2014. № 32 (1075). С. 47–50.
43. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник. 2010. 784 с.

44. Усач Б.Ф. Аудит: Підручник. Знання-Прес. 2014. 254 с.
45. Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник. Алерта, 2011. 408 с.
46. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні: навчальний посібник за ред. Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського. 7-ме вид., перероб. і доп. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2009. 1224 с.
47. Хричікова М.О. Особливості аудиту основних засобів на підприємстві: Управління розвитком. 2014. № 12 (175). С. 89–91.
48. Цебеня Р. Л. Облікова політика основних засобів у контексті впровадження Податкового кодексу України. 2011. № 6. С. 3–10.
49. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Знання 2-ге вид., 2014. 444 с.
50. Шуліка Ю.О., Лищенко О.Г. Удосконалення обліку й аудиту основних засобів на прикладі ДП «Гірник»: Держава та регіони: Економіка та підприємництво. 2010. №4. С. 201–205.
51. Юрків Д.І. Удосконалення організації обліку основних засобів на підприємстві. Управління розвитком. 2014. № 11. С. 60–62.
52. Яловега Л.В. Облік витрат на ремонт та поліпшення основних засобів: бухгалтерський і податковий аспект: Полтавська державна аграрна академія. 2013. № 10(4). С. 460–466.

ДОДАТОК А

Організаційна структура ТОВ «Шиндлер»

ДОДАТОК Б

Наказ

про облікову політику на ТОВ «Шиндлер»

м. Київ

«01» січня 2019

р.

Відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі Закон № 996-XIV) наказую встановити такі принципи, методи і процедури, що будуть використовуватись підприємством для складання та подання фінансової звітності і формувати облікову політику підприємства.

I. Організація бухгалтерського обліку

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації та до його ліквідації.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться у автоматизованій формі із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С Бухгалтерія: версії 8.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку товариства побудовані на повному плані бухгалтерських рахунків та з одночасним використанням реєстрів бухгалтерського обліку у відповідності до методичних рекомендацій №422.

На забезпечення виконання пункту 4 статті 8 Закону № 996 встановити з 01 січня 2019 року на Підприємстві таку форму організації бухгалтерського обліку:

– Бухгалтерський облік здійснюється головним бухгалтером підприємства.

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку й звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879.

- Інвентаризацію запасів проводити не рідше 1 разу в квартал.
- Інвентаризацію Основних засобів та нематеріальних активів проводити 1 раз

на рік

Для проведення інвентаризаційної роботи (планових та позапланових інвентаризацій активів та зобов'язань, списання основних засобів, малоцінних, інших матеріальних цінностей тощо) затвердити постійно діючу інвентаризаційну комісію окремим наказом по підприємству.

Підприємство застосовує рахунки класу 9 відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291.

Для визначення суттєвості окремих об'єктів обліку, що відносяться до активів, зобов'язань і власного капіталу підприємства, за орієнтовний поріг суттєвості приймається величина у 3 відсотках від підсумку відповідно всіх активів, всіх зобов'язань і власного капіталу.

Для визначення суттєвості окремих видів доходів і витрат орієнтовним порогом суттєвості є величина, що дорівнює 3 відсоткам чистого прибутку (збитку) підприємства.

Порогом суттєвості з метою відображення переоцінки або зменшення корисності об'єктів обліку приймається величина, що дорівнює _____ відсотку чистого прибутку

(збитку) підприємства, або величина, що дорівнює _____-відсотковому відхиленню залишкової вартості об'єктів обліку від їх справедливої вартості.

Для інших господарських операцій та об'єктів обліку поріг суттєвості визначається у межах 0,5 відсотків.

II. Формування облікової політики

Запаси

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності визначено в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 9 «Запаси».

При відпуску запасів у виробництво, з виробництва, продаж та іншому вибутті оцінка їх здійснюється за методом собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);

Одиницею аналітичного обліку запасів є їх найменування (однорідна група, тип, сорт, розмір тощо).

У місцях зберігання (на складах, в коморах) запаси обліковуються в натуральних одиницях.

Необоротні активи

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про необоротні активи і розкриття її у фінансовій звітності визначено в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» і Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи».

Вартісна ознака предметів, що відносяться до основних засобів, прийнята в розмірі, що перевищує 6 000 грн. без ПДВ

Строк корисного використання (експлуатації) основних засобів та нематеріальних активів зазначається в окремому Наказі керівника при зарахуванні активу на Баланс.

При вибутті об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів включається до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках. Перевищення сум попередніх дооцінок об'єкта основних засобів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів раз на рік у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, включатися до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках. При цьому до складу нерозподіленого прибутку при вибутті цього об'єкта включається залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, що відображений у складі капіталу у дооцінках.

Амортизація основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) нараховується прямолінійним методом. Амортизація нематеріальних активів нараховується прямолінійним методом.

Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів нараховується у першому місяці використання об'єкта в розмірі 100 відсотків його вартості, яка амортизується.

Вартісна ознака предметів, що відносяться до малоцінних необоротних матеріальних активів прийнята в розмірі, що не перевищує 6 000 грн. без ПДВ

Вартісна ознака предметів, що відносяться до малоцінних швидкозношуваних предметів прийнята в розмірі, що не перевищує 2500,00 грн.. без ПДВ,

Ліквідаційна вартість основних засобів і нематеріальних активів дорівнює 0.

Інвестиційна нерухомість

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про інвестиційну нерухомість наведені в Положенні (стандарті) 32 «Інвестиційна

нерухомість».

Інвестиційна нерухомість на дату балансу відображається за первісною вартістю, зменшеною на суму нарахованої амортизації.

Критерії розмежування об'єктів операційної нерухомості та інвестиційної нерухомості

Якщо певний об'єкт основних засобів уключає частину, яка утримується з метою отримання орендної плати та/або для збільшення власного капіталу, та іншу частину, що є операційною нерухомістю, і ці частини можуть бути продані окремо (або окремо надані в оренду згідно з договором про фінансову оренду), то ці частини відображаються як окремі інвентарні об'єкти. Якщо ці частини не можуть бути продані окремо, об'єкт основних засобів визнається інвестиційною нерухомістю за умови її використання переважно з метою отримання орендної плати та/або для збільшення власного капіталу.

За наявності ознак, за яких об'єкт основних засобів може бути віднесеним і до операційної нерухомості, і до інвестиційної нерухомості, підприємство обирає розмір площі як критерій щодо їх розмежування.

Необоротні активи, утримувані для продажу

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»:

Необоротний актив та група вибуття визнаються утримуваними для продажу у разі, якщо:

економічні вигоди очікуються отримати від їх продажу, а не від їх використання за призначенням;

вони готові до продажу у їх теперішньому стані;

їх продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання їх такими, що утримуються для продажу;

умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;

здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема якщо керівництвом підприємства підготовлено відповідний план або укладено твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, що відповідає справедливій вартості.

Первісне визнання необоротних активів та групи вибуття як утримуваних для продажу проводиться на дату, коли щодо активів, групи вибуття задовольняються вище наведені умови.

Резерви і забезпечення

Порядок визначення резерву сумнівних боргів наведено в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість».

Поточна дебіторська заборгованість, яка є фінансовим активом (крім придбаної заборгованості та заборгованості, призначеної для продажу), включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення чистої реалізаційної вартості на дату балансу обчислюється величина резерву сумнівних боргів.

Величина резерву сумнівних боргів визначається за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості.

Підприємством створюється забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпусток працівникам.

Сума забезпечення на виплату відпусток визначається щомісяця як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотка, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці з урахуванням відповідної суми відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Дохід

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається виходячи зі ступеня завершеності операцій з надання послуг.

Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг визначається вивченням виконаної роботи.

Оскільки послуги полягають у виконанні невизначеної кількості дій (операцій) за визначений період часу, то дохід визначається шляхом рівномірного його нарахування за цей період.

Витрати

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) відбувається за об'єктами витрат.

Періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань

Відстрочені податкові активи і відстрочені податкові зобов'язання відображаються Підприємством у річній фінансовій звітності.

Підходи до класифікації пов'язаних сторін

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» визначає методологічні засади формування інформації про операції пов'язаних сторін та її розкриття у фінансовій звітності.

Перелік пов'язаних сторін визначається підприємством визначено в додатку № 5 до цього наказу.

Складання Фінансової звітності – Фінансова звітність на товаристві складається відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

III. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Облікова політика може змінюватися, тільки якщо змінюються статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарт) бухгалтерського обліку, або якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

Ознайомити із даним наказом всіх працівників фінансово-бухгалтерських відділів, шляхом розсилання на корпоративну електронну пошту

Директор Зайченко М.І.

Головний бухгалтер Кедрон М.А.

ДОДАТОК В

142

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "ШИНДЛЕР"	Дата (рік, місяць, число)	2016	10	01
Територія	Оболонський район	за ЄДРПОУ	32852667		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	8038000000		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників	1 65	за КВЕД	46.69		
Адреса, телефон	вулиця Автозаводська, буд. 54/19, Літера А, м. Київ, 04114		4999895		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	V
за міжнародними стандартами фінансової звітності	

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2016** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11	19
первісна вартість	1001	70	78
накопичена амортизація	1002	59	59
Незавершені капітальні інвестиції	1005	22	18
Основні засоби	1010	1 681	3 305
первісна вартість	1011	6 330	8 439
знос	1012	4 649	5 134
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 714	3 342
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7 322	17 105
Виробничі запаси	1101	3 430	3 381
Незавершене виробництво	1102	1 441	1 401
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	2 451	12 323
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 849	5 492
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	3 935	4 235
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 208	2 741
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8 031	24 432
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	21 141	15 564
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	21 141	15 564
Витрати майбутніх періодів	1170	279	427
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	4 000	8 063
Усього за розділом II	1195	49 557	75 318
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	51 271	78 660

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	21	21
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2 179	2 468
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	22 238	23 280
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	24 438	25 769
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 451	614
розрахунками з бюджетом	1620	158	158
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-61	-29
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	3 263	3 263
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	2 038
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	21 022	46 847
Усього за розділом III	1695	26 833	52 891
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	51 271	78 660

ЕЦП Зайченко
М.І.

Зайченко Михайло Іванович

ЕЦП Приступко
Н.О.

Приступко Наталія Олексіївна

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ШИНДЛЕР"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	10	01
32852667		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	94 713	76 236
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(75 914)	(61 313)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	18 799	14 923
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	3 523	4 870
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 996)	(10 701)
Витрати на збут	2150	(3 848)	(2 840)
Інші операційні витрати	2180	(2 255)	(5 674)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	5 223	578
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	918
Інші доходи	2240	5	79
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(51)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	5 177	1 575
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(975)	(353)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	4 202	1 222
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4 202	1 222

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 849	3 449
Витрати на оплату праці	2505	16 846	14 488
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 345	3 259
Амортизація	2515	1 032	869
Інші операційні витрати	2520	9 922	14 413
Разом	2550	34 994	36 478

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕЦП Зайченко
М.І.ЕЦП Приступко
Н.О.

Зайченко Михайло Іванович

Приступко Наталія Олексіївна

ДОДАТОК Д

146

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ШИНДЛЕР" Дата (рік, місяць, число) _____ за СДРПОУ
Територія Оболонський район за КОАТУУ
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ
Вид економічної діяльності Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням за КВЕД
Середня кількість працівників 1 89
Адреса, телефон вулиця Автотракторська, буд. 54/19, Літера А, м. Київ, 04114 4999895
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2018	01	01
32852667		
8038000000		
240		
46.69		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	19	4
первісна вартість	1001	78	78
накопичена амортизація	1002	59	74
Незавершені капітальні інвестиції	1005	18	699
Основні засоби	1010	3 305	4 742
первісна вартість	1011	8 439	10 935
знос	1012	5 134	6 193
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3 342	5 445
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	17 105	8 220
Виробничі запаси	1101	3 381	4 101
Незавершене виробництво	1102	1 401	1 392
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	12 323	2 727
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 492	5 863
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	4 235	18
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 741	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	24 432	19 064
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15 564	46 741
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	15 564	46 741
Витрати майбутніх періодів	1170	427	537
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Handwritten signature

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	8 063	7 798
Усього за розділом II	1195	75 318	88 241
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	78 660	93 686

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	21	21
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2 468	2 678
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	23 280	37 084
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	25 769	39 783
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	614	2 999
розрахунками з бюджетом	1620	158	2 387
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	958
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-29	-91
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	3 263	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 038	2 548
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	46 847	46 060
Усього за розділом III	1695	52 891	53 903
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
У Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	78 660	93 686

Керівник

Головний бухгалтер

ЕЦП Зайченко
М.І.

Зайченко Михайло Іванович

ЕЦП Рибіцька
Л.Л.

Рибіцька Людмила Леонідівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДОДАТОК Е

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
32852667		

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ШИНДЛЕР"
(найменування)Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	185 079	94 713
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(147 748)	(75 914)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	37 331	18 799
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 395	3 523
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(12 954)	(10 996)
Витрати на збут	2150	(4 420)	(3 848)
Інші операційні витрати	2180	(1 569)	(2 255)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	20 783	5 223
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	5
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(82)	(51)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	20 701	5 177
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3 718)	(975)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	16 983	4 202
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	16 983	4 202

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 008	4 849
Витрати на оплату праці	2505	23 844	16 846
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 246	2 345
Амортизація	2515	1 602	1 032
Інші операційні витрати	2520	12 262	9 922
Разом	2550	47 962	34 994

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕЦП Зайченко

М.І.

Зайченко Михайло Іванович

ЕЦП Рибіцька

Л.Л.

Рибіцька Людмила Леонідівна

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ШИНДЛЕР"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) _____
за ЄДРПОУ _____

КОДИ		
2018	01	01
32852667		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2017** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	221 594	143 760
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	7 213	5 027
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	866	888
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(131 621)	(105 567)
Праці	3105	(18 692)	(13 559)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(3 527)	(2 435)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(13 005)	(12 353)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(19)	(509)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(8 132)	(8 388)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(4 854)	(3 456)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(203)	(4 427)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(26 884)	(15 738)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	35 741	-4 404
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(5 680)	(2 650)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-5 680	-2 650
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	30 061	-7 054
Залишок коштів на початок року	3405	15 564	21 141
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	1 116	1 477
Залишок коштів на кінець року	3415	46 741	15 564

ЕЦП Зайченко
М.І.

ЕЦП Рибіцька
Л.Л.

Зайченко Михайло Іванович

Рибіцька Людмила Леонідівна

Handwritten signature

Від **Наталія Школа**
 Телефон/факс **+38 044 499 98 95**
 Е-mail **nataliya.shkola@schindler.com**
 Вих. № **01632/2018**
 Дата: **07.06.2018**
 Тема: **Розшифровка рядка 2000**

ПАТ «Сітібанк»

Надаємо розшифровку структури Чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Звіту про фінансові результати за 2017р.:

№	Код виду економічної діяльності відповідно до класифікації видів економічної діяльності ДК 009: 2010, за здійснення якого одержано дохід	Назва виду економічної діяльності відповідно до класифікації видів економічної діяльності ДК 009: 2010, за здійснення якого одержано дохід	Сума отриманого доходу, тис. грн.	Питома вага
1	46.69	Оптова торгівля іншими машинами і устаткуванням	157 542,5	85%
2	43.29	Інші будівельно-монтажні роботи.	27 536,5	15%
Всього			185 079	100%

Підсумкова сума вказаного отриманого доходу відповідає даним р. 2000 Звіту про фінансові результати за 2017р.

Головний бухгалтер
 ТОВ «Шиндлер»

Директор
 ТОВ «Шиндлер»

М.А. Кедрон

М.І. Зайченко

ДОДАТОК Ж

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

150

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ШИНДЛЕР" Дата (рік, місяць, число) _____
 Територія Оболонський район за ЄДРПОУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОАТУУ _____
 Вид економічної діяльності Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням за КВЕД _____
 Середня кількість працівників 1 102

КОДИ		
2019	01	01
32852667		
8038000000		
240		
46.69		

Адреса, телефон вул. Автозаводська, буд. 54/19, Оболонський р-н, місто Київ, 04114 4999895
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	-
первісна вартість	1001	78	78
накопичена амортизація	1002	74	78
Незавершені капітальні інвестиції	1005	699	828
Основні засоби	1010	4 742	9 666
первісна вартість	1011	10 935	17 790
знос	1012	6 193	8 124
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	5 445	10 494
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	8 220	13 786
Виробничі запаси	1101	4 101	5 417
Незавершене виробництво	1102	1 392	6 425
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	2 727	1 944
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 863	7 530
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	18	52
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19 064	22 389
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	46 741	46 999
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	46 741	46 999
Витрати майбутніх періодів	1170	537	627
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	7 798	9 964
Усього за розділом II	1195	88 241	101 347
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	93 686	111 841

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	21	21
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2 678	3 527
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	37 084	41 322
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	39 783	44 870
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 999	2 779
розрахунками з бюджетом	1620	2 387	1 485
у тому числі з податку на прибуток	1621	958	339
розрахунками зі страхування	1625	-	24
розрахунками з оплати праці	1630	-91	-146
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 548	3 648
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	46 060	59 181
Усього за розділом III	1695	53 903	66 971
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	93 686	111 841

Керівник

Головний бухгалтер

Зайченко Михайло Іванович

Кедрон Маргарита Анатоліївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДОДАТОК 3

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУКОДИ
2019 01 01
32852667Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ШИНДЛЕР"**

(найменування)

152

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	233 649	185 079
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(185 228)	(147 748)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	48 421	37 331
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 951	2 395
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(15 870)	(12 954)
Витрати на збут	2150	(6 122)	(4 420)
Інші операційні витрати	2180	(4 109)	(1 569)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	25 271	20 783
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(146)	(82)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	25 125	20 701
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4 711)	(3 718)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	20 414	16 983
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	20 414	16 983

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 337	7 008
Витрати на оплату праці	2505	36 124	23 844
Відрахування на соціальні заходи	2510	5 678	3 246
Амортизація	2515	3 046	1 602
Інші операційні витрати	2520	18 780	12 258
Разом	2550	70 965	47 958

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Михайло
Іванович

ЕП Кедрон М.А.

Зайченко Михайло Іванович

Кедрон Маргарита Анатоліївна

ДОДАТОК К

Лист-замовлення
на проведення аудиторських послуг

м. Київ

«27» серпня 2019 р.

Просимо провести перевірку стану обліку основних засобів за період з 01.01.2016 по 31.12.2018 в частині відповідності його чинним нормативно-правовим актам і законодавству. Надати практичну допомогу для удосконалення бухгалтерського обліку основних засобів ТОВ «Шиндлер».

Дата проведення перевірки: з 02.09.2019 по 12.09.2019.

Скласти висновки про відповідність даних бухгалтерського обліку (синтетичного та аналітичного) фактичним даним.

Директор ТОВ «Шиндлер»

Зайченко М.І.

ДОДАТОК Л

Лист - зобов'язання про згоду на проведення аудиту Директору
від «30» серпня 2019 р.

Ваші пропозиції про проведення аудиту основних засобів на ТОВ «Шиндлер» нами прийняті. Згідно з міжнародними стандартами аудиту України перевірки підлягають баланс, додатки балансу, звіти про фінансові результати та їх використання, реєстри бухгалтерського обліку і первинні документи.

Аудит проводиться нами відповідно до чинного законодавства України. Мета аудиту – перевірка дотримання нормативно-правових актів при обліку основних засобів. Для обґрунтування своїх висновків ми використовуємо тести перевірки. Відповідальність за надану інформацію несе керівництво.

Просимо підписати і повернути копію цього Листа з Вашими зауваженнями.

Підпис _____

Дата «30» серпня 2019 р.

ДОДАТОК М

Договір про надання аудиторських послуг № 1

м. Київ

30 серпня 2019 року

Аудиторська фірма «Надія», в подальшому - «Виконавець», в особі директора, Баришполь Катерини Юріївни - з одного боку та ТОВ «Шиндлер» - «Замовник», в особі директора, Зайченка Михайла Івановича - з другого боку, діючі на основі своїх установчих документів, уклали цей договір про таке:

1. Предмет договору

1.1 Замовник доручає, а Виконавець бере на себе зобов'язання про надання послуг аудиту основних засобів.

2. Вартість послуг та порядок розрахунку

2.1 Вартість наданих послуг складає 18 000 грн. (вісімнадцять тисяч гривень), у тому числі ПДВ 3 000 грн. (три тисячі гривень).

2.2 Розрахунок проводиться у такому порядку:

- 30% від суми договору – 5 400 грн. – попередня оплата;
- 70% від суми договору у триденний строк – 12 600 грн. – після підписання акту прийняття-здачі аудиторського листа.

2.3 Оплата здійснюється у національній валюті України та в безготівковій формі.

3. Права та обов'язки сторін**3.1 Замовник зобов'язується:**

- представити всі необхідні документи та облікові дані;
- перерахувати на відповідний рахунок суму оплати;
- вказати коло осіб, які мають доступ до інформації аудиту.

3.2 Замовник має право:

- отримати якісне проведення аудиту;
- під свою відповідальність залишити право на внесення змін до звітності на підставі угоди.

3.3 Виконавець зобов'язується:

- провести якісну аудиторську перевірку фінансового обліку та звітності станом за 2010 рік;
- зберігати конфіденційність аудиторської інформації;
- повідомляти коло осіб, визначених замовником, про всі недоліки;
- дотримуватися доброзичливості та нейтральності до персоналу Замовника та до його діяльності в цілому.

3.4 Виконавець має право:

- самостійно визначати форми та методи аудиту;
- доступу до інформації та документації;
- не дотримуватися комерційної таємниці, якщо діяльність організації спрямована на підрив державного устрою.

4. Відповідальність сторін

4.1 У випадку відмови від проведення аудиту під час дії даного договору, за ініціативою Замовника, останній виплачує штраф у розмірі 20% від суми договору.

4.2 За невиконання договірних зобов'язань без поважних причин Виконавець виплачує штраф у розмірі 15% від суми договору.

5. Термін дії договору

5.1 Договір вступає в силу з моменту його підписання сторонами.

5.2 Закінчення терміну дії договору 12.10.2019 року.

6. Юридична адреса та реквізити сторін

Виконавець

Аудиторська фірма «Надія»

Директор Баришполь К.Ю.

69000

м. Запоріжжя

вул. Чарівна, 27

тел. 227-26-335

_____ Директор
Баришполь К.Ю.

Замовник

ТОВ «Шиндлер»

Директор Зайченко М.І.

41114

м. Київ

вул. Автозаводська, 54/19а

тел. 044-425-26-57

_____ Директор
Зайченко М.І.